

SAHİBİ

ÖĞ-DER Şuurlu Öğretmenler Derneği Adına
İsmail Hakkı AKKİRAZ

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
Hüseyin YAVUZ

YAYIN TÜRÜ
Yaygın 3 Aylık Süreli Yayın

GENEL YAYIN YÖNETMENİ
Abdurrahman ERBAŞ

EDİTÖR
Mustafa AYDIN

YAYIN KURULU
Hamdi SÜRÜCÜ
Ali ÖZCAN
Nizamettin KARS
Mecit DÖNMEZBİLEK
Mustafa ALKAN
İbrahim PÜR
Erdal BİLİR
Tacettin ÇETİNKAYA

TASHİH
Yusuf AYDIN
Ömer POLAT

HUKUK DANIŞMANI
Prof. Dr. Mustafa KAMALAK

REKLAM
Mustafa DEMİR
reklam@ogder.org

DAĞITIM
Furkan KILIÇCI

GRAFİK TASARIM
RamaK Bilişim Teknolojileri
Tel: (0312) 999 15 98 - 0505 814 20 70
info@ramakbilisim.com
Serhat Mah. 1315. Cad No:7-F/1
YENİMAHALLE/ANKARA

BASKI
Semih Ofset
Büyük Sanayi 1. Cadde No:74
İskitler - ANKARA / 06060
Telefon: (0312) 341 40 75
Fax: (0312) 341 98 98

BASIM TARİHİ
15 ARALIK 2020

YAYINCI

ÖĞ-DER Şuurlu Öğretmenler Derneği İktisadi İşletmesi

YAYIN İDARE MERKEZİ
Ziyabey Cad. 1420 Sk. No: 2/1
BALGAT/ANKARA
Tel: (0312) 286 18 83
Fax: (0312) 287 61 80
Web: www.millisuur.com.tr
e-posta: millisuur@ogder.org

Editörden

Bismillahirrahmanirrahim.

Bu salgın döneminde Millî Şuur' un farklı bir anlamı var. Emeği geçenlere teşekkür ediyoruz. Allah hepinizden razı olsun. Âmin.

Salgın sürecinde birçok değerli eğitimciyi ve yayın kurulu ailemizden de eğitimci Ali ÖZCAN Hocamızı kaybettik. Allah cümlesine rahmet etsin, Cennetinde sevdikleriyle ağırlasın. Âmin.

Salgın süresince toplum olarak hep umutlu olmaya çalıştık. Dünya hayatının geçiciliğini bir kez daha hatırladı zihinlerimiz. Toplam ağırlığı birkaç gram olan virüs sekiz milyar insanı adeta esir aldı. Elbette düşünen insan için çok anlam ifade ediyor. Biz de düşünüyoruz! Okuyor, yazıyor, hayat boyu hep birlikte öğreniyoruz.

Okullar açıldı, açılacak derken birinci sınıflar yüz yüze eğitime başladı, ardından diğer sınıfların devamı beklenirken, bir açıklama daha geldi. Yüz yüze eğitime ara verildi ve 4 ocakta yeniden yüz yüze eğitime geçilecek! Denildi, yetkili ağızlardan. Anaokulu bilmecesi yaşandı, yaşıyor, nasıl sonuçlanacağı belirsiz, çelişkili açıklamalar sürüyor.

Bu tür güven vermeyen tereddütlü açıklamalar toplumca bazen endişe verici bulunuyor. Eğitim iyi yönetilemiyor mu, başka şeyler mi var?

Bu gelişmeler yaşanırken, insan sormadan edemiyor: Korku lobisi faaliyette mi, insanlık nereye götürülüyor? Komploları teorileri gerçek mi?...

Bu arada uzaktan öğretim çalışmalarında epey bir tecrübe edindik, öğretmen ve öğrenci olarak.

Bundan sonraki süreçte "hibrit eğitim" daha bir tercih edilir olacak gibi görülüyor.

Geçici normal olması gereken ifade neden "yeni normal" olarak tercih edildi, bilemiyoruz.

Allah sonumuzu hayretsin. Âmin.

Bu sayımızda, çocuklara karşı işlediğimiz suçları sorgulayan Affedin Bizi Çocuklar, bizleri çocukluğumuza götürürken, sorumluluklarımızı da hatırlatıyor. Çocuğun Ahlaki Gelişimi, Mana Eğitimi, Modern Okulun Krizi ve Türkiye'ye Yansımaları, Z Kuşağı Ve Yönetimi, Eğitimde İslam Ahlakı mı, Cahiliye Hedonizmi mi? Okulsuz Toplum" ile Eğitim Analizi, Pandemi Süreci ve Özel Eğitim, Liderlik Üfleme, Yaratılıştaki Çatlak, İrade Terbiyesi, Gençlerle Başbaşa Kitap Tahlilleri ve diğer kıymetli yazılar sizleri bekliyor.

Selam ve dualarımızla...

Mustafa AYDIN

ÖĞ-DER; Şuurlu Öğretmenler Derneği yayınıdır. Yazı ve fotoğrafların tüm hakları Millî Şuur dergisine aittir. Kaynak gösterilmek suretiyle alıntı yapılabilir. Millî Şuur dergisi basın ve meslek ilkelerine uyar. Yayımlanan yazıların sorumluluğu yazarına aittir.

4 Affedin Bizi Çocuklar

"Bugünkü zulüm dünyasından kurtulup, saadet dünyası kurmak için üzerine düşeni yapmayan müslümanlar evlatlarına, "affedin bizi çocuklar" diyebilecek fırsatı bulabilecekler mi?"

6 Liderlik Üflemdir

"Ekibiniz adeta bir neye benzer, üflemesini bilerseniz ahenkli ses çıkarabilirsiniz. Aksi hâlde nahoş seslere mahkûm bir hâl alır bulunduğunuz mekân ve ekibiniz."

14 Çocuğun Ahlaki Gelişimi

"Çocuklukta edinilen değerler, onun davranışlarını şekillendirir, hayat boyunca vereceği kararları etkiler"

16 Z Kuşağı ve Yönetimi

"Birtakım toplum bilimciler kuşakları çeşitli kısımlara ayırmışlardır. Bunlardan biri olan kuşaklar arası çatışmaları siyonizm sıklıkla oyunlarında kullanmıştır."

24 Bilim Felsefe İslam

"Bilim bir materyalistin elinde ateistleşirken, bir metafizikçinin elinde "Yaratıcıyla sohbet" dönüşüyor."

28 Mâna Eğitimi

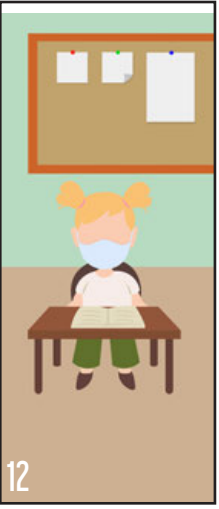
"Öncelikler değişmeden, sonuçlarda değişmez, eğitimin temelinden maddeyi kaldırıp, manayı koyabilirsek erdemli topluma ulaşabiliriz."

30 Kalem İçi

"Her ne kadar bir konu yada olay basit gözükse de sonuç itibarıyla çok anlamlı olabilmektedir."

32 "Okulsuz Toplum" ile Eğitim Analizi

"Yazar, okulları "insanların yaşlarına göre kronolojik hücrelere sokan hapisaneler olarak" tanımlar ve başarının "yok"denecek kadar az olduğunu bu yüzden okulların ekonomiye "zararlı" bile olduğunu savunur."

içindekiler

34 Pandemi Süreci ve Özel Eğitim

"Pandemi süreci, ebeveynlerin; aileleri için sağlık tedbirlerini uygulamaya çalışırken özel gereksinimli çocukların sorumlulukları ve eğitimlerini evde nasıl sürdürecekleri konusunda desteğe ihtiyaçlarını arttırmıştır."

36 Dünyada Neler Oluyor

"Günümüzün siyasetini ve yaşadığımız olayları incanımızla açıklamadıkdan sonra dünyanın nereye gittiğini görme şansımız olmaz."

38 İnsanlığa Baş Belası Bir Mikrop

"Kendisini diğer insanlardan üstün gören, başkalarının yaşam haklarının kendilerine kölelik yapmakla var olabileceğini düşünen ırkçı zihniyet; insanlık tarihi boyunca türlü soykırımlar, katliamlar ve zulümler yapmıştır."

42 Haksız Gelirle Kazanç Gelir mi?

"Piyangodan yüksek miktarda para kazanan vatandaşların hayarları altüst olmuş ve hiçbiri kazanamamış, olanca imkânlarını da kaybetmişlerdir. Çünkü; Haksız gelir, kazanç olamaz."

44 "Yaratılıştaki Çatlak" Kitap Tahlili

"İlk anda kitabın ismi kışkırtıcı geliyor. Genellikle yaratılıştaki mükemmellik algımıza karşın, Yaratılıştaki Çatlak, sert bir ifade."

50 Modern Okulun Krizi ve Türkiye'ye Yansımaları

"Oysa bugün okul -bırakın değişime öncülük etmeyi- değişim hızına ayak uydurmakta bile güçlük çekiyor."

52 Eğitimde İslam Ahlakı mı, Cahiliye Hedonizmi mi?

"Çareyi uzaklarda aramanıza, birilerini taklit etmenize gerek yok. Cesur olun doğruları söylemekten korkmayın."

54 Allah'ın Sıfatlarını Anlamak

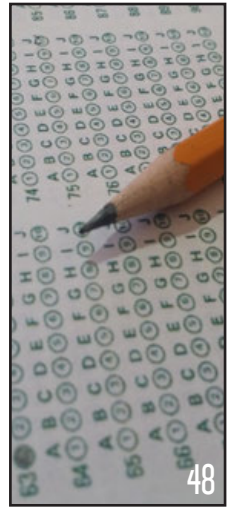
"Allah'ın sıfatlarının ispatı konusunda tabiatın ve yaşadığımız hayattan birçok örnekleri vermek son derece mümkündür."

40

58

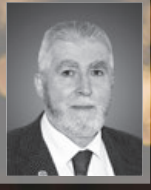
48

56

62

AFFEDİN BİZİ ÇOCUKLAR

Eğitimde, sosyal hayatta, ekonomide, hukukta, uluslararası ilişkilerde etkin olan şey, zihniyettir. Birey ve toplum, tercih edilen zihniyete göre şekillenir. Milli Görüş zihniyeti veya Batı zihniyeti diyoruz. Bununla ifade edilen şey, Milli Görüşün veya Batı'nın ilah, insan ve çevre anlayışıdır.

Yaşadığımız yeryüzünde şu anda Batı zihniyeti egemendir. Materyalizm, modern eğitim ve faizci kapitalizm, Batı zihniyetinin ürünüdür. Bu zihniyet ve düzeni, insanın tüm maddi ve manevi değer ve müktesebatını, aklını, kalbini ve ruhunu mahvetmektedir. İnanmışlık, azim ve kararlılık, diğerkâm olmak, adalet ve güzel ahlak, iffet ve edep gibi özellikler giderek yerlerini inançsızlık, tembellik, çıkarıcılık, israf ve bencillik, eyyamcılık gibi anlayışlara bırakmıştır. Her şey, maddesi kadar kıymet bulmakta, maddi zevk ve değerden başka ölçüler geçerli kabul edilmemektedir. Hak ve hukukun, adaletin, ayıp ve günahın tanınmadığı bu ortamda, zulüm ve perişanlık toplumu esir alıp köleleştirmektedir.

Televizyon dizileri, eğlence, tartışma ve magazin programları, aile saadetimizi yıkıma uğrattırıyor. Egemen Batı zihniyeti tarafından dikte edilen toplumsal ahlak, toplumu kutuplaştırıyor ve çatıştırıyor. Bu materyalist dünyada itikat ve düzen olarak İslam'dan uzaklaşan toplumu soğan ağlatıyor, soyan ve söven güldürüyor.

Mantık şu: Ayakta kalmak istiyorsanız taş kalpli olacaksınız, çalacaksınız, ezecek ve üzeceksiniz. Fakirlerin, işçilerin feryadına kulak tıkayıp, merhamet kelimesini lügatinden

silen bir patron olup servetinize servet katacaksınız! İşte biz, böyle bir dünyada yaşıyoruz. Çocuklarımız da böyle bir dünyada yaşamaya zorlanıyor.

İnsan ve toplum böyle bir dünyada yaşamaya mecbur ve mahkûm değildir. Hâlihazır zulüm dünyasından kurtulup yeni bir saadet dünyasında yaşamak, insan ve toplumun talebine bağlıdır. Bunu kuracak olanlar ise öncelikle şuurlu Müslüman aydınlar, eğitimciler, fikir ve eylem adamlarıdır. Küfre rıza küfürdür, zulme rıza zulümdür, nifaka rıza nifaktır. Bugünkü zulüm dünyasından kurtulup, yeni bir saadet dünyasını kurmak için, üzerine düşen görevi yapmayan Müslüman aydınlar, eğitimciler, fikir ve eylem insanları günün birinde hanif milletin evlatlarına "affedin bizi çocuklar" diyebilecek fırsatı bulabilecekler mi?

TAŞ YÜREKLER

Taştan su çıkıyor, taştan da sert yüreklerden hiçbir ses ve eylem çıkmıyor. İslam, insanlığın saadeti için hiçbir şey yapmayanların dini değildir. "Müminlerin derdiyle dertlenmeyen, onlardan değildir." Bu nebevi esasa göre insanlığın derdiyle dertlenmeyen kimse, insan sayılamaz. Çünkü "insanların hayırlısı, insanlara faydası dokunandır." esası, insan olmanın şiarıdır. Mümin bir insan kendi derdinden şikâyet edip sızlanmaz, insanlığın derdiyle, ümmetin derdiyle dertlenir. İslam merhamet dinidir. Taş yürekli insanlar, İslam'dan nasibi olmayan kimselerdir. Çünkü merhamet etmeyene, merhamet edilmez. Peygamberimiz: "Küçüklere merhamet etmeyen ve büyüklerin hakkını bilip saygı göstermeyen, bizden değildir." buyurmaktadır.

Allah merhametlidir ve merhamet eden kullarını sever. Bunun en önemli delillerinden birisi de: "Allah, merhametli olanlara rahmetle muamele eder. Öyleyse, sizler yeryüzündekilere karşı merhametli olun ki semada bulunanlar da size rahmet etsinler." hadisidir. İslâm'ın bütün emir ve yasaklarında madde ve mana bütünlüğü vardır. Gönlümüze faydalı olan her şey, dünyevi sağlığımızı da düzenliyor. Huzur veren manevi ilaçlar, maddi bünyemizi de tedavi ediyor.

Bizler ve bütün dünya insanlığı, "Covid 19" salgınıyla mücadele ederken tedbir olarak merhamet ve tövbe ilacına büyük bir ihtiyaç vardır. İnsanlık, bütün bela ve musibetlerden ancak tövbe, merhamet, sevgi ve şefkat ile kurtulabilir. Su hayattır, onun olmadığı yerde hayat olmaz. Katı gönülleri yumuşatan gözyaşlarımız yoksa kalbimizde merhamet yok demektir. Su, dünya ateşini söndürür. Allah için ağlamak da cehennem ateşini söndürür. İki göz vardır ki Cehennem ateşi onlara dokunmaz: Allah için sınır bekleyen mücahidin gözleri ve Allah için ağlayan gözler. Bu iki göz takvanın, kalp yumuşaklığının alametidir.

BİZİ AFFEDİN

Affedin bizi çocuklar! Size fıtratınıza uygun bir eğitim düzeni, güzel ahlak, adil bir ekonomik düzen, kerim bir devlet, kalkınmış, sanayileşmiş, üreten bir ülke, yaşanabilir bir çevre bırakamadık. Materyalizme, faizci kapitalizme, emperyalizme karşı verdiğimiz mücadelede, arzu edilen neticeyi alamadık. Çok mücadele ettik ama şeytan ve adamları baskın çıktı, konulan engelleri aşıp sizi kurtaramadık.

"Hiçbir mazeret başarının yerini tutmaz" gerçeğini biliyoruz ve hiçbir bahanenin arkasına da sığınmıyoruz. Bir millet kendisini değiştirmeden, içinde bulundukları hâli Allah değiştirmiyor. Affedin bizi çocuklar! Babalarımızdan miras olarak aldığımız bazı güzellikleri bile koruyup size miras bırakamadık. Mukaddes emaneti gereği gibi taşıyıp, adalet sancağını daha yüksek yerlere dikemedik. İçimizdeki gafiller ve işbirlikçiler yüzünden mevzilerimizi koruyamadık ve geri çekilmek zorunda kaldık.

İnanınız ki mücadelemize kesintisiz bir şekilde devam ediyoruz. Uyarmaya, uyandırmaya çalışıyoruz. Karşımıza çıkan engellere rağmen hidayet, feraset ve dirayetle hedefe kilitlenmiş bir tank gibi zafere her geçen gün biraz daha yaklaşıyoruz. Ağlarsa Milli Görüş ağlar, başkası yalan ağlar. Bunun da siz farkında olun. Çünkü Milli Görüş, çocuğun anasıdır. Ananın ağlaması, rıyasızdır, içtendir, merhameti, sevgi ve şefkati yüreğinden kopup gelir. Daha dünyaya gelmez çocuklar da ağlar, ana babalarının günahlarına, çevrenin duyarsızlığına, başına geleceklere.

"Bugünkü zulüm dünyasından kurtulup, saadet dünyası kurmak için üzerine düşeni yapmayan müslümanlar evlatlarına, "affedin bizi çocuklar" diyebilecek fırsatı bulabilecekler mi?"

Sevgili gençler, sizler şuurlu öğretmenlerimizin gözyaşlarının sulayacağı millî eğitim tarlasının bereketli ürünü olarak hayata atıldığınız gün "Yaşanabilir Bir Türkiye, Yeniden Büyük Türkiye, yeni Bir Dünya" kurulmuş olacaktır. Bu, aziz milletimizin her bir evladı için sıradan temenniler değil, uğrunda büyük fedakârlıkların yapılacağı yüksek hedeflerdir.

KERAMET

Keramet suyun üzerinde yüzmek, havada uçmak değildir. Keramet, bütün insanlığın saadeti için yapılan mücadelede kınayanın kınamasına aldırmadan istikameti muhafaza etmek ve sağlam kalabilmektir. Ebedi hayata, ahiret hayatına intikal ettiğimizde, buradan oraya götüreceğimiz tek hediye faizci kapitalizmi, materyalist eğitimi engellemiş, adil düzeni ve maneviyatı benimseyen millî bir eğitimi hayata ikame etmiş olmayı amel defterimize yazdırabilmiş olmaktır.

Herkesin size dua etmesini istiyorsanız iyilik yolunda bulunun, adil düzeni telkin edin. Allah'ın sizi sevmesini istiyorsanız, itikat ve düzen olarak İslam'a sarılın, Allah yolunda verilen mücadeleye malınız ve canınız ile ortak olunuz. Müminin kerameti, imanı ve cihadıdır. Materyalist eğitime, faizci kapitalist düzene destek olup ömrünü uzatan gafillerin kerameti kendinden menkuldür. Döktükleri gözyaşları, timsahın gözyaşları gibidir. Faize fetva verenin kerameti değil fesadı olur. Kumara, içkiye, zinaya, haram lokmaya yol veren düzene rıza göstermenin zilletini keramet sanmak, derin bir cehalettir. Allah'ın hiçbir kötülüğe rızası olmaz.

Mümin kimse Allah'ın gazabına değil, rahmetine, bereketine, hidayetine koşar. İnsan, kâinat kitabının Fatiha'sı ve özetidir. İnsanın kerameti, yaratılışındaki bu vasfını koruması ve sorumluluklarını yerine getirmesindedir. Kerim insan, yüklendiği emanet için halifelik görevini, yeryüzünün imar ve ıslahını kulluk şuuru içinde yerine getirir. Kerim insan, işlenen günahlara, isyanlara, çevredeki şirk bataklığına,

azgınlığa ve fesada duyarsız kalmaz. Kerim insan, devleti, toplumu, okulları, evleri ve de gönülleri saran inkâr, şirk ve nifak yangınına İslam ile söndürmek için ter döker, bedel öder. Nemrut'un tutuşturduğu inkâr ve şirk ateşini, Hz. İbrahim, iman, hikmet ve cihat ile söndürdü. Bizler de ırkçı emperyalizmin, müşrik Batı'nın yaktığı inkâr, şirk ve nifak ateşini Hz. İbrahim gibi iman, hikmet ve cihat ile söndürmeye çalışan kerim insanlardan olmalıyız.

İşte o zaman çocuklar bizi affedecektir. Selam hidayete tabi olanlara...

LİDERLİK ÜFLEMektİR

Yöneticilik ve liderlik üzerine çok yazıldı, söylendi, biliyorum. Bir miktar bendeniz de tecrübe ettim. Dinlemenin erdemini keşfetmek güzel bir duyguymuş, söyleyebilirim. Dinlediğiniz kadar dinlenir oluyormuş insan meğer. Ya da dinlediğiniz kadar dinleniyorsunuzdur, emin olabilirsiniz.

Öyle sihirli sözlerim yok, bunu biliyorum. Şu kadarını söyleyebilirim, fena bir dinleyici sayılmam. Öğrencilerime hep şunu söylemişimdir. Adam gibi adam kimdir biliyor musunuz? Konuşan olunca dinleyen, dinleyen olunca konuşan kişi adam gibi adamdır. İki dinle bir konuş söz de boşuna söylenmemiş. Şöyle de söylemek yanlış olmaz. Dinlemesini bilen söz söylemeye hakkı daima vardır.

Buradan söze başlamışken, yöneticilik dinlemeyle başlar desek abartmış olmayız. İşte dinlediğinizde kurumunuzu anlamaya, sesini ve ahengini hissetmeye başlıyorsunuz demektir. Dinlemek bir ritim meselesi hâline gelirse işte o zaman, üfleme zarureti sizi ister istemez işe katacaktır. Çünkü hedefleriniz sizi üflemeye mecbur bırakır. Liderlik, sıradan insanlarla olağanüstü, harika, sıra dışı işleri başarmaktır.

VİZYON ÜFLEMENİN GÜCÜNÜ BELİRLER

Neyzen Tefvîk'in söylediği gibi "Her ney farklı ses çıkarır.". İşte liderlik de böyledir. Aynı ekiple farklı başarılar elde etmektir liderlik. Liderlik mazeretlerin arkasına saklanmayıp

mazeretleri ortadan kaldırarak başarıdır hep birlikte. Erbakan Hocamız, "Başarmak mazeretlerin esiri olmakla değil mazeretleri ortadan kaldırmakla elde edilir." derdi. Ne kadar haklıymış. Tam bir lider sözü!

Başarılı insanlara baktığımızda daima bu durumu tespit etmiş oluruz. Lider, ekibini motive eden, daima olumlu mesajlar veren, başaracağına inanan ve inandıran kişidir, boş ve çok konuşan değil.

LİDERLİK ÜFLEMektİR

Nasıl üflerseniz öyle ses çıkar ekipten. Ekibiniz adeta bir neye benzer, üflemesini bilerseniz ahenkli ses çıkarabilirsiniz. Aksi hâlde nahoş seslere mahkûm bir hâl alır bulunduğunuz mekân ve ekibiniz.

Ahengi yakalamak için ekibi ve mekânı iyi tanımalıyız. Mekânın farkına varamayanlar, seslerin ritmini yakalayamazlar. İnsanı tanımayanlar ise işittiremezler. Kuru gürültü tabiri çok yakışır böyle durumlara. Üflemek işte bu yönleri ile bir sanata dönüşür. Liderlik güzelliğe benzer, tanımlanamaz ama görünce hissedilir.

HİZMET EDEN EFENDİ OLUR

Lider kelimesi Türkçemizde önder manasına gelirken Latince’de köle anlamına gelmektedir. Lideri şöyle düşünebiliriz. Bulunduğu topluma hizmet eden o toplumun efendisi olur. Belki de lider ile yöneticinin en önemli farkı da buradadır. “Bir kavmin efendisi onlara hizmet edendir.”

Yönetici kendini üstün görürken, lider toplum ile hemhâl olmuş sadece rolünün farklılığını fark eden kişidir, üstünlük duygusu değil. Üstünlük vazifesini en iyi yapandır. Tıpkı kalecinin diğer oyuncularından farklı davranışı gibidir liderin farkı. Farklı davranıyor olması üstün olması anlamına gelmediği gibi bir kişiye üstünlük statüsü hiç vermez. Sadece takımın bir parçasıdır, görevini yapmadaki başarısı değerini arttırır hepsi o kadar.

LİDERLİK KRİZ ZAMANLARINDA BELLİ OLUR

Kriz yönetimi önemli beceriler ister. Eğer iyi bir hikâyemiz yoksa çalışanlarımızı etkileme gücünü kaybettiğiniz andır kriz zamanları. Önceki yaşanmışlıklar, ortak kabullenişler krizi aşmaya hatta krizi başarıya dönüştüren alt yapılarıdır. Bir anda oluşmazlar, emek ve sabır ister. Hani “sabır acıdır, meyvesi tatlı”, denir ya işte tam da böyle anlarda anlaşılır tatlılığı. Öldük bittik serzenişleri arasında dimdik ayakta

kalabilmenin huzuru ve mutluluğunu yaşarsınız birlikte üflediklerinizle.

Yeni hikâyeler aslında yaşanmış eski hikâyelerin yer, zaman ve vasıtalar bakımından değişik hâlleridir. Tıpkı bir filmin yıllar sonra farklı yorumla yeniden çekilmesidir yaşanan. O yüzden “Eski hikâyeleri oku ve kendi hikâyeni yaşa” diyoruz. İnanırsan başarsın. Çünkü başarmak için sebeplerimiz çok daha fazladır başarısız olmaktan. Çünkü insan başarmak için yaratılmış bir kahraman olarak doğar. Öyle tasarlanmıştır Allah tarafından.

“Ekibiniz adeta bir neye benzer, üflemesini bilerseniz ahenkli ses çıkarabilirsiniz. Aksi hâlde nahoş seslere mahkûm bir hâl alır bulunduğunuz mekân ve ekibiniz.”

Başarmak için meşruiyet sınırlarını da O çizmiştir: Adalet ve merhamet! Öyleyse mazeretler engel değil bilakis birer motivasyon unsurlarıdır, sabırla elde edilen zaferlerin muştusu kabildinden.

ÜFLEMENİN MAZERETİ OLAMAZ

Meclisin duvarındaki sözü hatırladığımızda, “Hiçbir mazeret başarının yerini tutmaz.” Başaracağına inanan yönetici, krizlerin nasıl fırsatları da beraberinde getirdiğinin heyecanını hisseder yüreğinin yüceliklerinde. Yorulmaz, zaferin heyecanı ile çalışmanın mutluluğunu birleştirerek, ekibin motivasyonu olarak görür, aynı zamanda krizlerin

içindeki fırsatları. İşte lider, mazeretleri yok etmenin mazeretini bulmuştur adeta, etki etmez mazeretler kurumda hiç kimseye. Mazeret başarının gölgesine sığınılacak bir varlık olmaktan çıkmış ve lügatten silinmiştir, zafere kadar.

Doğuştan mucit olan insanoğlu bu özellikleri ile fitrata uygun davranıldığı sürece aşamayacağı kriz, ulaşamayacağı hedef yoktur. Ta ki amacına ulaşana dek. Liderin yapması gereken de ekibine başardıklarını hatırlatan hikâyeler söylemek, kulaklarına yeni başarıları fısıldamaktır. Gerisi kendiliğinden gelecektir. Sonunda “Yorulduk ama eğlendik.” sözünü mutlaka söyleyecektir ekibiniz, iyi üflediğiniz sürece.

HİKÂYESİ OLMAYANIN ÜFLEMESİ CILIZ OLUR

Önce hikâyeni belirle, zihninde hikâyeni yaşa inanmaya başladığında göreceksin ki çevrendekiler de inancaklardır. İnanırdığın ölçüde başarılı olursun. İnanırmanın yolu ise inançtır. Başaracağına inananların zaten hikâyesi kısadır.

Liderlik üflemektir. Her kurumun hikâyesi, ekibin, çalışanların, kişilerin hikâyesidir.

Hikâye, üflemeye göre şekillenir. Ya bet bir ses yükselir kurumdan ya da bitmesin denilen bir hikâye olur yaşadıklarımız. Hikâye o ki “Yorulduk ama iyi eğlendik.” dedirtmektir üflemek.

Eğer üflemekte başarma inancı yoksa ses ahenksizdir, işe yaramaz. Liderlikte ise üflemeye ihtiyaç var, nasıl üflerseniz öyle ses çıkar!

UYKUDA ÖĞRENMEK MÜMKÜN MÜDÜR?

17 Ağustos 1999 Marmara depremini bütün şiddetiyle Sakarya'da yaşadık. Kaldığımız bina, orta hasarlı çıktı. Devlet, bunun için ev/daire sahiplerine binanın güçlendirilmesi maksadıyla belirli miktarda yardım etme kararı almıştı. Bunun için belirlenen bankaya müracaat etmek gerekiyordu. Ben de bunun üzerine ilgili bankaya gittim ammâ bankanın önünde o kadar uzun bir kuyruk vardı ki o gün kuyrukta beklemeyi bir zaman kaybı olarak gördüm. İçimden; "Yarın kitabımla beraber gider ve böylece kuyrukta boşuna beklememiş olurum." diye düşündüm. Plânımı böyle kurmuştum. Bundan sonra ne yaşadıklarımı anlatmaya devam edeyim:

Banka önünde beklemek fazla zamanımı almadı. Nasıl olduysa sıra birden bana geldi. Görevli bayan, müracaatımı yapabilmem için bana ismini sordu, cevabını verdim; doğum tarihim sordu, hemen cevabını verdim; sonra hasarlı binanın adresini sordu, bunun da cevabını verdim ve daha sonra bana aynen şöyle sordu: "Teehhül durumunuz nedir?" Düşündüm ve doğrusu ne demek istediğini anlamadım. Gurur yaptım ve teehhülden kastının ne olduğunu sormadım. Çünkü o zamanlar akademik unvanım doçentti ve karşımdaki bayanın eğitim

seviyesi benimki kadar olamazdı. Sormak ayıp olurdu, çünkü zannımca cehaletim ortaya çıkardı. O halde ne yapmalıydım. Anlamış gibi yaptım ve "he he öyledir." anlamına gelecek mahcup bir şekilde soruya olumlu cevap verdim ve...

Ve rüyamdan o esnada hemen uyandım. Meğer yaşadıklarım, gördüklerim ve banka memuresi ile yaptığım konuşmam hep rüyaymış. Rüya olduğunu anladım ama o soruya takıldım. Ne demek istedi acaba "Teehhül durumunuz nedir?" sorusuyla? Hemen kütüphaneme koştum, Osmanlıca Lügatini açtım ve "TEEHHÜL" kelimesine baktım. Ülfet, ünsiyet eyleme, ehlileşme yani soru bağlamında "Evlenme" anlamına geldiğini ve dolayısıyla medeni halim ile ilgili durumum hakkında bana bir soru sorulduğunu öğrenmiş oldum.

Şimdi, bu rüyamı sizlere boşuna anlatmadım. Bu rüyadan önce de rüyalar hakkında bireysel imkânlar dâhilinde amatörce de olsa araştırmalar yapıyordum. Bu ilginç tecrübeden sonra psikiyatrist, ilahiyatçı, psikolog ve sosyal bilim insanlarından oluşan bir ekip ile daha profesyonel ve kurumsal bir çalışma sürecine girdim. Sakarya'da Sosyal AR-GE derneğini kurup, bunun

çatısı altında bu gibi enteresant vakıaları incelemek, bilim/egitim/sağlık/fütüroloji ve rüya bağlamında araştırmalar yapmak üzere Türkiye'nin ilk Rüya Araştırma Merkezi'ni kurmuştum. Fakat ne var ki çalışmalarımıza ne üniversitem (İlahiyat Fakültesi) ne müftülük ne işçi/işveren sendikası, ne de başka bir vakıf veya STK destek verdi. Onlara göre rüyalarla uğraşmak boş bir meşgaleydi ve bilimsel bir alan değildi ama biz yılmadık, bize intikal eden ilginç rüyaları kayda geçirdik ve geniş bir rüya arşivi oluşturduk. Ne var ki KHK ile üniversitemden ihraç edilmeme bağlı maddî yetersizliklerden ötürü derneğimizi kapatmak zorunda kaldık. Ammâ Batı, hemen her şeye meraklı olduğu için, bu alana da yıllardan beri el atmış ve laboratuvar imkânlarıyla öğrenme/spor/sağlık/istihbarat bağlamında rüya araştırmaları yapmaktadır. İmrenmemek elde değil...

Bern Üniversitesi Boş Durmuyor ve Eğitim Bağlamında Rüya Konusunu Ciddiye Alıyor

Bir şeyler okuyup öğrenmek, zihnen kolay olmayan ve uzun zaman alan bir süreçtir. Günümüzün üçte birini geçirdiğimiz uykularımızda da rüya yoluyla yeni bir şeyler öğrenebilseydik eğitim

ve ilmî gelişme ne kadar kolay ve pratik olurdu değil mi? Bu düşünce, saçma ve ütöpik bir temenni gibi algılanabilir ammâ Bern Üniversitesine bağlı uyku araştırma merkezinde çalışan Flavio Schmidig, Simon Ruch ve Katharina Henke gibi bilim insanları, yıllardan beri yaptıkları çalışmaların sonucunda bunun imkânsız bir şey olmadığı kanaatine varmışlardır.

İnsan, uyanık hâlinde beyin yoluyla birçok şey öğrenebilir ve bilgi edinebilir. Ancak öğrendiklerini de çabuk unutabilir. Ne var ki öğrenme sürecinden sonra kişi, dinlenmeye geçer veya uykuya dalarsa; beyin, öğrendiklerini yeniden gözden geçirmekte, bilgileri hıfz etmekte ve dolayısıyla bilgi, zihinde uzun bir süre depolanmaktadır. Bilim insanları bu olayı, konsolidasyon yani bilginin sağlamlaştırılması süreci olarak tanımlamaktadır.

Tam da bu konu ekseninde uyku araştırmaları devreye girmekte ve bilim insanları, uyku/rüya yoluyla öğrenmenin kolaylaştırılmasına yönelik pratik yöntemler bulma çabasıdadır. Daha şimdiden birçok deney vasıtasıyla öğrenilenlerin uyku aracılığıyla konsolide edilmesi sağlanabilmiştir. Deneklere uyku esnasında uyanık hâlindeyken öğrendikleri konularla ilgili olarak koku veya akustik uyarıcılar verilmek suretiyle bilgi düzeylerinin etkinleştirilmesi mümkün hâle getirilebilmiştir.

Uyarıcılar sayesinde kişi, uyurken öğrendiklerini tekrarlama, özetleme fırsatı elde edebilmekte ve böylece öğrenilen konular zihinde kalabilmekte ve daha çok bilgi hazinesinin kalıcı bir unsuru hâline gelebilmektedir. Denekler, uyandığında geçmiş günde öğrendiklerini daha iyi hatırlayabilmiştir.

Öğrenme tekniği açısından bununla yetinmeyip bir adım daha ileri gitmek mümkün müdür acaba? Mesela nasıl ki beyin, öğrenilenleri uyku hâlindeyken tekrarla(t)mak suretiyle hatırlama gücünü artırıyor ise öğrenilenler ile ilgili ve hatta bunların ötesinde/ dışında kendiliğinden yepyeni bilgiler elde etmesi mümkün olamaz mı? Uykudayken rüya yoluyla kişi, daha

önceden hiç bilmediği konular hakkında az veya çok yeni bilgiler öğrenebilir mi? Bu ve buna benzer soruların cevabını bulmak için, Bern Üniversitende çalışan mezkûr bilim insanları araştırmalarına devam etmektedir. Bunun mümkün olduğunu mezkûr rüyam aslında teyit ediyor.

Allah (c.c.) Bilmediklerimizi Rüya Yoluyla mı Öğretir?

Edindiğim bilgi ve tecrübeler göre kişinin öğrenme isteği ve bilim dallarına merakı, onun rüyalarının muhtevasını da bu yönde şekillendirmektedir. Rüya arşivimde buna dair birçok örnek vardır. Mesela dine saygılı bir kaymakama, 28 Şubat sürecinde rüyasında namaz sureleri öğretilmiş ve bu vesile ile dindarlara karşı sadece hoşgörülü olmakla yetinmemiş kendisi de namaz kılmaya başlamıştır. Burada sebep-sonuç ilişkisi çok barizdir. Allah, iyi niyeti veya güzel bir ameli sayesinde sevdiği kuluna lütuflarda bulunmakta ve sadık rüya yoluyla ona bilmediği yeni ve faydalı şeyler öğretmektedir.

İslâm'ın ilk emri "oku!"dur sözü eksiktir. Doğrusu: "Yaratan Rabbinin adıyla oku!"dur (Alak Suresi 1. Âyet). Yani Yaratan adına ve O'nun rızasına uygun olarak yani iman ekseninde her bir niyet, fikir, amel, O'nun katında makbuldür. Hele hele iman ve ilme dayandırılmak istenilen ameller/ araştırmalar, Allah katında ibadet hükmünde olduğu için, ruhun da etkisiyle rüyalarımız yoluyla terakki edecek bir nitelik taşımaktadır. Bu bağlamda Peygamberimizin (sav) şu sözü, tam da rüya araştırmalarına katkı sağlayacak cihetiyle çok ilgi çekicidir: "Bildikleriyle amel edene bilmedikleri öğretilir."

Eğer bir insan, öğrendiklerini benimser ve ilmini insanlığın hizmetine sunarsa Cenab-ı Hak, o kişinin dinine bakmaksızın, Rahman isminin bir tecellisi olarak; ona rüya yoluyla daha önce bilmedikleri doğru bilgileri de araştırma yapmaksızın öğretebilir. Bu hususta şuurlu Müslümanlar daha avantajlı bir konumdadır. Bir Müslüman ilmî ve dinî konularla ilgili olarak bildikleriyle ihlas çerçevesinde amel ederse hem sadık rüya yoluyla yeni şeyler öğrenebilir, hem de kesbe/ şahsî gayrete gerek kalmaksızın takva

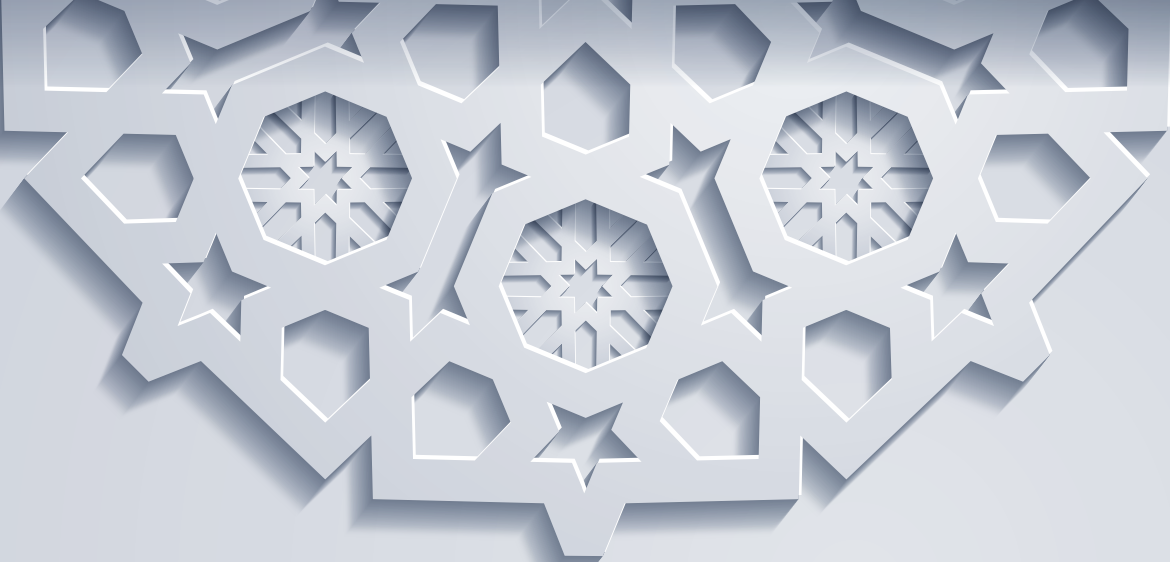
temelli vehbî ilimlere sahip olabilir. Bir Müslüman öğrenci için, öğrenim/ öğretim ve eğitimde ilerlemenin geçerli akçesi ilk önce öğrenmek için Allah rızasına uygun olarak gayret göstermektir.

Öğrendiklerini yaşayan imanlı bir öğrenci, ilahî bir lütuf olarak ya sadık rüya yoluyla ya da ilmî terakki süreciyle vehbî ilimlere kavuşabilir. Gayri Müslim öğrenciler ise ilmi, Allah rızasından ziyade bilimsel kariyer için elde etmek istedikleri için, onlara bu dünyevî gayretlerinden dolayı rüyalar yoluyla dünyaya faydası olan yeni bilgiler sunulabilir.

Öyle ise geleceğin ilim insanları olmak isteyen Müslüman öğrenciler, her çeşit bilim dalına yapacakları katkılarını iman ve İslâm'ın hakikatlerinin anlaşılması çerçevesinde yaptıkları müddetçe, hem kulluk vazifelerini yerine getiren âbid, hem de sadık rüya veya vehbî yollarla yeni bilgiler elde eden âlim mertebesine kavuşurlar. Akıllı ilim insanı, bilimsel çalışmalarını objektif/âdil bir şekilde yürütür ve ilim sayesinde gerçek hikmet ve ilim sahibinin Allah olduğunu idrak eder ve buna alenî olarak şahitlik eder. Yüce Kur'ân tam da böyle buyurmaktadır:

"Allah, Kendinden başka ilah olmadığına şahitlik etti. Melekler ve ilim sahipleri de adalet üzere hareket ederek Allah'tan başka ilah olmadığına şahitlik ettiler. Yüce ve hikmet sahibi olan Allah'tan başka ilah yoktur." (Âl-i İmran, 3/18).

Yoksa Allah'ın tek ilah olduğunu çekinmeden ilan eden bilim insanları, aynı konuda şahitlik yapan melekler sayesinde gerek sadık rüya, gerekse vehbî yöntemlerle yeni bilgi hazinelerinin dünyasına seyahat etme liyakatine sahip olmasın? Araştırmaya değer bir konu değil mi? Ama bunu kim araştıracak? Gelin bari bu konuyu Bern Üniversitesi'ne bırakmayalım ve Müslüman bilim insanları olarak biz bunu araştıralım. Araştırma konumuz şu olsun: sadık rüyaların görülmesinde ve bu yolla yeni bilgilerin elde edilmesinde meleklerin fonksiyonları nelerdir? Eğitim konusunda melekler bize ne öğretebilir? En azından bu hususta tefekkür edelim.

Kur'an'dan

ADALET

Adalet; mülkün temelidir. Adalet, her şeyi yerli yerine koymaktır. Hukuku ve hakları muhafaza etmektir. Düzen adil olmazsa insanlar saadet bulamazlar. Adalet ile ilgili aşağıdaki ayet mealleri, ufkumuzu açan önemli belgelerdir. Allah adildir, adaleti sever.

Ali İmran Suresi, 18: Allah kendinden başka ilah olmadığına şahitlik etti; melekler ve ilim sahipleri de adalet üzere hareket ederek Allah'tan başka ilah olmadığına şahitlik ettiler. Yüce ve hikmet sahibi olan Allah'tan başka ilah yoktur.

Nisa Suresi, 58: Allah size, mutlaka emanetleri ehli olanlara vermenizi ve insanlar arasında hükmettiğiniz zaman adaletle hükmetmenizi emreder. Allah size ne kadar güzel öğütler veriyor. Şüphesiz Allah her şeyi işitici, her şeyi görücüdür.

Enam Suresi, 115: Rabbinin sözü, doğruluk ve adalet bakımından tamamlanmıştır. O'nun sözlerini değiştirecek kimse yoktur. O işitendir, bilendir.

Araf Suresi, 181: Yarattıklarımız içinde, daima hakka ileten ve adaleti hak ile yerine getiren bir millet bulunur.

Hud Suresi,85: Ve ey kavmim; ölçüyü ve tartıyı adaletle yapın; insanlara eşyalarını eksik vermeyin; yeryüzünde bozguncular olarak dolaşmayın."

Mümin Suresi, 20: Allah, adaletle hükmeder. O'nu bırakıp taptıkları ise, hiçbir şeye hükmedemezler. Şüphesiz Allah, hakkıyla işiten ve görendir.

Maide Suresi, 8: Ey iman edenler! Allah için hakkı ayakta tutan, adaletle şahitlik eden kimseler olun. Bir topluluğa olan öfkeniz sizi adaletten ayrılmaya yöneltmesin. Adaletli davranın; bu takvaya daha yakındır. Allah'a karşı gelmekten sakının. Şüphesiz Allah sizin işlediklerinizden haberdardır.

ALİ ABİ

Hani kelimeler boğazda düğümlenir ya! Telefondaki kişiye konuşmak istersin konuşamazsın ya! Hani gözler dolar, eller titrer ya! Titreyen ellerle klavye tuşlarına basmak ne de zormuş be Ali abi.

Covid 19 virüsünün sana da bulaştığını ve entübe edildiğini duyduğumuzda çok üzüldük Ali abi. Ama Ali abi bu üstesinden gelir, diye inandık hep. Birkaç gün önce entübeden çıktığını duyduk sevindik, ümitlendik. İyileşme ve taburcu olma haberlerini beklerken bir sabah vakti yapılan paylaşımda Ali Özcan hocamıza Allah Rahmet....Girisini okuyamadım Ali abi. Konduramadım. Üstad Necip Fazıl'ın dediği gibi, Ufka bakarlar; ölüm uzakta mı uzakta. Biz ölümü hep senden uzakta gördük Ali abi. Oysa ölüm bir nefes kadar yakınmış bize. Ölümünle bu son dersi de verdin bize Ali abi. Beraber gittiğimiz teşkilat eğitimlerindeki dersler kadar anlamlıydı bu son dersin. Arkanda saf tuttuğumuz gibi yine saf tutacağız Ali abi. Üzerimde hakkın çoktur helal eder misin Ali abi? ÖĞ-Der'in basiret ve ferasetiydin, hepimizin Ali abisiydin. Seni ötelere uğurlamak çok zor be Ali abi! Bu cümleleri okusaydın eminim kulağıma eğilip "Öyle yazma. Bak Necip Fazıl ne diyor?" der şu mısraları okurdun.

Ölüm güzel şey, budur perde ardından haber...

Hiç güzel olmasaydı ölür müydü Peygamber?

Öleceğiz müjdeler olsun, müjdeler olsun!

Ölümü de öldüren Rabbe secdeler olsun!

Azrail'e, Hoş geldin, deme hünerini de gösterdin ya Ali abi.

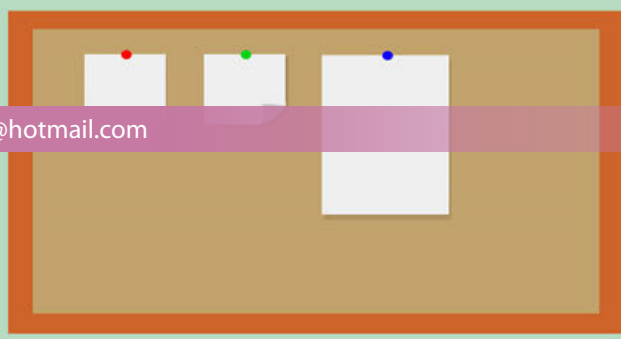
Aşk olsun! Nur içinde yat.

İsmail OKUTAN

ALİ ÖZCAN

09.10.1959 - 16.12.2020

KARANTİNADAKİ MANEVİYAT

Bir su sesi değildi hayat ama buna rağmen su sesinde cennet şarkıları dinlemiş gibi kendini kandırdı insan. Romantik aşk şarkılarında, ucu kaçmış filmlerde aradı özlediği huzuru. Sosyal bir varlık olarak elbette yalnız olamazdı. Yalnızlığı yaşadığı kalabalıklar içinde, herkes onu “başı kalabalık” olarak tanıdı. İçindeki derin boşluk, gökyüzünde ulaşamayan yıldızlar gibiydi. Önce kendinden kaçtı, ardından doğadan.

Ele avuca sığacak da yer kalmamıştı zaten. Denizler kirlî, hava zehirli, sular bereketsiz, yağışlar niyetsiz... İnsan için yaratılan nimetler gittikçe insandan uzaklaşıyordu.

“Senden önce gönderdiğimiz Peygamberler de hiç şüphesiz yemek yerler, çarşıda pazarda dolaşırlardı. Biz kiminizi kiminiz için imtihan vesilesi yaptık ki bakalım sabredecek misiniz? Rabbin her şeyi görüp gözetlemektedir.” (Furkan 20)

Her ne kadar ayetin kapsam alanı zengin putperest ile yoksul Müslümanlar arasındaki sınıf farkını ortaya koymak isteyen müşriklerin kibrine atıf olsa da, ölçü olarak birlikte hak ve adalet üzere olmak gerektiği konusuna işaret ettiği hakkında bir açıklama yapar müfessirler.

Niyetini bozdu önce insan ve ardından başladı ağır bir imtihan. İnsan insana

yük olmaya başladı, zikir yağmurları unutuldu. Birkaç şimşek çaksa da kalpten bir aşk damlası gelmiyor artık. Herkesin doğruyu söylediği bir zamana girdik. Herkese sıra gelmiyor ama herkesin söylemek istediği çok doğrusu var artık. Oysa insana insanca en güzel, hâl ile en doğrusu susmak idi, yapamadık. Önce çocukları ardından kendimizi sürekli konuşmaya alıştırdık. Ne olursa konuşuyoruz. Herkesin konuştuğunu görünce en süslü kelimelerle konuşup ucubun zirvesinde rütbe, sumanın deryasında derin dalışlarla kendimizi göstermek istedik.

Oysa kısa, sade, güzel bir kelimeye yetecekti hepimize. Gökyüzüne dallar, yerin altına kökler salacaktık bu halimizle. Aynen ayeti kerimede belirtildiği gibi. Ne buyurmuştu Allah Azze ve Celle Hazretleri mübarek Kur'an-ı Kerim'de: “Görmedin mi, Allah güzel bir sözü nasıl misal getirdi? (Güzel bir söz) kökü sağlam, dalları göğe yükselen bir ağaç gibidir.” (İbrahim suresi 24)

Nedir güzel söz? Rabbimize göre mi güzel, nefsimize göre mi güzel? Sorma gereği dahi duymadık. Kainatın her yanına adım adım ulaştık. Gittiğimiz her yerde insan adına doğanın bir parçası değildik gibi hunharca israf ettik. Yangınlar, seller, depremler, tufanlarla uyandık. Gücümüzün yetmediğini görmemize rağmen ne

binalarda önlem, ne kabrimize bir azık hazırlamak için harekete geçtik.“(1) Yer o dehşetli sarsıntısıyla sarsıldığında (2) Ve yer ağırlıklarını dışarı attığında (3) Ve insan, “Ne oluyor buna!” dediğinde (4-5) O gün yer, bütün haberlerini rabbinin ona vahyettiği şekilde anlatır.” Zilzal suresinin bu beş ayetinde verilen ilahi uyarılardan tarafımıza düşen yaşam sorumluluğunu almalyıydık. (6)“İşte o gün insanlar yaptıkları kendilerine gösterilsin diye (bulundukları yerden) farklı gruplar halinde çıkarlar.” Ayeti ile titremeliydik. (7) Kim zerre miktarı hayır yapmışsa onu (karşılığını) görür.

(8) Kim de zerre miktarı şer işlemişse onu (karşılığını) görür.” ayeti kerimeleri ile hem teselli bulup hem kendimizi yeniden sorgulamalıydık.

Herkes doğruları konuşuyor, konuştuğunu zannediyor. Oysa en hikmetlisi yaşadığı doğruları konuşmaktı. Asıl o zaman insanlarda “Ben de konuşacağım” isteği bir denge bulacaktı. Yaşamın temeli amel ile idi. Şimdi Yahyalılı Hacı Hasan Efendi Hazretlerinin anmadan olur mu?

“Evvelâ ilim olmalı

Amel nehrinden dolmalı

İhlâs bahrine dalmalı

Bu işe ihtimam lâzım”

“Şifa Tarifesi” isimli dizelerinin hikmetli bir dörtlülüğü sadece. İlim, amel, ihlas, ihtimam bir mücahidin yetişmesinde temel mihenk taşları olmalı sanıyorum. Meydan kan ve göz yaşı döken, doğanın dengesini bozan; bencil, çıkarıcı, paylaşımından uzak ve tüm dünyanın insanlarını ve emeğini kendi kontrolüne alacak projeler üreten Siyonizm ve ona hizmet eden malum localara kaldı. Bunlarla mücadele edecek İslam Birliği hâlâ kurulamadı.

Maalesef İslam Dünyası çaresizliği kabullenmiş olmanın fitnesini yaşıyor görünümünde. Oysa Efendimiz Aleyhissalat-u Vesselam’ın en zor anında yaptığı duaya baktığımız zaman göreceğiz ki bir duygu halinin itirafı var: “ALLAH’ım! Kuvvetimin tükendiğini Sana arz ediyorum. Gücümün azaldığını, insanların gözünde küçük düşüğümü Sana şikâyet ediyorum.” duasında öyle bir itiraf var ki günümüz insanının nefsini nasıl putlaştırdığını anlayabiliriz sanıyorum. Efendimiz (s.a.v.) içinde bulunduğu manevi makamın büyüklüğünde yaşadığı bu dehşet karşısında “İnsanların gözünde küçük düşüğümü sana şikâyet ediyorum” derken ne büyük bir mesaj veriyor bizlere. Nefsi Rabbi ile konuşmanın mutmainliği içinde. Daha fazla analiz edemeyeceğim, çünkü Efendimiz (s.a.v.)’in duyguları üzerine kalam etme cüretini zaten gösterdim. Rabbim beni bağışlasın. Hâl böyle iken biz kimiz?

Bir bakalım kendimize. Allah Azze ve Celle’nin yarattığı dünyada en savunmasız ama en kibirli canlı türüüz. Bitkiler gibi hareketsiz, hayvanlar gibi kendimize has bir çıplaklığımız yok bizim. Giyinmek zorundayız. Bu zafiyetimizi kapatacak en büyük nimettir; merak etme, öğrenme kendine has medeniyetler kurma... Her şey insanın yeni bir şeyler öğrenip, savunmasız zayıf yaşamını güçlü kılacak bir şeyler ürettiğini fark etmesiyle başladı. Oysa varlığı koskoca kainatta piksel kadar küçük, iman ettiği Rabbi ise sonsuz kerem, güç ve kuvvet sahibiydi.

Medeniyetler kurdu, güç topladı, otorite oldu. İnsanın insana zulmü yamyam çığlıklarında sahne şarkısı oldu. Doydukça yiyor, yedikçe zulmediyor ve dünyada eşitsizliğin kaynağı üzerine alaycı felsefeler üretilirken Müslümanlar çaresiz, diğerleri bedbaht oluyordu. Sinan Canan hocanın ifadesiyle: “Bugün tokluktan ölen insanların sayısı, açlıktan ölen insanların sayısından çok daha fazla...” oysa yine Sinan Canan deyişiyle: “Günde bir kere açlığı hissetmek

vücutta onarımı hızlandırıyor, beyin hücrelerini tazeliyor.”

Yemenin dayanılmaz iştahı; terk edilmişlik, yalnızlık, güvensizlik, duygusal yoksunluk, kendimizi kusurlu hissetme ya da sosyal izolasyon kodlarının bilinçaltı tetiklemelerinin bir tezahürü olabilir miydi acaba? Her an güç gösterisinde bulunmak zorunda hissedip kobay kahkahalarıyla mutluluk mesajlarını vermeye çalışan insan.

Bireysel duygusal desteğe çok fazla ihtiyacımız var. İnsan kabul edildiğini hissettiğinde, gelişmeye başlayıp ait oldum özgüveni ile daha üretken olabilecek. Bu anlamda, kişilerin kendilerini gerçekleştirmelerini engelleyen zorba gürhün kanser hücresi gibi sosyal yapıyı ve grupları ele geçirdiği bir anda, korona virüs herkesi kendi yalnızlığına hapsetti.

“Belki de temel sorun, insanın bilinçaltına kodladığı suçluluk duygusu ile hem kendinden kaçıyor hem kusursuz olduğunu göstermek için doğada dengeyi bozuyor olmasıdır.”

Doğada, birkaç ayda olsa, insan yoğunluğu azaldı. Haliç’in sularında yunus balıkları, kilometrelerce uzaktan dağların tepesi görülmeye başlandı. Havadaki zehirli gaz oranı düştü. İnsan daha sağlıklı bir hava alacak bir dışarı çıkabilse. İnsansız doğada başlayan bu güzelliklerin farkında bile değildi insan.

Belki de temel sorun, insanın bilinçaltına kodladığı suçluluk duygusu ile hem kendinden kaçıyor hem kusursuz olduğunu göstermek için doğada dengeyi bozuyor olmasıdır. Kişilik erozyonları yaşıyoruz ruhumuzda. Sevgiden mahrum, sevgi vermeyen ama sevgiye muhtaç.

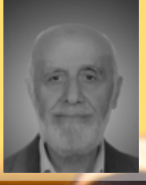
Çocuklarımızın bile okul başarıları için ne yapılarımız hakkında kendimizi sorgulamadık. Ne yazık ki onları gerçekten sevmek için ne yaptığımızı da sorgulamadık. Sevgi yerine asıl ihtiyacın, teknik cihazlara sahip olmak olduğunu zannetti çocuk. Çünkü biz onlara sevgimizi, bedeninin tam ortasındaki kalplerine değil, bedenlerinin

tamamen dışındaki yaşam alanlarına serpiştirdik. Hissetmedi çocuk sevgi duygularını. Şu an bana göre gençlerin yarısından çoğunda duygusal yoksunluk olma ihtimali yüksek. Kabul edilmeyi ve kabul etmeyi hissetmeyecek kadar soyut bir yaşam içine sokar duygusal yoksunluk.

Kabul etmek ve kabul edilmek sevgi ile başlar. Aile içinde sevgi kabulünü tatmamış bireylerin toplumda her an reddedilme, dışlanma, terk edilme takıntıları ile yaşadığını kabul edelim. Toplum için zor bir dönem başlar, başlayacak, belki de başladı.

Biz eğitimden doğa ile iç içe, kendisiyle ve çevresi barışık, ahlak ve maneviyat gelişimi olan, insanın fitratına uygun iman ve tahkik ile bilginin erdemine ulaşan bireylere ulaşamadık. Ulaşmak gibi bir gayretimizde yok, eğer olsaydı Avrupa’nın bilmem hangi devletindeki eğitim sistemini ülkemize uyarlamak yerine; kökleri geçmişimizden miras gelen Müslüman bilim adamlarının nasıl torunları olmuş isek, yeniden dünyanın Müslüman bilim adamlarını yetiştirecek Anadolu Eğitim Sistemini de kurgulayabilirdik. Kendimize, içimize yönelip yeni bir bireysel ve toplumsal yapılanmanın kıvılcımlarını ahlak ve maneviyat üzere, Kur’an ve Sünnete tabi olarak oluşturabiliriz.

Önümüzdeki en büyük engellerden birisi, sevgi sistemi üzerine yaratılan insanın birbirine ve kendisine yüklediği stres sistemi tarafından baskı altına alınmaya başlanmasıdır. Milli karakterimize ve gücümüze uygun şahsiyetli bir planlama, bize bireysel ve toplumsal mutluluk katacaktır. Karakter oluşum özellikleri birey ve toplum açısından tam olmasa da benzerlik gösterir. Bu nedenle Abraham Maslow’un ifadesiyle: “Eğer bile bile gücünüzün yettiğinden daha az olmayı planlıyorsanız, sizi uyarıyorum; hayatınızın geri kalan kısmında mutsuz olacaksınız. Kendi yetenek ve imkânlarınızdan kaçıyor olacaksınız.”

ÇOCUĞUN AHLAKİ GELİŞİMİNDE DİKKAT EDİLMESİ GEREKENLER

Çocuk, Allah'ın bizlere bir lütfu ve hediyesidir. Ebeveyn için en değerli varlıktır. Dünyaya gelişi ile hepimizi sevince ve mutluluğa gark eder. O, ilk eğitimi ailede alır. Aile, toplumun milli ve manevi değerlerini çocuğa aktaran, onun sosyalleşmesini sağlayan çok önemli bir kurumdur.

Eğitim, çocuk doğar doğmaz ailede başlar, okul içinde ve dışında verilen talim terbiye ile birlikte hayatı boyunca devam eder. Eğitim, sevgili Peygamberimizin ifadesi ile beşikten mezara kadar sürer. Bu süreç çocukta kişisel ve sosyal davranışlarla ilgili değer duygusunun gelişmesiyle devam eder.

Ahlak gelişimi, çocukların davranışlarını doğru ya da yanlış olarak değerlendirmelerine rehberlik eden ve kendi fiillerini yönetmelerini sağlayan prensipleri kazanmaları sürecidir.

Eğitimciler, "ahlaki gelişim" kavramıyla çocukların topluma ayak uydurabilmeleri için gerekli kuralları öğrenmelerini kastetmişlerdir. Medeniyetimizde de "Âdâb-ı Muaşeret" eğitimlerinin verildiğini biliyoruz. Bu konuda yazılmış yüzlerce eserin varlığından haberdarız. Atalarımız bu kuralların uygulanmasına çok büyük önem vermişlerdir.

Gelişimin ilk dönemlerinde çocuklara kazandırılmaya çalışılan değerlerin eğitimi denildiğinde ahlâkî, kişilik ya da karakter eğitimi kavramları karşımıza çıkar. Çocukların "doğru-yanlış", "iyi-kötü" ve "güzel-çirkin" hakkındaki hükümlerini anlayarak, ahlâkî gelişimlerini izleyebilmek için çocuk oyunlarının, oyunlardaki kurallara ne kadar uyduklarının önemli olduğunu bilmekteyiz.

İlk evrede çocuk, ebeveyn ve diğer yetişkinleri her şeyi yapabilecek güçte gördüğünden, kuralları sorgulamadan peşinen kabul edip uygular. Bu dönemde çocukların ahlaki kavramları davranış haline getirmesinde güzel örneklerle büyük ihtiyaç vardır. Atalarımızın ifadesi ile "üzüm üzüme baka baka kararır". Çocuğun gördüğü anne-baba-kardeş-dede ve nine gibi kişilerden ahlaki davranış kazanacağı için bu zatların çocuğun yanında yanlış fiillerde bulunmamaları gerekir. Güzel örnek, rol model davranışlarını hiçbir zaman akıllarından çıkarmamaları gerektiğini bilmeleri ve buna göre iyi-doğru-güzel davranış içinde olmaları kaçınılmazdır.

Çocukların ahlaki gelişiminde ebeveynlerin şuur/bilinç durumlarının da etkisi büyüktür. Aile bireyleri ahlaki değerlerin sınırlarını iyi çizmelidir. Annenin "doğru" dediğine baba "yanlış" derse çocuk bocalayacaktır. Sonuçta tutarsız ve değersiz bir birey olacaktır. Bundan dolayı ebeveynin çocuğa ahlaki değerleri öğretirken ve kazandırırken önce kendilerinin bu konuda eğitilmiş olmaları gerekecektir. Benimsenilen davranışlar, aile tarafından da doğru olarak uygulanmalıdır.

Yüce Rabbimiz, Tahrir suresi 6. ayet-i kerimede: "Kendinizi ve ailenizi yakacağı insanlar ve taşlar olan cehennem (ateş)den koruyun." buyurmakta, Sevgili Peygamberimiz de "Bir babanın evladına bırakacağı en güzel miras edeptir." diyerek ebeveynin çocuklar üzerindeki sorumluluğu vurgulamıştır. Müfessirler de bu ayet-i kerimeyi açıklarken ateşten korumanın çocuklara helal ve haram kavramlarının anlatılarak Rabbimizin koyduğu yasakların neler olduğunun, inancımıza göre yanlış ve yasak olan davranış

nışlarının hangi hususlar olduğunun açıklanması gerektiği şeklinde tefsir etmişlerdir. Bu nedenle ebeveyn, evladına günahlardan sakınmayı, Allah'ın emir ve yasalarına uymanın önemini yaşayarak göstermelidir.

Çocukların ahlaki gelişiminde onlara anlatılan veya okunan hikayeler de büyük yer tutar. Doğruluk, adalet, yardımseverlik, iyilik yapmak, paylaşmak, dostluk, arkadaşlık, diğerkâmlık gibi kavramlar üzerine anlatılan hikayeler çocuğun ahlaki kişiliğinin oluşmasına katkı sağlayacaktır. Bu konuda Diyanet İşleri Başkanlığının yayınlarını ailelerimize tavsiye etmeyi bir görev bilirim. Bunun dışında da birçok yayınevinin eserleri mümkündür. Ancak bunları çocuklarımıza vermeden önce mutlaka okuyup incelememiz şarttır.

Çocukların ahlaki gelişiminde ödüllendirme metodu da büyük yer tutar. Çocuğun ahlaki kurallara uygun davranışının görüldüğünde onun bir vesileyle ödüllendirilmesi, o güzel davranışı tekrar etme imkanı verecektir. Çocuğun ahlaki olmayan davranışlar sergilediğinde de cezalandırmadan, uyarıcı söz ve eylemlerde bulunulmalı. O eylemin neden ahlaki olmadığı güzelce ifade edilmelidir. Toplumda ahlaki olanların değer bulduğu, önemsendiği çeşitli örneklerle anlatılmalıdır.

Çocukların ahlaki gelişiminde "inanç" kavramı da çok önemlidir. İnanç insanı ne kadar derin etkilerse ona dayanan insan da o ölçüde güçlü olur.

İnanç ve davranışlar arasındaki tutarlılık bir toplumun manevi kültür birliğinin oluşmasında ön plana çıkar. Bizler İslam inanç esaslarını kabul edip benimsediğimiz için Kur'an ve sünnete dayalı ahlaki kurallarını uygular, onları esas alırız. Ahlaki kurallarımız Yüce Rabbimizin ve Sevgili Peygamberimizin bize bildirdikleri davranışlardan oluşmaktadır. İyi-doğru-güzel davranışlar bu iki kaynaktan neşet eder. İnanç yönünden güçlü olanlar ahlaki yönden de güçlü olurlar. Öz ve söz birliği esastır. İlim ve inanç amel etmeyi gerektirir. İnanç esaslarına uygun davranış gösterenler her iki dünyada da saadete kavuşur, mutlu olarak yaşarlar.

Vicdan, ahlak eğitiminin en etkili araçlarından. Kendimizin veya başkalarının davranışlarından bahsederken "vicdan" kelimesini çok kullanırız. "Vicdanım hiç razı olmadı, vicdanımın sesine kulak verdim, o kişi de amma vicdansız çıktı" gibi sözcükleri hep duymuşuzdur. Bundan da anlıyoruz ki vicdan, davranışların iyi veya kötü olduğuna karar veren, kötü davranışları reddeden, iyi davranışları telkin eden bir duygudur. İyilik yaptığımızda kalbimizde bir ferahlık, kötülük yaptığımızda da sıkıntı hissedebiliyorsak vicdanımız var demektir. Vicdan, bizim iyi ile kötüyü ayırt etmemizi sağlayan iç muhasebe yapan özelliğimizdir. Çocuklarımızı vicdanlı birer fert olarak yetiştirmek her anne-babanın aslı görevi olmalıdır.

Ahlaki gelişimde okul öncesi ve ilk okul dönemi gelişimin bütün alanlarında yoğun bir hareketliliğin yaşandığı, bedeni, zihni, duygusal, ahlaki ve dini gelişimin temellerinin atıldığı bir dönemdir. İnsanın doğuştan günahsız bir durumda, bembayaz bir sayfa olduğu inancına sahibiz. Yetiştirdiği toplumun değerleri ve dinini benimseyerek hayatını sürdürür. Hayatın ilk dönemlerinden itibaren "iyi insan", "iyi vatandaş" yetiştirme gayesi eğitimin başlıca hedefi olmuştur. Bu anlamda ahlakın tarifinden de anlaşılacağı üzere, ahlaki davranış, çok boyutludur. Ahlaki davranışın bilgi, davranış ve duygu boyutu vardır. İmam Gazali, insanın kötü davranışından huzursuz olması, iyi davranışından da huzur bulmasından bahseder.

0-5 yaş arasında çocuk, cezalardan kaçınma ve otoritenin üstün gücünden dolayı, kuralları çiğnemekten kaçınır, iyi ve doğru davranış göstermeye çalışır.

5-8 yaş arasında da bireysellik duygusu geliştiğinden, kendi çıkar ve ihtiyaçlarını karşılamak için davranış sergiler.

Çocuklukta edinilen değerler, onun davranışlarını şekillendirir, hayat boyunca vereceği kararları etkiler. Bu dönemde çocukların ahlaki değerler eğitiminin en önemli yönü, onların değerleri keşfetmeleridir. Değerlerin keşfi ise, düşünme, oyun, şarkı veya ilahi söyleme, resim yapma gibi çeşitli duyuları kullanarak gerçekleşir.

Bu dönemde eğitimcilerin temel ahlaki değerleri öğretmesi öğrencileri diğerlerine karşı nasıl davranmaları gerektiğini kazandırmak şeklinde olmalıdır. Çevresindeki kişilere karşı nasıl doğru, iyi ve güzel davranacağını belletmelidir. Kısaca, görgü ve nezaket kurallarını öğretmek ve davranış haline getirmelerini sağlamak olmalıdır. Batının değerlerini değil, kendi öz milli değerlerini öğrencisine vermek eğitimcinin ana gayesi, hedefi haline gelmelidir.

Sonuç olarak; çocuğun ahlaki gelişiminde inanç ve ahlak eğitiminin birlikte ele alınması gerekir. Çocuğun dini hayatla teması, aile içi ve yakın çevredeki gözlemleriyle olur. İnançlar yaşandıkça güçlenir. Ahlak kuralları uyulması için konulmuştur. Ahlak dışı davranışların yaygınlaşması sadece bunu yapana zarar vermez. Ailesini, çevresini ve toplumun her kesimini derinden etkiler, milletin geleceğini tehdit eder.

Toplumumuzda aile yapımız, günün yirmi dört saatinde, kendine vücut veren ahlaki değerlerimize savaş açan görüntü ve sözlerle tahrip ediliyor. Bundan kurtuluş yolu neslimizi dini ve ahlaki yönden gelişiminin Kur'an-ı Kerime ve Peygamberimizin sünnetine uygun yetiştirmekten geçtiğini çok iyi anlayıp gereğini yapmaktır. Bu konuda merhum Prof. Dr. İbrahim Canan hocamızın yazdığı "Hz. Peygamberin Sünnetinde Terbiye" adlı kitabını bütün ebeveynlere ve eğitimcilerimize tavsiye ederim.

"Çocuklukta edinilen değerler, onun davranışlarını şekillendirir, hayat boyunca vereceği kararları etkiler."

Z KUŞAĞI VE YÖNETİMİ

“Kuşak” veya “jenerasyon” (belirli bir dönemde doğan insanların oluşturduğu gruba verilen isim) günümüzde genellikle bir dönemin sosyal veya kültürel yapısını vurgulamak için sıklıkla kullanılan bir terim hâline gelmiştir.

Kur'an-ı Kerim'de insanlar iki gruptur: inanalar ve inananlar, Hakk'çılar ve batılçılar. Bunlardan birine meyil eden arada dolaşanlar da aslında o da ikisinden birine dâhildir. Tarih bilimi, yazının icadı ile başlar dense de Kur'an'da bundan önceki devirlerden bahsedilmektedir. Kur'an'da teknoloji, güç ve çokluk bakımından emniyette olduğunu sanan toplumların isyanları nedeniyle nasıl yok oldukları anlatılmakta, aynı hataya düşülmemesi konusunda insanlık uyarılmıştır.

Fakat imtihan gereği topluluklar yine inanmamışlar isyan etmişler, bozguncu olmuşlar helak olup gitmişler ve yerine yenileri getirilmiştir:

“Bizim, kendilerinden önce nice nesilleri helak ettiğimizi görmediler mi? Yeryüzünde size vermediğimiz imkân (ve yer)leri onlara verdik ve (ihtiyaç anında) üzerlerine semadan bol bol yağmur gönderdik, (evlerinin) alt tarafından akan ırmaklar yaptık. Fakat (âsî oldular da) günahları yüzünden biz de onları (azapla) helak ettik ve onların peşlerinden başka bir nesil meydana getirdik (Enam,6).”

Günümüzde birtakım toplum bilimciler kuşakları toplumsal olaylara, sosyolojik ve kültürel davranış değişimlerine göre kısımlara ayırmıştır. Bunlardan biri olan kuşaklar arası çatışmaları Siyonizm sıklıkla oyunlarında argüman olarak kullanmıştır.

Jenerasyonu dörde ayıran anlayışa göre günümüz kuşağına göz atalım. Bu taksonominin fikir babası Baby Boomer, kuşakları X, Y ve Z şeklinde ayırmıştır. Araştırmalar bu isimlendirme ile ortaya konsa da bugün Siyonizm tarafından sömürülme planı dâhilindeki ülkelere, bölgelere veya kıtalara göre az veya çok değişkenlik gösterebilir.

Yaşayan Kuşaklar ve Belirgin Özellikleri

1- Baby Boomer Kuşağı (1946-1964 Arası Doğanlar)

- İnsan hakları, algıdan ibaret hareketler hâline getirildi. Aslında dünya düzenini bozanlar bunu kılıf olarak kullandı.
- Radyo altın çağını yaşadılar. Bunu algıda fırsat olarak kullananlar oldu.
- Sadakat duyguları yüksekti.
- Kanaat sahibi idiler. Oyuncaklarını kendileri ürettiler. Az şeyle mutlu olmasını bildiler.
- Asker kolluk kuvvetlerinden korkarak büyümüşlerdir.
- Çalıştığı yerde süreklilik vardır.
- İnanca baskıyı yaşamışlardır.
- Teknolojiyi tam benimseyemediler, çoğu uzak kaldı.
- Babaları gibi otoriteye saygı gösterirler.
- Yaşam kalitesini artırma gayret vardır.
- Elektronik ev aletleri ve haberleşme araç gereci geldiği

zaman, ekonomik durumları gelişmişti, ömürlerinin uzadığını biliyorlardı, sağlıklı yaşam için sağlık kalitesini artırmak için gayret içindedirler.

- Savaş sonrası kıtlık dönemini bildiklerinden zenginleşmenin tadını aldılar. Sağlık ve güzellik-bakım sektörlerini de patlattılar.

2- X Kuşağı (1965-1979 Arası Doğanlar)

- Teknolojide ciddi sorunlar yaşarlar
- Değişimi kabullenmede zorlanırlar, kurallara uyumludurlar.
- Bir disiplin çerçevesi içerisinde yetişmiş, sabırlı ve otoriteye saygılıdır.
- Kendi oyuncağını kendileri üretirler
- Belirli çalışma süresinden sonra kademe atlayabileceklerine inanırlar ve sabırlıdır.
- Birçok buluş ve icada şahitlik etmişlerdir. Keyifli yaşamaya çalışırlar.
- İnanç konusunda özgür olmayı hafiften kavramışlardır fakat baskıcı zihniyetten kurtulmamışlardır.

- Dünyaya gözlerini zorluklarla açmışlar; merdaneli çamaşır makinesi, radyo, teyp ve pikapla lüksü yaşarken birden bire internet, akıllı telefon, tablet gibi birçok yeniliklere şahit olmuşlardır.

- Sıkıntılı hayatı yaşadıkları için mutlu olmasını bilirler; bununla birlikte sıkıntılara da göğüs gerebilirler. Dayanıklılar; hemen pes etmezler.

3- Y Kuşağı (1980-1999 Arası Doğanlar)

- İletişim ve medya teknolojileri ile dijital teknolojileri genellikle yoğun kullanırlar.
- Politikada ve ekonomide artış gösteren liberal politikalar eşliğinde büyümüşlerdir.
- Yaşanan ekonomik krizler, işsizliğin artması gibi faktörler bu neslin üzerinde etki bırakmıştır.
- Sadakat duyguları azdır. Bireyci ve girişimcidirler.
- Çalışmaktan hoşlanmazlar; eğlenceyi, kazanmayı daha çok severler.
- Beklentileri yüksektir ama bedelini ödemek istemezler. Hızlı bir tüketim anlayışına sahiptirler.
- İnanca baskıyı kaldırabilecekleri düşüncesi gelişmeye başlamıştır.

- Yağ kuyruklarını, benzin sıkıntısını, karne ile alış veriş bilmezler. Yaşadıkları hayatı hep böyle zannederek yaşarlar; bir sıkıntı görürlerse isyan ederler.

- Birkaç işi birden eş zamanlı yapabilirler. Kitlesel olanı değil, kişiye özel olanı severler.

4- Z Kuşağı -Milenyum Kuşağı Veya İnternet Kuşağı-(2000-2012 Arası Doğanlar)

- İnternet aracılığıyla sosyalleşmeyi tercih ederler.

- Oyunları, dünyaları teknolojiden ibarettir.

- Teknoloji ile doğmuşlardır ve onunla yaşarlar.

- Çabuk tüketen bir yapıları vardır. Bir şeyin yarına lazım olup olmayacağını düşünmezler. Anlık yaşarlar.

- Bahaneleri ve sinirleri internete bağlıdır.

- El, göz, kulak vb. gibi motor becerileri yüksektir. Buna paralel olarak dikkatleri ve konsantre olma durumları dezavantajlıdır.

- Hayatlarına yapay zekâ, kodlama girmiştir.

- Diplomaları boldur; buluşlara açıktırlar.

- Otorite kabul etmezler. İsyan eğilimleri vardır.

- Tatminsiz, kararsız ve doğuştan tüketicidirler

- Her şey ellerinin altındadır. Ama mutsuzdurlar.

- Eğitimin bir binaya sıkışmadan yapılabileceğini fark etmişlerdir.

- Geçmişte yaşanan sıkıntılar onlar için masal gibidir. Bu sıkıntıları büyüklerinin hatırlatmasına da tahammülleri yoktur.

- Uygulamalı ve doğrudan öğrenmeye meyillidirler.

- Bilgiye hemen ulaşılabilen kütüphane yerine dijital ciple birlikte olmayı tercih ederler.

- Uzun yazı yazmayı sevmezler; kısaltma işaretleri koyarak yazırlar.

- Kompozisyon yazmayı değil çabuk okuyup internetten hazır bilgiye erişmeyi severler.

- İslami ve Kur'ani terbiye bazen aşırı davranışlarda bulunmalarını engelleyebilir.

Belki bu oran yaşadığımız pandemi döneminde değişikliğe uğramış olabilir.

“Birtakım toplum bilimciler kuşakları çeşitli kısımlara ayırmışlardır. Bunlardan biri olan kuşaklar arası çatışmaları siyonizm sıklıkla oyunlarında kullanmıştır.”

Z Kuşağını Ne Mutlu Eder?

94'ü üniversitede ve 100'ü lisede okuyan gençler arasında yaptığım ankette, verilen şıklarda "Sizi ne mutlu eder?" sorusuna; internetimin ve cep telefonumun olması % 51, sosyal medyada paylaşımının beğenilmesi veya takip edilmesi %26, arkadaşlarımla bir yerde oturup muhabbet etmek % 16, kararsız %4,6, cevapsız %2 olarak cevaplandırılmıştır.

Bu verileri, Z kuşağının bağımlı yönlerinin bir göstergesi olarak yorumlayabiliriz.

Z Kuşağı Dijital Dünyayı Nasıl Kullanıyor?

Kamuoyuna açık olarak paylaşılan ve 1 milyon 600 bin datayı inceleyerek yaptığı bir araştırma 7-16 yaş aralığındaki çocukların dijital dünyayı kullanma şekli hakkında önemli bilgiler veriyor. Yapılan araştırmaya göre katılımcılar yüzde 97 ile en çok YouTube'da varlık gösteriyor. Konuştuğu konuların başında yüzde 38 oranı ile oyun seçeneği gelirken günün trendlerine uygun eğlenceli videolar üreten kanallara abone oldukları ve sevdikleri oyunların videolarını izledikleri görülüyor. Diğer ilgi alanları ise yüzde 34 ile trendleri ve gündemi takip ettikleri Vlog'lar, yüzde 19 ile yaşlılarının gündelik aktiviteleri, yüzde 6 ile oyuncular ve yüzde 3 ile çocuk kanalları olarak sıralanıyor. Uğraşları yaşamlarına tesir ediyor. (<https://www.hurriyet.com.tr/>)

Bu araştırma bize kapitalizmin her dönemi iyi kullandığını bir kez daha gösteriyor. Kapitalizm, bu dönem kuşağına "Daha yenisi en yenisi" ve "Tüket mutlu ol" içerikli reklamları tesir ederek kendisine yeni kaynaklar oluşturuyor.

Z kuşağı Nasıl Yönetilir?

Z kuşağı ile iletişime geçen ebeveyn veya diğer kişilerin yönetim ve ilişkilerde dikkat etmesi gereken hususlar:

- Sadece ödev verip emretmeyin, girişimci ruhunu besleyin.
- Önceki kuşakla yaşadıklarınızdan empati yaparak ödülle motive edin.
- Sosyal sorumluluk projelerinde yoğunluk sağlamasına rehberlik edin.
- Hayatın geçmişi olduğunu, önceki kuşakların yaşadıklarını, biktırmadan aktarınız.
- Yüz yüze iletişim kurmanın önemine binaen duygularını, hissetmek istediklerini göz önünde bulundurun.
- Sosyal hayatta kendisine de bir takım işler düştüğünü hatırlatın.
- Sorumluluklarını yerine getirip getirmediğini uzaktan takip edin.
- Duyarsız gibi görünseler de aslında yardım yapmaya meyillidirler.

• Teknolojiyi sizin onlara hitap edeceğiniz şekilde kullanabilecekleri programlar geliştirin.

• İyilikte lider olabilecekleri duygusunu verin.

• İslami duyarlılığı olan arkadaş grubu ile takılmalarını sağlayın.

• Kendi değerlerini hatırlatacak durak, dinlenme alanı, sportif faaliyet yerleri, kütüphane, kıraathane, gençlik merkezi ve külliyelere yönlendirin.

• Bu kuşaktan sonra gelecek kuşak için şimdiden isimler konsa da bu kuşak daha hızlı gelişecek tatmin etme, mutlu etmek ve yönlendirmek için toplum mimarları oluşturulmalı.

• Zihninde yer etmek için aradaki teknolojik mesafeyi kapatın.

• Üniversitelerde bu kuşağa hitap edecek yeni bölümler açılmalıdır. Eğitim sistemi, pedagojik formasyon buna cevap vermelidir.

• Kapitalizmin oyunlarını fark etmelerini sağlayın.

• Kuşak çatışmalarının her an yaşanabileceğini göz önünde bulundurun.

• Onları dinç tutacak bazı uygulamalar bazen gerekli olabilir.

• Şu bir gerçektir ki bazen değerler kaybedilince kıymete binmektedir. İnanç temellerini sarsmadan buna hazırlıklı olun.

• Yeni tatil beldeleri oluşturularak teknoloji olmadan yaşanabileceğini hissettirin; sıkıntıların varlığının, hazır bulmuşluk olmadan da yaşanabileceğinin farkına varmalarını sağlayın. Bunun için akademik çalışmalar yapılmalı, üniversitelerde kürsüler açılmalı ve hayata geçirilmelidir.

Yeni neslimizin durumu budur. Bununla yaşamayı ve ona göre tedbirlerimizi almayı bilmek bizleri daha güçlü toplum yapacaktır.

Çekmeköy'ün Premium Projesi

132 Lüks Daire,
Havuz, SPA, Essiz Peyzaj
Kapalı Spor Salonu,
Çocuk Oyun Alanları,
Kapalı Otopark

ÇEKMEKÖY
LIFE

TEMEL
GROUP

👉 www.temelinsaat.com.tr 🐦📷📺 [cekmekoylife](#) ☎️ 0216.537 84 84

2 KİTAP 2 TAHLİL

İrade Terbiyesi

Ali Fuad Başgil¹, Fransa'daki öğrencilik yıllarında bir arkadaşıyla birlikte yaz tatillerini geçirmek üzere gittikleri Alp Dağları'nda bir köyde kalacak yer sorduklarında, köyün papazı Girard'a yönlendirilirler. Kiliseye ait pansiyonda kalmalarına nasıl bakacağına dair tereddüdünden dolayı Papaz'a Müslüman bir Türk olduğunu söyler Başgil. Papaz kendisine "İyi ya, mademki Müslümansınız, o halde dinlisiniz, sorun yok. Bizim bu devirde düşmanımız, hangi milletten olursa olsun, dinliler değil dinsizlerdir. Buyurun misafirimiz olun!" deyince teşekkür ederek pansiyona yerleşirler.

Aslında Papaz Girard uzun seneler kolejlerde öğretmenlik yapmış, kalan ömrünü sakın bir şekilde geçirmek üzere de Alpler'in bu sessiz köyüne yerleşmiş biridir.

Pansiyonda kalan bir grup öğrenci ile kaldığı günleri şöyle anlatıyor Üstad Başgil: "Mösyö Girard, daha çok akşamları fikrî bir ziyafet sofrası kuruyor ve bizi etrafına topluyordu. Onu, küçük büyük hepimiz zevkle ve can kulağı ile dinliyorduk."

M. Girard, bu konuşmalarda öğrencilere; Aix – Marseille Üniversitesi Rektörü, ünlü eğitimci ve ahlâkçı Jules Payot² un "İrade Terbiyesi" adlı kitabını hararetle tavsiye eder.

Başgil, "Hikmet mü'minin yitik malıdır." hadis-i şerifi gereği, genç yaşta işaretini aldığı hikmetin peşine düşer. Hikmeti yakalamış, örnek ve model bir insan olarak vefatına kadar gençlere yol gösterir.

Üstad, ertesi gün şehre inerek kitabı alır, okumaya koyulur. Okudukça da bu kitabın on sekiz yaşlarında iken eline niçin geçmediği duygularıyla kendi kendine hasret ve pişmanlık duyguları yaşar.

Jules Payot, İrade Terbiyesi adlı eserinin önsözünde iradeyi şöyle tanımlıyor: "İrade duygusal bir güçtür ve düşüncele-
rimizin irade üzerinde etkili olabilmesi için tutkularımızla da beslenmesi şarttır.

İnsan iradesinin zayıf olmasının nedenlerini araştırdık. Çözümün, geliştirilmeye müsait duygu durumlarına dayandığını değerlendirdik. Topluma sunduğumuz bu kitabın alt başlığı 'İrademize faydalı olacak duygularımızı güçlendirmek ve zararlı olanları da uzaklaştırmak' olabilir."

Aslında iradeyi terbiye ederek duyguları terbiye etmiş oluyoruz. Zaten saf ve temiz duygularla insan inşa etmek eğitimin ana hedefi olmalı değil mi?

Kitapta, bu terbiye sürecinde mücadele edilecek zihin düşmanlarına dikkat çekiliyor; cinsel dürtüler ve şehvet, kötü arkadaşlar, tembellik bahaneleri, çalışma mutsuzluğu, tehircilik...

Bu düşmanlara karşı da savaşın en güçlü unsurlarının çevre dediğimiz toplumsal destek, ilim adamları ve eğitimcilerden müteşekkil olduğu vurgulanıyor.

İrade terbiyesinde “tefekür” üzerinde de ağırlıklı durularak tafsilatlı anlatılıyor. “Tefekür ederken zararlı gerçeklerden işe yarayan kurguları tercih edeceğiz.” denilerek tefekürün konusu da ifade ediliyor.

Cemil Meriç, “Bu Ülke” adlı eserinde “Kaderimi tayin eden bir başka kitap da ‘Terbiye-i İrade’ başlıklı eserdir. Disiplin içinde çalışmayı bu kitaptan öğrendim.” der.

Gençlerle Başbaşa

Üstad Ali Fuat Başgil, “Gençlerle Başbaşa” adlı eserini “İrade Terbiyesi”nden esinlenerek yazar.

Mösyö Girard’ın ayrıca tavsiye ettiği, “Fikri Çalışma ve İrade”, “Öğrenme Sanatı”, “Fikrî Çalışma”, “Fikrî Çalışmayı Tanzim” isimli eserleri temin eder; kendisinin de ayrıca bu listeye “Saadeti Elde Etme”, “Saadetin Felsefesi”, “Saadet İlmi”, “İrade Vasiyatıyla Muvaffakiyet”, “Karakter”, “Mektep ve Karakter” eserlerini ilave ettiğini söyler.

Bu kitaplar gençleri aydınlatmaya ve inşa etmeye yönelik kaynaklardır. Bazılarını tekrar tekrar okuduğu bu eserlerden hayat için çok şeyler öğrenmiştir.

Aslında “İlmin kaynağı zekâ, amelinki ise iradedir.”

Çünkü bilmekten ilim çıkar, âlim olursun.

İdrakten irfan çıkar, arif olursun. İrfan ise ilim kodlarımız, inançlarımız; kültürel, tarihî, coğrafi birikimlerimizdir.

İrfandan ise hikmet çıkar, âbid olursun.

Âbiden insan-ı kâmile gidersin, insanı anlarsın, kâinatı anlarsın.

İlimle (Bilim) İslam çatışmaz. Çünkü ilmi de İslam’ı da yaratan Allah’tır, ikisi de Allah yapısıdır.

“Gençlerle Başbaşa” kitabında da başarının ilk düşmanı tembellik, diğer düşmanları da kötü arkadaş ve kötü örnekler olarak belirtilir.

“Saadetin yolu, muvaffakiyetin yolundan ayrı da değildir.

Ve saadet ülkesi, muvaffakiyet diyarının biraz daha ilerisindedir. Muvaffak olmuş bir insan için saadete kavuşmak ise kolaydır. Yalnız biraz daha gayret işidir.”

Üstad kitabının sonunda “Çalışma Hayatının ve Umumiyetle Muvaffak Olmanın Kanunları” olarak sıraladığı onlarca kanunu okuyucuya tavsiye etmektedir.

İlk kanun ise şudur: “Çalışma için müsait gün ve saati bekleme! Bil ki her gün ve saat çalışmanın en müsait zamanıdır.”

Her iki eseri de ilk defa okuduğumda daha önce, özellikle de öğrencilik yıllarımda, bu kitaplarla karşılaşmadığıma hayıflanmışımdır. Bu nedenle bir eğitimci olarak karşılaştığım gençlere diğer eser tavsiyeleri yanı sıra her iki eseri de tavsiye ediyorum.

“Gençlerle meşgul olmakla görevli öğretmenler olarak, öğrencilerimizin zihin dünyalarını inşa etmek ve ebeveynlerini de yanlış tutum ve davranışlardan kaçınmaları yolunda ikaz etmek hepimize düşen bir vazifedir.”

Gençlerle meşgul olmakla görevli öğretmenler olarak, öğrencilerimizin zihin dünyalarını inşa etmek ve ebeveynlerini de yanlış tutum ve davranışlarından kaçınmaları yolunda ikaz etmek hepimize düşen bir vazifedir.

Sorumlu olduğumuz gençlere model olmak, hikmetin adresini göstermek, doğru yönlendirerek yetiştirmek vecibemizdir.

Unutulmamalı ki hikmet mü’minin yitik malıdır.

Kaynakça

1-Ord. Prof. Ali Fuat Başgil (1893-1965) Hukukçu, ilim, fikir ve siyaset adamı. Paris Ün. Hukuk Fakültesi, Edebiyat Fakültesi Felsefe bölümü ve Siyasi İlimler Merkezi mezunu. İstanbul ve Cenevre Üniversitelerinde dersler verdi. Milletvekilliği ve Senato üyeliği yaptı. Prof. Dr. Necmettin Erbakan ve arkadaşlarının Cumhurbaşkanlığına adaylığına ikna ettikleri Ali Fuat Başgil Milli Birlik Komitesi’nin tehditleri üzerine adaylıktan vazgeçti. Başta hukuk kitapları olmak üzere pek çok eser kaleme aldı. Bunlardan sadece bir kısmı; Cihan Sulhu ve İnsan Hakları, Türkçe Meselesi, Vatandaş Hürriyeti ve Bunun Teminatı, Gençlerle Başbaşa, Din ve Laiklik...

2-Jules Payot (1859-1940) Chambéry ve Aix-en-Provence üniversiteleri rektörü. Paris École Normale Supérieure’de öğretmenlik yaptı. Birçok eserinin yanı sıra Türkçeye çevrilen iki eseri: İrade Terbiyesi, Mutluluğun Fethi...

BEN AMERİKA!

Ben Amerika!
Büyük Şeytan da derler bana!

Dünyanın tek şer kutbuyum! Kuruluşumdan itibaren katliamlar yaparım, menfaatim için neleri halletmem gerekiyorsa insanlık kaide ve kurallarını dinlemeden, onlara uymadan işlerimi yürütürüm. Bu güne kadar böyle oldu, bundan sonra da böyle olmaya devam edecek. İşim gücüm şer planlamak ve uygulamaktır.

İşim entrika, çünkü adım Amerika!

Size kendimi tanıtmak için birkaç planımın ve icraatımın ipuçlarını vereyim!

Benim en büyük emelim, tek başıma dünyayı sömürmek. Bu emelim için yapmayacağım kötülük yoktur.

Dünyanın en büyük zenginlik kaynak-

ları Müslümanların yaşadığı yerlerde bulunuyor. Bunların bulunduğu toprakların mülkiyetinin benim olması şartı olmaksızın, tüm getirileri benim olmalı. Bunun için planlar yapıyorum. Bunları da bir bir gerçekleştirmeliyim ve gerçekleştirmekteyim.

Beynimde Siyonist ur var. Birinci önceliğim İsrail'in varlığını korumak ve gelişmesini sağlamaktır. Bir elimde NATO'yu kılıç gibi, diğer elimde Avrupa'yı kalkan gibi kullanmaktayım.

Ben Amerika!

Çökertmek istediğim ülkelerde, hırslı aklımdan büyük kişiler bulur, onları iktidara getiririm. Pohpohlar, destek verir, diktatör olmalarını sağlarım. Modası geçmiş veya tetiği bende silahlardan bol bol satar, para kazanırım. Bir taraftan diktatöre gaz verirken,

diğer taraftan da halkı bu diktatörden kurtarmaya çalışıyormuş gibi yaparım. Ataklar geliştiririm. Zamanı geldiğinde diktatör bozuntularının ellerini ayaklarını felç eder, adeta sürüngene dönüştürürüm. İstihbarat teşkilatlarımla çeşitli iftiralar üretirim. Sonunda o ülkeyi bu diktatörden kurtarmak için harekete geçer, halkın alkışları arasında işgalimi gerçekleştirir, katliamlarımı yapmaya devam ederim.

Benim her hareketim kendi menfaatim içindir. İşgal ettiğim ülkenin halkını bölük bölük parçalara ayırır, aralarına düşmanlık tohumları saçar, silahlandırır, onları birbirleri ile savaşa tutuştururum. Onlar meşgulken de sömürümü gerçekleştiririm. Bu arada benim eski gözde ahabım olan diktatörü de, rezil ederek kendi halkına teslim eder, rezilane bir yöntemle öldürtürüm. Mesela çuvalarca dolar ve tonlarca

altını kaçıırken yakaladık, süsü verebilirim ya da şehvet alemlerinden icratlarını afişe edebilirim. O da olmazsa, zimmetine geçirdiği servetleri belgele-riyle ortaya çıkarabilirim. Zaten bunlar için her an hazırlık yapmakla meşgü-lümdür. Zamanı ve yeri geldiğinde bunları piyasaya sürerim. O ülke artık benim kontrolüme girmiş demektir. Askerimi bile kullanmadan yerli halkı katliama uğratar, tezgâhımı işletirim.

Ben Amerika!

Afganistan'ı böyle hallettim!

Irak'ı böyle hallettim!

Libya'yı böyle hallettim!

Afrika'daki bir çok ülkeyi böyle hallettim!

Şimdi tezgahımda Suriye var, Yemen var!

Bunların devamında ise Ortadoğu'nun en güçlü ülkesi olan Türkiye'ye sıra geliyor! Onu da halle-dersem asıl, İsrail'e verdiğim sözü tutmuş olacağım! Nil'den Fırat'a kadar yerler onların olacak! Hem de üstünde yaşayan halkı bir şekilde öldürerek veya sürerek, boşaltmak suretiyle teslim edeceğim!

Suriye, Irak, İran ve komşu ülke-lerde önce devletçikler kururma vaatlerim var. Bir Kürdistan, arka-sından da Büyük Ermenistan plan-larım var. Kürtlerin gözü kara ve hırslı aklından büyük olanları ile işbirliği içindeyim. Onlara sözler verdim, size devlet kurduracağım, diye. Türkiye'ye de söz verdim, sınırlarınızda asla bir Kürt devleti kurdurmayacağım diye! Her iki tarafa da asıl gayemin İsrail'e verdiğim söz olduğunu hiç açmıyorum.

Büyük planımı saklı tutuyorum.Bu planımı aksatacak olan yegane şeyin "İslam Birliği" olduğunu herkes bilir. Bunu seslendirecek olanların ellerini bağlayıp, seslerini kısmak, parçalara ayırıp etkisiz hale getirmek de bana düşüyor!

İşte şimdi tezgâhım hazır! Hırslı aklından büyük Kürtlere:"size devlet kurduracağım." Türkiye'ye döne-rek:"asla kurdurmayacağım" diyerek kapışmalarını sağlıyorum. Bir tarafa sözde "hava desteği" sağlarken, diğer tarafa "silah desteği" veriyorum. Hem de silah desteğini diğer taraf olan Türkiye topraklarından, hem de göstere göstere yapıyorum. Silah desteği verdiğim tarafa, bunları nasıl kullana-caklarını bizzat üniformalı subaylarımı göndererek öğre-

Ben Amerika!

Bu şartlarda tezgâhıma yeniden başladım!

Bir tarafta kurdurduğum ve silah desteği verdiğim terör örgütleri, bir tarafta hava desteği verdiğim ortağım Türkiye var. Oyunbozanlık eden tarafı acımasızca cezalandırırım. Her zaman olduğu gibi...

Ellerimi ovuşturarak istediğim neti-cenin oluşmasını bekliyorum. Bu arada kendime yeni başkan ve yöne-ticiler seçerken ince eleyip sık doku-yorum. Bu planlarıma uygun hareket etmeyeceklerin seçilmemesine de özen gösteririm.

Gerçek dostum İsrail ise sabırsızlanıyor. Bir an önce netice almamızı istiyor. Kendisine düşen payı alıp büyük devlet olmak için! Yaptığım iş tam "Büyük Şeytanlık" bir iş, kolay mı?

Önce Büyük Ortadoğu Projesi bitirilecek, sonra da Büyük İsrail!

Benim işim o zaman bitecek mi sanı-yorsunuz?

Asla!

Müslümanların Kutsal Şehirleri yerle bir edilmedikçe bana durmak yok! Bunun için de hazırlıklar yapmaktayım.

Ben Amerika!

Namı diğer Büyük Şeytan!

SÜRÜNGEN

Bir sürüngen sürücüsü olmuşsa sürünün;

Siz o sürüdekiler, sürüm sürüm sürünün!

tiyorum.

Bu arada Türkiye'deki eski gözde ahabplarım bana bazı zorluklar çıkar-maya kalktılar. Onları alaşağı etmek için bir maşa kullandım, darbe yaptı-racaktım ama halkı karşıma çıkar-dılar. Planım biraz aksar gibi olduysa da ahabplarım ile yeniden kontak kurmayı başardım. Başardım dediğime bakmayın, yıllardır bana güvenerek başka çare üretmedikleri için benimle işbirliği yapmaya zaten mecburdular.

BİLİM FELSEFE İSLAM

En yaygın anlamıyla felsefe “Bilgelik sevgisi, hikmet arayışı” olarak bilinir. Çünkü Yunanca phileo sevgi ve arama anlamlarına; sophia bilgi, bilgelik, hikmet anlamlarına geliyor. Doğal olarak severek ve isteyerek her türlü zihinsel ve bilimsel araştırmayı yapanlar da filozof-tular. Matematikten psikolojiye, fizikten tıba kadar hepsi...

Felsefeciler felsefe tarihini genelde Sokrat Öncesi ve Sokrat Sonrası Dönem olarak iki başlık altında toplarlar. Ancak günümüzde biraz daha ayrıntılı olarak beş ana başlıkta sıralanır.

1- İlkçağ Felsefesi: Thales ve öğrencileri gibi doğa felsefecileri, Pythagoras (Pisagor), Herakleitos, daha sonra Parmenides ve Elea Zenon gibi Elea Okulu mensupları; Anaksagoras, Protagoras ve Gorgias gibi Sofist Okulu ve Demokritos gibi Atomculardan oluşan felsefe dönemi.

2- Antik Çağ Felsefesi: Sokrat, Platon, Aristoteles gibi erken Antikçağ dönem ile Epikuros, Kıbrıslı Zenon, Cicero, Philo, Plotinos, Augustinus'tan oluşan bir dönem.

3- Ortaçağ Felsefesi: M.S. 2. yy - 15. yy sonu ortaya çıkan ve varlığını sürdüren ve daha çok Hristiyanlık ekseninde oluşturulan Patristik ve daha sonra Skolastik Felsefe diye bilinen bir akım ağırlığında sürüp gelmiştir. Bu dönemde öne çıkan başlıca filozoflar Aquinalı Thomas, Ackhamlı William, Roger Bacon'dur.

4- Modern Felsefe: Bu dönemin kurucusu olarak Descartes kabul edilir. Bu dönem felsefesinin oluşmasında Spinoza, Leibniz gibi rasyonalistler; Locke, Hume, Berkeley gibi İngiliz empiristler; Rousseau, Diderot, D'Alembert gibi Aydınlanmacılar; Machiavelli, Hobbes, Althusius gibi siyaset bilimcisi filozoflar; More ve Campanella gibi ütöplastler; Kant, Fichte, Schelling, Hegel gibi idealistler etkili olmuştur.

5- Çağdaş Felsefe: Bu dönemde öne çıkan 20. yy filozof-ları ise Jean Sartre, Martin Heidegger, Edmund Husserl, Henri Bergson, Michel Foucault, Bertrand Russell, Ludwig Wittgenstein, Albert Camus, Jürgen Habermas, Noam Chomsky, Karl Popper, Thomas Kuhn, Paul Feyerabend gibi filozoflardır.

Rönesans'tan sonra Müslümanların tercümeleri sayesinde Antikçağ filozoflarının eserlerine ulaşan filozof ve sanatçılar; standart düşünce anlayışlarını sorgulamaya, yeni bakış açıları getirmeye başladılar. Özellikle Galileo (1564-1642) ve Newton'un (1643-1727) buluşları fiziğin müstakil bir bilim alanına dönüşmesinde öncülük etti. Onunla birlikte Fransız kimyacı Antoine-Laurent de Lavoisier'in (1743-1794) simya çalışmaları ve buluşları yüzyıllarca felsefenin çatısı altında gelişen simya çalışmalarının kimya bilimine dönüşmesine vesile oldu. Yine Fransız Fizyolog Claude Bernard'ın (1813-1878) çalışmaları biyoloji biliminin bağımsız bir bilime dönüşmesinin gerçekleşmesini sağ-lamıştır. Ekonominin ayrı bir bilim dalı olmasını sağlayan miktar teorisi, fiyat, faiz gibi konular ilk defa 16. yy. içinde geniş çaplı ele alınmış, 16. yy. da John Hales (1584-1656) ekonominin ayrı bir bilim dalı olarak ele alınması gerektiğini savunmuş, ancak ekonominin bağımsız bir bilim dalına dönüşmesini 18. yy.da David Hume (1711-1776) kabul ettirmiştir. Psikoloji ve sosyoloji gibi insan bilimlerinin felsefe kanatları altından çıkıp bilim haline dönüşme-sinin en önemli etkenleri, sanayi devriminin gerçekleştir-diği yeni gelişmeler olup, psikolojinin bağımsız bir bilime dönüşmesi Alman psikolog, fizyolog, tıp doktoru ve filozof olan Wilhelm Maximilian Wundt'un (1832-1920) 1876 yılında Almanya'da Leipzig Üniversitesi'nde kurduğu psikoloji laboratuvarı açarak deneysel çalışmalar yapması ile gerçek-leşmiştir. Sosyolojinin felsefeden bağımsız bir ilim haline

dönüşü ise isim babası olan Fransız Matematikçi ve Filozof Auguste Comte (1825-1842) tarafından gerçekleştirilmiştir.

Bilimlerin felsefeden ayrılıp bağımsızlaşması felsefenin alanını iyice daralttı. Öyle ki zamanla felsefe küçümsenir hale geldi, bazı bilim adamlarınca bilimin felsefeyi aşmış olduğu nedeniyle gereksiz bile görüldü. Bilindiği üzere bunu en son diyenlerden biri özde bilim dünyasının en büyük isimlerinden S. Hawking'tir. O, felsefe bilimlere ve özellikle fizikteki gelişmelere ayak uyduramadığı için "Felsefe artık ölmüştür." demiştir. (S. Hawking - L. Mlodinow, Büyük Tasarım, Doğan Kitap Yay. Sh. 11)

Aslında felsefenin soyut bir sistem olarak sonunun geldiği iddiası 19. yüzyılda gelişen pozitivizmin söylemiydi. Oysa pozitivizmin kendi de bilimsel temellerden çok felsefi söylemler içeriyordu.

Bu arada bilim dalları felsefeden ayrılıp güç kazandıkça, bilim felsefeye de meydan okudu. Zamanla ideolojilerin ve bazı ülkelerde hükümetlerin ve egemen güçlerin etkisi altında girdiler. Güvenilirliklerini yitirdiler.

Bilimlerin uzmanlık alanlarına bölünmesinden sonra felsefe de bilim gibi bazı dallara ayrıldı. Ahlak Felsefesi, Siyaset Felsefesi, Din Felsefesi, Bilgi Felsefesi (Epistemoloji), Varlık Felsefesi (Ontoloji), Bilim Felsefesi, Matematik Felsefesi, Tarih Felsefesi, Tabiat Felsefesi, Dil Felsefesi, Hukuk Felsefesi gibi... Daha önce bir filozof bütün bu dallarda söz sahibiyken daha sonra bu dallardan özellikle bir veya bir kaçında söz sahibi oluyor. Bilimler de öyle; bir göz doktoru, dahiliye veya cildiyeden anlamaz veya borçlar kanununda ihtisas yapmış bir hukukçu boşanma davalarından anlamaz, bir motor tamircisi kaportadan anlamaz vb. Oysa önceden araba tamircisi dedin mi, arabanın hemen hemen her arızasını yapardı. Şimdi bazı tamirciler arabayı bilgisayara bağlamadan neredeyse arızanın nerede olduğunu bile bulamıyorlar.

Özellikle beşeri bilimler denilen siyaset, sosyoloji, ekonomi bilimcilerinin durumu çok daha şaşırtıcıdır ve ilginçtir. Şu ana kadar siyaset profesörü olup da bir partinin başına geçen bir bilim adamı veya ekonomi biliminin profesörlük yapmış büyük bir iş adamı yok gibidir. Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde doktora yapan Deniz Baykal Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk ve en köklü partisi CHP'yi 1999 yılında yapılan genel seçimlerde meclise sokamama başarısızlığını sergilemiştir. Ekonomi Profesörü Tansu Çiller ise başbakanlığı döneminde Cumhuriyet tarihinin üçüncü en büyük devalüasyonunu gerçekleştirerek ülke ekonomisini allak bullak etmiştir. Bir dönem dışişleri bakanlığı ve daha sonra başbakanlık da yapmış olan dış işlerde derin strateji sahibi akademisyenlerimizden Prof. Dr. Ahmet Davutoğlu'nun başbakanlığı döneminde Türkiye neredeyse komşularının

tamamıyla düşman haline gelmişti. Yetmiyormuş gibi yeni düşmanlar edinmeye başlamıştık. Dış politikada "sıfır sorun" sloganıyla yola çıkan Ak Partili Davutoğlu, ülkeyi adeta "sıfır dost" noktasına getirmişti.

Durum fizik, biyoloji gibi doğa bilimlerinde de çok farklı sayılmaz. Aynı konuda birbirine zıt farklı teoriler var. Bilim dünyasının adeta tanrısalılaştırdığı S. Hawking, "İki farklı fizik kuramı veya model, aynı olayları doğru olarak öngörebiliyorsa, birinin diğerinden daha doğru olduğu söylemez; daha çok bize en uygun olan modeli kullanmakta özgür oluruz. Bilim tarihinde Platon'dan Newton'un klasik kuramına, çağdaş kuantum kuramlarına kadar; giderek daha da iyi kuramlar veya modeller keşfettik. Doğal olarak şunu sorabiliriz: Bu kuramlar dizisi yapabildiğimiz bütün gözlemleri öngören ve bütün güçleri kapsayan evrenin nihai kuramıyla son bulacak mı veya sonsuza kadar daha iyi kuramlar bulmaya devam edeceğiz ama daha ötesi olmayan bir kuramı asla bulamayacak mıyız?" S. Hawking bu sorunun henüz kesin bir cevabının olmadığını söylüyor. (S. Hawking, L. Mlodinow, Büyük Tasarım sh. 13)

"Bilim bir materyalistin elinde ateistleşirken, bir metafizikçinin elinde 'Yaratıcıyla sohbet'e' dönüşüyor."

Bilim de tıpkı felsefe gibi bin yıllarca birbirini yanlışlıya yanlışlıya bugünlere gelmiş ve bundan sonra da birbirini yanlışlıyarak aynı şekilde yoluna devam edecek. O zaman bilimsel bilgiyi diğer bilgi türlerinden üstün kılan hiçbir özelliği yok demektir. Bu noktada Çağdaş Felsefe dönemi filozoflarından özellikle Karl Popper (1902-1994), Thomas Samuel Kuhn (1922-1996) ve Paul Karl Feyerabend (1924-1994) bilimin sınırlarını, yapısını, öznel ve nesnel karakterlerini, güvenilirliğini ortaya koydular. Bilimsel bilgiye ağır eleştirilerde bulundular. Kendisi çok iyi tarihçi, sosyolog, fizikçi, gökbilimci ve matematikçi olan Paul Feyerabend bilimin din ve sanat gibi bilgi dallarından biri olduğunu, bunların birbirlerinden üstün, öncelikli ve ayrıcalıklı olmadığını savunmuştur. Pek çok eseri içerisinde özellikle "Yönteme Hayır", "Akla Veda", "Bilgi Üzerine Üç Söyleşi" ve "Bilimin Tiranlığı" eserlerinde adeta bilime haddini bildirmiştir.

Bilim tıpkı su gibi, kum gibi içine girdiği kabın, kalıbın şeklini alabilmektedir. Bilimi ideolojiler de küresel sermaye de istediği gibi kullanabilmektedir. Bilim bir materyalistin elinde ateistleşirken, bir metafizikçinin elinde Prof. Dr. Sinan Canan'ın dediği gibi "Yaratıcıyla sohbet'e" dönüşüyor.

Aslında materyalistlerin söylemlerinden bağımsız olarak okunduğunda bilim; Allah'ın evrendeki yaratılış sanatını, madde ve olaylardaki formülleri açıklamaya çalışmaktadır. Prof. Dr. Sinan Canan'ın deyimiyle: "Aslında Yaratıcıyla sohbettir bilim."

Bilim adeta Allah'ın yarattığı eşya ve olayların nasıl meydana geldiğini açıklamaya çalışırken, felsefe İslam'ın ortaya koyduğu gerçekleri hala arayıp bulmaya çalışıyor.

BİR ŞUUR YAZISI

Okumak İçin Değil Yaşamak İçin Okuyun!

Hız. Nuh'u okuyun! Sonuca değil amaca bakan insanı, örnek insanı ve peygamberi görün orada. Bin yıl sürse bile amacından zerrece sapmayan ve hiç moralini bozmadan yola devam eden sabrın zirvesini görün orada. Yaşamınıza bunun kırıntısı geçse, hiçbir zorluk önünüzde duramaz bunu düşünün. O'nun bin yıl yaptığını bin gün, bin saat değil bir saat düşünün ama lütfen derinlemesine düşünün. Çünkü beyninize değil yüreğinize geçiremediğiniz sürece bu bilgi hiçbir işe yaramayacaktır. Ta ki yüreğinize nakşedene kadar devam edin.

Hız. Yusuf'u okuyun! Ahlaksızlığın dibini yaşayanlar onu kuyunun dibine attılar ama o oradan çıkıp ahlakın zirvesini bütün insanlığa yaşattı. Kölelik şartları en ağır şartlardı. Kölelikten sultanlığa geçmek imkânsız bir şeydi ama o imkânsızın büyük imanla imkânı hale geldiğini bize ispatladı. Onun için Hız Yusuf'u okuyun ve O'nun neyi başardığını bir ömür değil bir saat düşünün ve yüreğinize kazıyın.

Hız. İbrahim'i düşünün! Tek başına bir ümmet olmak ne demek ondan öğrenin. Nasıl bir iman, nasıl bir tevekküldür ki tek başına koskoca dünyaya karşı bir mücadele veriyor ve kazanıyor. Şartlar demeyin, Hız İbrahim deyin. Cesaret demeyin yetersiz kalır, Hız İbrahim deyin. İşte o zaman bütün değerler yerini bulur.

Hız Musa'yı düşünün! Firavun sarayının en güçlü insanı iken koyunlara su veren bir işçiye dönüşünü ve oradan çıkıp kendini tanrı ilan eden ve arkasında egemen güçlerin en büyüğü olanlara karşı verdiği mücadeleyi inceleyin. Mücadele ruhu neymiş ondan öğrenin.

Bunlar peygamberlerin sadece bir küçük parçası. Daha nice büyük özellikleri var. Siz hayata hikmetle bakmayı öğrenin ve her peygamberin bir büyük hikmetler kitabı olduğunu görün ve lütfen okumayın, yaşayın. Siz yaşarsanız değerli olacak, siz yaşatırsanız değerli kalacaktır. Peygamberler okumanın değil, yaşamının ve yaşamıyla örnek olmanın kaynağıdır.

Nefsine Galip Gelenlerdir Hükmedenler

Filanca kişi çok güzel konuştu çok etkilendim. Filan yerde bir yazı okudum gerçekten harikaydı çok etkilendim. Eğer güzel olan, faydalı olan, hikmetli olan bir şeyden etkileniyorsanız bu sizin yaşadığınızın resmidir. Ancak etkilediğinizi hayata geçiremiyorsanız o zaman bu sizin nefsinize hakim olamadığınızın resmidir. Nefsinizi terbiye ile başlayın. Önce nefsinizi terbiye edin, içinizi Allah kelamı ile doldurun; kötü olan, yararsız olan, akıl ve ahlak dışı olanlar bir temizlensin, sonra yerine yenileri gelsin. Nur üstüne nur olan ayetler nefsinize hâkim olsun.

Marifet yaşamak değil, marifet insanlık değerlerini nefsinize kabul ettirmek ve bu değerleri yaşatmaktır. İşte o zaman etkilendiğiniz yazılar ve sözler size hayat verecektir. Çünkü onları kendi hayatınıza taşımak ve başkalarının hayatında hayat kılmak için mücadele vereceksiniz. İşte o zaman Hız Nuh'un sonuca değil ama amaca odaklı mücadelesi, size hayat kaynağı olacaktır. İşte o zaman hiçbir şart, hiçbir olumsuzluk sizi yolunuzdan geri çeviremeyecek.

Dünya nefsinde mahkûm olanların değil, nefsinde hakim olanların dünyasıdır. İşte bu dünya sizi ebedi mutluluk yurduna götürecektir. Yolunuz mübarek olsun.

HAMZA
EFENDİ
BAKLAVA

BİR **beyza** MARKASIDIR

beyza
süt

beyza
yem

beyzade.fm

beyzapilic.com.tr

f t i y beyzapilic

MÂNA EĞİTİMİ

Bizler, “Önce ahlak ve maneviyat” diyen bir ekolün temsilcileriyiz. Bizlere göre hayata anlam veren ruh; ahlak ve maneviyattır. Biz Milli Görüşçü eğitimciler olarak, erdemli bir toplumu oluşturmak için sorumluluğumuz sadece doğru eğitim vermek değil, aynı zamanda doğru eğitim için çözümler üretebilmektir.

Her toplumda fertlerin temel istekleri genelde ortakdır: dürüstlük, adalet, saygı, güzel ahlak, hak yememek, yalan söylememek vs. bütün bunlar doğru beklentilerdir. Fakat bu güzel beklentiler neden ütopya olarak kalır ve gerçekleşmez?

Toplumun haklı beklentisi olan bu örnek davranışlara nasıl ulaşılabilir? Bir toplumdaki bozulma ve düzeltilmelerde en önemli etken hiç şüphesiz eğitimidir. Öyleyse bir toplumu ıslah etmek için eğitim üzerinde düşünmek gerekir.

Yeni bir deprem yaşadık ve her depremden sonra aynı görüş paylaşılır oldu: “Bizi deprem değil, daha çok kazanma hırsı öldürdü.” Peki, bunun çaresi yok mudur? Elbette her derdin bir devası vardır. Önemli olan onu “doğru adreste” aramaktır.

Hak gaspı, mafya yoluyla yargısız infaz, hırsızlık, iftira, cinayet, taciz, rüşvet, fesat, yalan, yalan şahitlik vs. bütün bu davranışlar her din ve kültürde çirkin görülen “zalim” davranışlardır. Peki, insanlarımız neden zalimleştiler?

Merhametli bir medeniyetin temsilcileri olan biz Müslümanlar zamanla neden bu kadar zalimleştik? Hangi hataların bedelini ödüyoruz. İşte sorgulamamız ve çözüm aramamız gereken mesele budur. İnsanın fıtratında iyi duygular kadar etken olan, kötü eğilimler de vardır. Ona verilen eğitim ve fırsatlar bunu ortaya çıkartır.

Sanayi ve teknoloji yarışında geride kaldığımızı fark ettigimiz 19. asırla beraber aradaki farkı kapatması için “hazır çözümler” arayan zamanın devlet yöneticileri, Avrupa ülke-

lerine öğrenci göndermeye başlamışlardır. Bu öğrenciler dönüşlerinde sadece teknoloji değil, beraberlerinde batı medeniyetinin hastalıklarını da getirirler. Özellikle Fransız Devriminden sonra batı dünyasını esareti altına alan seküler anlayış, bizim öğrencileri de derinden etkilemiş, “güçlü olan taklit edilir” esasına göre gençlerimizi taklide yöneltmiştir.

Son iki asırda Anadolu’da devletler, iktidarlar değişse de değişmeyen temel felsefe batılılaşmadır. Batılılaşma denen fikriyatın temelinde ise maneviyattan uzaklaşan materyalizm vardır. Sadece devletin sistemi değil, eğitimin de sistemi materyalistleşmiştir. Artık bütün referans materyalist batı kültüründe aranır olmuştur.

“Sözlükte materyalizm (Fr. materialisme) “maddecilik” (özdekçilik) anlamına gelmekte olup Latince materi-a(madde) kelimesinden türemiştir. Var olan her şeyin maddeden ibaret olduğunu, maddeden bağımsız fizik ötesi bir alanın (metafizik) bulunmadığını; bilinç, duygu, düşünce vb. unsurların maddeden kaynaklandığını; olup biten her şeyin sadece maddî sebeplerle açıklanabileceğini, sonuç olarak tabiatüstü bir gücün mevcut olmadığını ileri süren, özünde tanrı tanımaz (ateist, mülhid) doktrinler bütününe verilen addır. Materyalist de bu inanca sahip kişidir.” (Türkiye Diyanet Ans.28/137)

Eğitimdeki temel yanlışımız insanlarımızı yetiştirme yöntemi-mizdir. Matematiğin değişmez temel kuralı “yanlış formülle doğru sonuca ulaşılmaz.” Bir toplumu oluşturan bireylerin yanlışlıkları, o toplumun eğitim felsefesinin yanlışlıklarının sonucudur. Yani sonuç yanlış ise sonuca götüren formül de yanlıştır.

Maneviyattan uzak, maddiyatçı “materyalist” eğitim anlayışıyla erdemli bir fert ve toplum bugüne kadar yetişmedi, bunda sonra da asla yetişmez. Çünkü materyalizmin temel amacı çıkarıcı, menfaatçi bir toplum oluşturmaktır. Yaptığı

her davranışın sonunda menfaat bekleyen bir fertten elbette erdemli bir hareket çıkmaz. Böyle tanrı, kutsal ve maneviyat tanımayan eğitim anlayışından ne beklenir ki?

Materyalizmin gayri meşru çocukları olan kapitalizm, sosyalizm ve faşizm “çıkarıcı” birer pragmatist yetiştirmekten ileriye gidememiştir. Menfaati temellerine koydukları için öncelikleri hep çıkar ve çatışma olmuş, maneviyatı ve ahlaki daima ikinci plana almışlardır.

Bizim eğitim anlayışımızın batıya bağlılığı, tıpkı örümcek ağına takılmış sinek gibi kurtulmaya çalıştıkça daha da çıkmaz hale gelmektedir. Her başarısızlığa uğradığımızda çözümünü yine aynı yanlış mercilerde ve yanlış yöntemlerde aradığımız için bir türlü “doğru” olanı bulamıyoruz. Bundan dolayı gün geçtikçe daha da materyalizm bataklığında boğulur hale geldik.

Oysa bizim eğitim felsefemiz “milli” olmalıydı. Tabelasıyla değil, ruhuyla milli olmalıydı. Elbette eğitimin materyalist olmadığını “milli” olduğunu iddia edenler olabilir. Fakat bu sadece kuru bir iddiadır. Çünkü eğitim anlayışımızı “batı standartlarına” ulaştırmak için çıkan yasalar, yönetmelikler ortada. Milli kavramı, Arapça bir kavram olup kavim anlamına değil, inanç ve kültür anlamına gelmektedir. Ruhu boş, göstermelik tabela ve yönetmeliklerle eğitimin düzeltileceğine inananlar, artık yanıldıklarını kabullenmelidirler.

Bir toplumu değiştirmenin yolu; o toplumu inşa eden eğitimin ruhunu, yani felsefesini değiştirmektir. Bunun için eğitimin temelinden maddeciliği kaldırıp, manayı esas alan ruhu yerleştirmek gerekir. Bu amaçla yetiştirilecek yeni nesle: helal ve haram, Allah korkusu, Allah rızası, merhamet, iyi, diğerkâm ve kanaat gibi kavramları öğretmek gerekir.

Bu kavramlardaki ruh, bir topluma huzuru ve mutluluğu veren ruhtur. İdeal bir toplum olan erdemli topluma ancak ve ancak bu ruhla ulaşılabilir. Bunun için de maddiyat anlayışı terkedilip, “mana” öncelenmelidir. Mana, materyalizmin tersine ilahi duygu ve düşüncelerin zihne hâkimiyetidir.

Erdemli bir toplumu hedefleyen maneviyat eğitiminin ekonomisi “helal kazanç” kavramıyla, “Helal olan dördün, haram olan beşten daima büyük olduğunun” zihinlere yerleştirilmesiyle başlamalıdır. Helal kazanç anlayışını kavramayan insan, haklı haksız demeden sadece kazanmayı hedefler. Bu hırsla her türlü ihanet ve sahtekârlığı bir “kazanç” olarak görür. Hep almayı, “kazan kazan” anlayışını hayat felsefesi yapan bir nesle “diğerkâmlığı” belletemediğimiz gibi, Allah rızası için vermeyi de öğretemeyiz.

En öncelikli beklentimiz olan ve bir türlü ulaşamadığımız “adalet” ancak Allah korkusuyla sağlanabilir. Hz Ömer’i “faruk” yapan anlayış sadece ve sadece Allah korkusuydu. Merhum üstad Mehmet Akif’in lisanıyla ifade edecek olursak:

“Ne irfandır veren ahlâka yükseklik, ne viddandır; Fazilet hissi insanlarda Allah korkusundandır. Yüreklere çekilmiş farz edilsin havfı Yezdan’ın... Ne irfanın kalır te’sîri kat’iyyen, ne viddanın.”

Kanaatin tembellik olmadığını öğretemediğimiz nesil, kazanma hırsıyla nice felaketlerin müsebbibi olabilir.

Başarının yerine “iyi” sıfatını öncelemeden erdemli topluma ulaşılmaz. Bir toplumu ayağa kaldıracak olanlar “iyi” insanlardır: İyi evlat, iyi eş, iyi ebeveyn, iyi komşu, iyi tüccar, iyi usta, iyi müşteri, iyi amir, iyi memur, iyi patron, iyi işçi, iyi yönetici, iyi alim vs.

Öncelikler değişmeden, sonuçlarda değişmez. Eğitimin temelinden maddeyi kaldırıp, manayı koyabilirsek; çıkarıcı nesillerden, diğerkâm nesillere de geçebiliriz. İşte o zaman arzulanan erdemli topluma ulaşabiliriz.

Bütün bu amaçla korkmadan, çekinmeden insanların hayatlarından “düalizmi” kaldırmak gerekir. Yani inançla eylem bir birinden ayrılmamalıdır. Her an Allah’ın murakabesinde (kontrolünde) olduğunu hisseden bireyler yetiştirmeliyiz. Toplumun ıslahı bununla mümkündür.

Mana eğitimi, insanın yaratılış amacına uygun olarak verilen eğitimidir. Ahlakı, erdemi, doğruluğu ve iyiyi esas alan bir eğitim...

İnsanların hayata bakışı yani paradigmalarına en güzel örnek, Halife Sultan Abdülhamid ile bir İngiliz bilim insanının bakışıdır. Dönemin sultanı Abdülhamid, Beykoz fabrikasının durumuyla ilgili iste-

diği raporda İngiliz yetkili şöyle yazar: “Bu fabrika zarar edecek, işçileri on altı saat bile çalıştırmak yetmez, çocuk işçi çalıştırmak lazım.” Halife Abdülhamid bu raporun kenarına şu tarihi notu düşer: “Bu fani dünya için âdemoğluna bu kadar eziyete lüzum yoktur.” Paradigma yani bakış farkı. Bizim toplumda büyük zenginlerin çıkmamasının nedeni tembelliğimiz değil, işte bu anlayıştır. Maddiyat değil, maneviyat önceliği.

Bizler dünya görüşü olarak Milli Görüşçüyüz. Hayata bakışımız elbet materyalist görüşlerden farklı olacaktır. Milli Görüş, ne sağcılıktır ne solculuk ne muhafazakârlıktır ne de kavmiyetçilik; o sadece maneviyatçılıktır. Hak ve adaleti önceleyen ve hayatın merkezine manayı koyarak iki cihan saadetini hedefleyen bir görüştür. Dünya görüşümüzün farklı olduğu gibi çözümlerimiz de elbette materyalistlerden farklı olacaktır.

Allah, biz insanları halifetullah (Allah’ın halifesi) olarak yaratmıştır (Bakara/30). Bu görev, genelde bütün insanları kapsamış olsa da özelde onun kulluğunu kabul eden biz Müslümanların görevidir. Halifetullah olmanın temel vazifesi: dünyayı imar ve ıslah görevidir. Bu önemli görevi yerine getirmek, bizler için birer kulluk vazifesidir.

“Öncelikler değişmeden, sonuçlarda değişmez, eğitimin temelinden maddeyi kaldırıp, manayı koyabilirsek erdemli topluma ulaşabiliriz.”

“KALEM İÇİ”

--Tükenmez kalem içi var mı?

--Var.

--Peki, tükenmez kalem içi bulunur mu?

-- Çok nadir.

-- Tükenmez kalem içi her yerde yok sanırım?

-- İyi bildin, artık pek satan yok, bi ihtimal küçük kırtasiyecilerde.

“Bir, iki, üç, dört; ben diyeyim on, siz deyin on beş kırtasiyeci gezdim belki; ama maalesef ismiyle müsemma olmayan kalemлерimin biten içlerinin yenisini bulamadım. Bir yıl kadar önceydi sanırım, bir yerde eskiden kalma uçlar buldum ama onlar da kalemлерime uymadı.” diye arkadaşlarına dert yandı, gözlerine sıkkın canı inen Süleyman.

“Adamın konuştuğu şeye bak, ABD seçimlerini konuşmuyor, Azerbaycan ile Ermenistan Savaşı gündeminde yok, altın ve döviz fiyatları hak getire... Ekonomi, borsa... Tüm bunlar kalem içimiymiş” diye yakındı İbrahim.

“Herkes kaşınan yerini kaşırımış, adamın gündemi ‘kalem içi’ demek ki” diyen Hüseyin’e, hararetini kontrol etmekte zorlanan ve birden alındaki kırıksıklıkların sayısı artan Tahsin, İbrahim’e destek mahiyetinde: “Ülke siyaseti dururken, dünya siyaseti dururken, Filistin, Suriye, Libya, Azerbaycan meseleleri varken bu kadar basit bir konuyla gündemimizi meşgul etmek de neyin nesi?”

Gâni, olayı faydaya dönüştürmeye çalışan bir ârif misâli: “Her ne kadar konu basit gözükse de sonuç itibarıyla üç sebepten anlamlı olduğunu düşünüyorum ben.” Dedi ve başını

tüm dostlarına yarım hilâl çevirerek: “Neden artık tükenmez kalem içi satılmıyor?” diyerek sükûnet ve itidali yoldaşımız yaptı.

“--Birincisi; içi biten kalemлер belli ki atılıyor, ne oldu: israf. Şöyle düşünülebilir, kalem içi elli kuruş, sıradan bir tükenmez kalem bir lira. Elli kuruş için değmez.

Aslında bu söylemden iki anlam çıkarttım. Birinci anlamın birincisi; Elli kuruşla yüz kuruş arasında yüzde yüz fark var. İçini değiştirmek yerine kalemi değiştirmek israf değil mi?” diye cevap beklemediği sorusuna arkadaşlarının gözlerindeki emin bakış tasdik olmuştu. Gâni’nin sözleri cevabı bilinen sorularla devam etti: “İsraf haram değil mi? İsraf, savurganlık değil mi? Yılda bir sekiz milyon kalem atılsa dört milyon TL çöpe atılmış demektir. Bizim Dinimiz,

Fırat Nehri'nin kenarından abdest alırken bile israf etmemeyi tavsiye etmiyor mu? Yerküremizin farklı coğrafyalarında defter ve kalem bulamayan kardeşlerimiz tarihin derinliklerinden kalma usullerle eğitim yapmaya çalışmıyorlar mı? Empati yapmaz mıyız? İsraf edilen dört milyon TL kim bilir kaç kardeşimizin acil ihtiyacını çözer." cümleleri, hatanın büyüğünün asıl bizlerde olduğunun adeta bir itirafı gibiydi. Parmaklarının arasında tuttukları çaylar belli ki ellerini yakmıyordu artık uzağı görmeye çalışan bir edayla gözlerini kısan genç omuzların. Gâni devam etti:

-- Birinci anlamın ikincisi ise 'estetik' yokluğu .Sıradan tükenmez kalem bir lira; ama kalite ve estetik yükseldikçe fiyat da yükseliyor. Yazarın elinde severek tutup yazacağı, boyası taşmayan, elini ve etrafını kirliletmeyen tükenmez kalem ucuz değil. Lüks olanlarını ve altın kaplama vs. olanları dikkate dahi almıyorum. Peki, ecdattan bu güne miras gelen kalite ve estetik anlayışımıza ne oldu?" dedi ve ne yapılması gerektiğini söyler bir iştahla: "Kalemi eline alınca yazası gelmeli insanın. Teşvik etmeli, tahrik etmeli. Sevmeli kalemi. Efendimiz (sav): "Allah ilk kalemi yarattı." Buyurmadı mı? Konuyla ilgili ayetler var, sure var Kur'an'da. O öyle sıradan bir şey değil ki. Efendimizin istisnai olarak belki de mucizevi olarak yazması yoktu. Dolayısıyla kalemi de yoktu. Yazmış olsaydı ve kalemi olsaydı, kesinlikle inanıyorum o kalemin bir ismi olurdu. Çünkü O, eşyalarına da değer verir, onlara da

isim koyardı" dedi ve sustu. Bu bir nefeslik susuş Efendisine bir tazim arası olmalıydı. Gönle tesir eden cümleler, bir okyanusun dibindeki gevher misali meydan oldu Gâni'nin ağzından.

--"İkinci anlam, gösterişin zenginlik olarak algılanması. Acaba zengin bir toplum olduk da öyle kuruş hesabı yapmaz mı olduk? "Kalem içiyle kim uğraşacak, içi biten kalemi at, yeni-

"Her ne kadar bir konu yada olay basit gözükse de sonuç itibariyle çok anlamlı olabilmektedir."

sini al." Zengin olmanın alâmeti bu mu; yoksa Batı taklitçiliğimizin neticesi mi? Eskimeden yenisini almak, evleri eşya deposuna döndürmek. Modası geçeni atmak, modası gelene büyük paralar ödemek. 'Hazıra dağ dayanmaz' tecrübesi de misafirimiz olsun orta yere. Ne kadar zengin olursan ol Müslüman'a yakışanı yapmalısın. İsra suresinde: 'Saçıp savuranlar şeytanların kardeşleridir' buyurmuyor mu Rabbimiz? Hazinelelerini değil, hazinelerinin anahtarlarını bir bölük askerin taşıdığı Karun nerede? Herkes sahip olduğunu harcamak, bulduğunu yemek zorunda hissediyor kendini." Gâni durdu, önünde bulunan dibinde

bir yudumluk suyun kaldığı bardağı sağ eline aldı ve üç nefes ona usulca eşlik etti. İnsicamın bozulmasına müsaade etmeyen bir hâl ile derin nefesini cümleleri sarf etmek için bir kez daha çekti:

--"Üçüncü anlam; kalemsizlik. Tükenmez kalem içi satılmadığına göre bu milletin tükenmez kalem-leri gerçekten bitmiyor. Niçin, çünkü yazmıyorlar da ondan. "İlim bir avdır, onu yakalamak ise yazmaktır" demiş atalarımız. Okuma özürlü bir toplum olduğumuz kadar yazma özürlüyüz de. Böyle deyince bazı dostlar haksızlık ettiğimi düşünerek 'Biz telefona yazıyoruz, bilgisayarımıza yazıyoruz.' gibi cümlelerle savunmaya geçiyorlar. Elbette, hiç yazmamaktansa telefona yazmak, bilgisayara yazmak daha iyi. Ne var ki kalemlerle kâğıda yazılanlardaki ruh, sıcaklık, samimiyet, kalıcılık, kıymet ne yazık ki yok. Onu kupkuru, soğuk, kimliksiz, kişiliksiz ve sadece zorunluluktan kaynaklı yazılmış bir muvakkat not diye düşünüyorum. Sözü çok uzattım kusura bakmayın arkadaşlar." diyerek çok basit olarak nitelendirilebilecek bir mevzudan bin hisseli bir hikâye meydana erdi.

Oturduğu yerin rahatsızlığını dahi unutan Tahsin omzunu öne itip: "Ramazanoğlu Mahmud Sami Efendi'nin ifadesi ile tam bir sohbet oldu bu. Mübarek demiş ki: 'Sohbet ya ifadedir, ya da istifade.' Dillerin dert görmesin sen ifade ettin biz de istifade ettik." diyerek sözler sükûna erdi.

“OKULSUZ TOPLUM” İLE EĞİTİM ANALİZİ

Eğitim sistemlerinin toplumun beklentisine cevap veremeyişi insanlara farklı anlayışlara itti. Okullarda uygulanan yöntem ve öğretilenler tartışmaya açıldı. Bazen aykırı düşünce ve teklifler bile ortaya çıkmaya başladı. Eğitim konusu toplumun en çok konuşup tartıştığı bir alan hâline geldi.

Dünyada bunun çarpıcı örneklerinden biri, Avusturyalı yazar İvan Illich'in "Okulsuz Toplum" adlı kitabı. 1926'da Viyana'da doğan yazar, pek çok ülkeyi gezmiş. 10 kadar yabancı dil öğrenmiş. Hayatı sorgulamış. Özellikle eğitim alanında farklı felsefi düşünceler ortaya koymuş. Eğitimin okullarla sınırlandırılmasına tepki göstermiş. Statükoyu korumak amaçlı kullanılmasını eleştirmiş. Kanseri hastalığı sonucu 2002'de Almanya'da ölmüş.

TÜKETİCİ DEĞİL; ÜRETKEN TOPLUM

İvan Illich "Okulsuz Toplum" kitabında, "okulları, insanların yaşlarına göre kronolojik hücrelere sokan hapisaneler" olarak tanımlar. Aynı ilgi alanına sahip olan insanların bir araya getirmenin daha doğru olacağını anlatır. Sınıf geçme yerine "ders" in önemine vurgu yapar. Okullardaki başarının "yok" denecek kadar az olduğunu, bu yüzden okulların ekonomik olarak "zararlı" bile olduğunu söyler. Üniversite ve okulların kişiyi tüketim toplumuna dönüştürdüğünü görüştünü seslendirir.

Yazar, eğitimin önemini kabul eder. Fakat devlete ait bir eğitim kurumunun varlığını uygun bulmaz. "Beyin yıkama" ile "disiplin" i birbirine karıştıran sözde özgür okul hareketinin, öğretmene yıkıcı bir otorite rolü yüklediği görüşündedir. Yönetici ve öğretmenlerin öğrenciyi ezdiğini, istediği kalıba soktuğunu ifade eder. Yürürlükteki okul modelinin toplumu kutuplaştırdığını; insanın özgürlüğünü, hayallerini, bireysel gelişim yeteneğini yok ettiğini düşünür.

DÜŞÜNCEDE KORKMAYIN!

"Okulsuz Toplum" yazarının anlattıkları bize aykırı gelse de, yaşadıklarımızla bütünleşme de bu fikirleri dikkate almalıyız. İnsanlarla, birlikte düşünmeyi öğrenmeliyiz. Müzakere etme ve uzlaşma kültürüne sahip olmalıyız. İnsana hitap etmeyen, toplumda karşılığı olmayan fikirler zaten insanlar arasında yer bulamaz. Tarihin yaprakları arasında kaybolur gider.

Düşünme, insani bir eylemdir. "Bir saatlik tefekkür, 60 yıllık nafile ibadetten hayırlıdır." hadisini unutmayalım. Özellikle birlikte düşünmek! Hak ve hakikate ulaşmak adına birlikte müzakere etmek! İstisare bu açıdan önemlidir. İstisarede birlikte karar vermek ve çözüme ulaşmak söz konusudur.

Eğer burada olduğu gibi konu eğitimse birlikte müzakere, daha güzel bir eğitim sistemine ulaşmak için fikir jimnas-

tiği yapmaktır. "Akıl akıldan üstündür." diyerek mükemmel olana ulaşma gayretidir.

Yazar, "sınıf" yerine "ders geçme sistemi"ni öneriyor ya! Üç sene önce Almanya'nın Köln şehrini ziyaret etmiştim. Beni programlarına Afyon'un Dinar ilçesi kökenli, orada mühendislik okuyan bir delikanlı götürüp getiriyordu. İyi muhabbetimiz oldu. "Kaçınıcı sınıftasın?" diye sordum. Dedi ki: "Burada sınıf yok. Bize alanımızla ilgili 12 proje veriyorlar. Onları tamamladığımız zaman okulu bitirmiş oluyoruz." Demek ki "sınıf" değil, alanında "yeterli" duruma gelmek önemli.

EĞİTİMDE YENİ ARAYIŞLAR

Hem dünyada hem de Türkiye'de eğitimin iyileştirilmesine yönelik yeni arayışlar var. Farklı ve aykırı düşünceleri, bu arayışların sonucu olarak kabul etmeliyiz. Mükemmelliğin sınırı yok. En iyiye ulaşma gayretini ihmal etmemek gerek. Eğitim işini yürütenler muhataplarına hür düşünmeyi, müzakereye açık olmayı öğretmeliler. Aliya İzzetbegoviç der ki: "Gücüm yetse bütün doğu toplumları için analitik düşünmeyi zorunlu tutardım."

Türkiye'de hem Millî Eğitim Bakanlığı, hem de özel okullar ciddi olarak eğitimi iyileştirme arayışı içindeler, hem sistem hem de uygulamalı eğitim konusunda. İçinden geçtiğimiz pandemi döneminde bu arayış daha da hızlanmalı. Koronavirüs bize hem uzaktan eğitimi, hem de evde çalışmayı öğretti. Bu süreç eğitimin asıl amacı olan davranış ve beceri kazandırmak, bilgiyi "kullanılır" hâle getirmek için yüz yüze ve uygulamalı eğitimin vazgeçilmezliğini öğretecektir, diye düşünüyorum.

HER MEKÂN EĞİTİM ALANI

Millî Eğitim Bakanlığının çalışmalarını birlikte izliyoruz. Özel okullardan, özellikle Adabilim ve Birikim Okullarının önde gelen yöneticilerini, dersliklerini yerinde gördüm. Biraz da olsa müfredat ve çalışma programlarını araştırdım. Gerçekten iyi niyetli ve güzel çalışmalara yönelmişler. Özellikle ülkemizin kimliğine uygun çalışmayı öncelemeleri hepsinden önemli.

Adabilim Okulları Sakarya'da hizmet veriyor. 5 ayrı seviyede hizmet veren okulların genel müdürü Ahmet Özen Bey. Bana okullarını gezdirdi, yemekhanesini gördüm. Öğrencilerin öğrenmeye meraklı bir görüntüleri vardı. Okul, sınıf, idareci odaları, kütüphane gibi müstemilâtin dizaynına tam bir yerlilik ve millîlik sinmişti.

Adabilim Okulları, "öğrenme" için bir "mekân" zorunluluğu getirmiyor. Her mekânı bir eğitim alanı olarak düşünüyorlar.

Halkın kalabalık olduğu yerlerde bile öğrenmenin nasıl uygulanacağını göstermişler. Buna, "zamansız, mekânsız okumalar" da diyorlar. Tatillerde öğrencileri mizaçlarına uygun iş yerlerine yerleştirip uygulamalı eğitim yaptırıyorlar. Kasap, marangoz, sanayi işçiliği, ticaret vb. Uygulamanın ciddi bir takibini de yapıyorlar.

Öğrencilerin eğitim aldığı başlıca alanlar şöyle: Anne sıcaklığında bir eğitim ortamı, her daim iletişim, sağlıklı beslenme, sanat ve estetik, davranış eğitimi, ahlâk ve maneviyat, temizlik, oyunlarla beceri geliştirme, masal saati...

Ahmet Özen Bey, ÖĞDER'in Sakarya'daki sempozyumunda anlatmıştı: Bugünkü eğitim sistemi öğrencilerin yeteneklerini öldürüyor. Oğlum ortaokula başlayacaktı. Yeteneklerinin törpülenmesine razı değildim. "İstersen, seni yetiştireyim, okulu dışarıdan bitirirsin!" teklifi yaptım. Kabul edince çok mutlu oldum.

HAYAT DENGİ MODELİ

Türkiye'nin çeşitli illerinde hizmet veren Birikim Okulları, eğitimde "Hayat Denge Modeli"ni esas alıyor. Kâinatın yaratılışında muazzam bir denge, insanlar ve diğer varlıklarda da tam bir uyum var ya! Buradan hareket ederek hayatla bütünleşen bir eğitim anlayışını benimsemişler. İşin doğrusu da bu. Zaten problemlerin çoğu hayattan kopuk olmaktan kaynaklanıyor.

Dört yıl önce Birikim Okulları Genel Müdürü Yusuf Yalçın Bey, Millî Gazete yazarlarını, İstanbul Güneşli'deki okullarını gezdirdi. Okullarıyla ilgili bilgiler verdi. Okulun insanı kuşatan, okumaya, öğrenmeye teşvik eden bir görün-

tüsü vardı. Arkadaşların çoğuyla, "Böyle bir okulda öğrenci olmak varmış!" şeklindeki imrenme duygularımızı seslendirdik.

Birikim Okulları, okul öncesinden üniversite bitimine kadar öğrencinin gelişme ve yetişme serüvenini dört evre olarak ele alıyor:

1. Hayata dokunma dönemi
2. Ortak dil oluşturma dönemi
3. Düşünce - duyuş becerileri dönemi
4. Ünlversal dönem

İnsanın eğitimi, mutluluğu için kafa yorulan her düşünce, verilen her emek kıymetlidir. Farklı ve aykırı bile olsa düşünmek insanın ufkunu açar. Müzakere yönteminden uzlaşma ve çözüm doğar. Bundan hem insan hem toplum fayda görür. İnsanlar hamlıktan kurtulur, olgunlaşır. Hayat yaşanmaya değer hâle gelir.

PANDEMİ SÜRECİ VE ÖZEL EĞİTİM

2019 yılının Aralık ayında Çin'in Wuhan kentinde ortaya çıkan ve kısa sürede tüm dünyayı etkisi altına alan yeni tip koronavirüs (Covid-19), 11 Mart 2020 tarihinden itibaren ülkemiz için de en önemli gündem maddesi hâline gelmiştir. Sağlıktan üretime, tarımdan ticarete, sosyal yaşamımızdan duygu ve düşüncelerimize kadar tüm yaşamı ve sektörleri etkileyen çağın hastalığı, eğitim sistemimizi de fazlasıyla etkilemiştir. Türkiye'de ilk vakanın tespit edildiği tarihten itibaren, salgını kontrol altında tutabilmek için hayatın her alanında ciddi tedbirler alınmaya başlanmıştır. Milli Eğitim Bakanlığı, Bilim Kurulu'nun tavsiyesi üzerine; 16 Mart itibari ile ara dönem tatilini bir hafta öne almış sonrasında ülkemizde 21 Mart'tan itibaren uzaktan eğitim sistemine geçilmiş, ilkokuldan yüksek öğretime kadar her kademedeki bilgisayar ve televizyon merkezli eğitim ön plana çıkarılmıştır.

Ülkemizdeki milyonlarca öğrenci ve aile evde kalarak uzaktan eğitim ile bahar dönemi derslerini sürdürmeye, "Evde Hayat Var" sloganı ile bu duruma uyum sağlamaya çalışmıştır. Salgına yönelik alınan bu kararlar, ülkemizdeki her bir ferden sağlığını korumak için atılan kritik adımlar olsa da okulların kapanması, uzaktan eğitim verilmeye başlanması, maske takma ve sosyal mesafeyi koruma gibi günlük hayat-taki değişiklikler ve alınan tedbirler; özel gereksinimli çocukların alıştıkları rutinleri bozmuş ve yaşamlarını zorlaştırmıştır. Bu süreç, ebeveynlerin; kendileri ve diğer aile bireyleri için sağlık tedbirlerini uygulamaya çalışırken özel gereksinimli çocuklarının sorumluluğunu ve eğitimlerini evde nasıl sürdürecekleri konusundaki kaygılarını ve desteğe ihtiyaçlarını artırmıştır. Aileler, uzun süreli yaz tatilleri gibi yaşanan bu salgın sürecinde de çocuklarında problemleri

davranışlarla karşılaştıklarını ve bu durumlarla baş etmede zorlandıklarını belirtmektedirler. Dolayısıyla uzaktan eğitim uygulamalarının, öğrencilere erişim imkânı sağlamış olsa da şuanki özel eğitim yaklaşımımızın öğrenci odaklı ve kuruma dayalı, yani okullarla sınırlı oluşu ve aileleri ekibin içine tam olarak dahil edilmemesi nedeniyle sınırlı kaldığı söylenebilir.

Yetkililerin, idarecilerin ve toplumun; uzaktan eğitimin ilk haftalarında üzerinde durduğu konu, sınava hazırlanan öğrencilerdi. Sınava hazırlanan öğrencilerin motivasyonu, sınav hazırlık performansları en çok konuşulan konulardı. Ne var ki bu süreçten en fazla etkilenen, dezavantajlı ve özel eğitime muhtaç olan çocukların eğitimi konusu gündemde pek yer bulamamıştı.

Eğitimin merkezinde okul ve fiziki yapıyı ön planda tutan eğitim siste-

mimiz; yeni yapılanmaya, uzaktan eğitime uygun yapıya kavuşturulmaya çalışılmıştır. EBA platformu üzerinden ve EBA okul kanallarıyla içerik güncellenmesi, derslerin video üzerinden anlatılması, çeşitli sınıf ortamı oluşturabilen video konferans uygulamaları, öğretmenlerin özverili çalışmaları süreci rahatlatan adımlardır. Millî Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim Genel Müdürlüğü tarafından özel eğitime ihtiyacı olan öğrenciler için uzaktan eğitim sürecinde yararlanılması amacıyla hazırlanan içerikler erişime sunulmuş ve bakanlık “Özelim Eğitimdeyim” mobil uygulamasının oluşturulduğunu duyurmuştur. www.orgm.meb.gov.tr adresinde zengin içerik sunumları bu sürece katkı sunmuştur.

2020-2021 eğitim öğretim yılı pandemi sürecinin uzaması ve vaka sayılarının artması nedeniyle ertelenmiş, yeni dönemde EBA uygulaması üzerinden canlı derslerin yapılması sağlanmıştır. EBA canlı ders öğretmen ve öğrenci etkileşimini sağlasa da rutin düzene alışık olan özel eğitime gereksinim duyan öğrencilerde, istemli ya da istemsiz olarak davranış bozukluğu gösterebilmiştir. Bu bağlamda verilen eğitimin en zor yanlarından biri de çocuktaki davranış bozukluğunun giderilmesi için yapılan çalışmalardır. EBA canlı derste öğrencinin problem davranışı giderilememektedir. Otizim senktrom bozukluğu olan bir çocuğun genel olarak değişimlerden hoşlanmadığı; en ufak bir değişimin uyarıcı etkisi yaptığı ve bu durumun çocukta

büyük bir kaosa yol açtığı bilinmektedir. EBA canlı ders otizimli öğrenciler için faydalı olamamıştır. Özel çocuklarla çalışmada aracılık eden

“Pandemi süreci, ebeveynlerin; aileleri için sağlık tedbirlerini uygulamaya çalışırken özel gereksinimli çocukların sorumlulukları ve eğitimlerini evde nasıl sürdürecekları konusunda desteğe ihtiyaçlarını arttırmıştır.”

en önemli gereçler, eğitim materyalleridir. Eğitim materyal eksikliği öğretmenlerin destekleriyle sağlanmaya çalışılsa da uzaktan eğitimde başarıyı kısıtlamıştır.

Millî Eğitim Bakanlığı okulları kademeli olarak açmaya başlamış, özel eğitim sınıflarında da yüz yüze eğitim olanağı sunmuştur. Pandemi süreci öncesi olduğu gibi, özel eğitim sınıfları öğrencileriyle buluşmuştur. Millî Eğitim Bakanlığı’nın bu süreçte kontrollü yeni dönem kapsamında üzerine düşen sorumluluğu yerine getirmesi, velilere ve öğrencilere psikolojik destek verilmesi; biz öğretmenlerin gayretleriyle yeni dönemde yüz yüze eğitim çalışmalarında sosyal mesafe, temizlik ve maske kurallarına dikkat ederek hastalığın sınıflarda yayılması, tekrar yasaklı döneme dönülmesi için çaba göstermeliyiz.

DÜNYADA NELER OLUYOR?

Paralel evren var mı yok mu bilmiyoruz ama inancımıza göre dünyada, yaşadığımız hayatın yanı başında paralel bir hayat var. Siyasetin yanı başında paralel bir siyaset, ekonominin yanı başında paralel bir ekonomi var.

Bu dünya boş değil, bu meydan boş değil. Hele de insan ve insanlık sanıldığı gibi başıboş değil. İnsanı ve insanlığı adım adım takip eden bir irade var, kuvvet ve kudret var.

Yüce yaratan yeryüzündeki siyaseti anbean takip etmekte, cümle mahlûkatın rızkını günbegün belirlemekte ve bunların yönetimini her saniye kontrol eden ruhani varlıkları vazifelendirmektedir.

Yaşadığımız olayların paralelinde olmuş ve olacakları biz görmesek de okuyamasak da bilenler, görenler, okuyanlar ve yazanlar var. Hem maddi hem manevi hayatı bir arada yaşayanlar var.

Şeriat görünen âlemi temsil eden kuralları içerir fakat tarikatın kuralları hem şeriatı hem de görünmeyen âlemi temsil eder. Ağızda deprenen dil maddi âleme ait nesne olduğu için görünmeyen bu âlemi izah ve ispat edemez fakat idrak edilmesine mani de olamaz, buna gücü yetmez.

İçinde bulunduğumuz kaos, gerçek anlamıyla fitne ortamında dünyada olanlar ve olacaklar belli, sadece görmek herkese nasip olmuyor. Görmek isteyenlere ise açık ve net görünüyor.

İnsanlık, nereden geldiğini bilmediği gibi nereye gittiğini de bilmiyor. Gayrı müslimlerden bu şuur beklenemez fakat işin acısı nereden geldiğini bilen müslümanlar da günümüzde nereye gittiğini bilmiyor.

“Önce ahlak ve maneviyat” diye dillendirdiğimiz sloganın maneviyat kısmına maalesef yabancıyız. İnancımızın hayatımıza yansıma şartı gereği ahlaki savunuyoruz, siyasi çıkarımlarda bulunuyoruz, ekonomik planlamalara kafa yoruyoruz, toplumsal teoriler geliştiriyoruz.

Yani inancımızın elle tutulur, gözle görülür kısmına vârislik yapıyoruz, elimizden geldiğince inancımızı materyalleştiriyoruz ama maneviyatını algılamakta, tanımlamakta,

yaşamakta hatta inanmakta büyük sıkıntılar çekiyoruz.

Oysa inancımızın temeli maneviyata dayanır. Daha en başından Allah'ı görmediğimiz, azametine havsalamız ermediği hâlde inanıyoruz ve seviyoruz. Peygamberimiz'in (s.a.v) iddiasına tam olarak teslim oluyoruz. Melekleri hiç görmedik ama varlıklarına ve görevlerine inanıyoruz, kitaplara inanıyoruz ...

Ama iş, kitaplarda yazılanlara ikna olmaya geldi mi inancımızı ve maneviyatımızı inkâr edercesine aklımızı, gözümüzü, bilimsel verileri kutsallaştırıyoruz. Mesela depremlerin Allah tarafından insanların azgınlığına karşılık bela olduğunu savunmaktan imtina ediyoruz, yağmur duasına çıkmayı aklımıza sığdıramıyoruz.

Deccal'in tarihteki ve dünya siyasetindeki konumunu idrak etmekten aciziz, onlarca hadis-i şerife ve âlimlerin tasdikine rağmen Mehdi'nin geleceğine inanmıyoruz, Hz. İsa'nın (a.s) geleceğini ayete rağmen tevil yoluna gidiyoruz.

Gâvurun mantalitesi ile İslam'ı tanımlamak, sınırlandırmak da dâhil bütün yanılgılarımız, hatalarımız, dünyada nelerin olup bittiğini kavrayamayışımız Yahudi ve hristiyanların sahip oldukları zahiri güç ve iktidar karşısında duyduğumuz kompleksten kaynaklanıyor.

"İslam savunma dini değildir." derdi Erbakan Hocamız, "İslam saldırı dinidir, taarruz dinidir." derdi. Güç ve iktidar sahiplerinden, bilim insanlarından, kamuoyundan çekine çekine onların memnuniyetine zeval getirmeden İslam'a sahip çıkmaya çalışıyoruz.

Bu kompleks ve aşağılık duygusu da dâhil olmak üzere tam anlamıyla "ahir zaman"ı yaşıyoruz. Nitekim ahir zamanla ilgili Peygamberimiz (s.a.v):

"Sizden öncekilerin yoluna adım adım, karış karış tabi olacaksınız. Hatta bir kertenkele deliğine girseler siz de gireceksiniz.

- Ya Resulullah, Yahudi ve Hristiyanlara mı uyacağız?

- Ya kime? (Tabii onlara uyacaksınız)!" buyururlar iken bir olayı değil zillete düşme sebebimizin mantalitesini anlatıyor.

"Günümüzün siyasetini ve yaşadığımız olayları inancımızla açıklamadıktan sonra dünyanın nereye gittiğini görme şansımız olmaz."

Bu zillet ve meskenet ile yüz yüze gelme korkusuylakadim kaynaklarımızda ahir zamana dair ne varsa kimimiz görmezden geliyoruz kimimiz inanmakla inanmamak arasında bocalıyoruz, kimimiz de akla ve bilime aykırı olduğu gerekçesi ile inkâra yelteniyoruz.

İnsanoğlunun yeryüzündeki serüveninin final bölümünü yaşıyoruz. Her ne kadar insanlığın ortak hissiyatı bu gerçeği hatırına getirmekten hoşlanmasa da dünyanın son demindeyiz. Biz belki göremeyiz ama şimdi diktiğimiz bir ağaç muhtemel ki kıyameti görecek.

İslam'ı Yahudi ve hristiyanların materyalist anlayışına sığdırmaya çalışmakla nelerden mahrum kaldığımızı bir anlayabilsek! Ahir zaman ile ilgili hadisleri ve ahir zaman şahsiyetlerini anlamamak maneviyatsız İslam anlayışının sonucudur.

Maneviyatı tam olan imanı bütün bir müslüman ahir zaman ile ilgili hadisleri basiret gözüyle değerlendirdiğinde net olarak görür ki günümüzde siyaseten olanlar ve olacaklar pazılın parçaları gibi birbirini bütünleyen olaylardır.

Küresel güç odaklarının pandemi oyunu ile neler yaptığı, bu oyunun sonunun nereye çıkacağı, küresel dünya devletinin kurulup kurulmayacağı, hangi devlet başkanının hangi konumda olduğuyani dünyanın nereye gittiği siyasete hem şer'i hem manevi gözle bakabilenler için ayrı bir âlemdir.

Günümüzün siyasetini ve yaşadığımız olayları inancımızla açıklamadıktan sonra dünyanın nereye gittiğini bu dünyada görme şansımız olmaz, dünyada neler yaşadığımızı ancak ahirette görürüz, o da işimize yaramaz.

Erbakan Hocamızın dünyada cereyan eden siyasi olayları anlatırken, kabımızı taşırmamak için anlatamadığı bir noktaya gelip de derin bir iç çekerek:

"Bir kimse bu dünyada 'Ben Siyonizm'in ne olduğunu anladım.' derse yanılır çünkü bir insan Siyonizm'in ne olduğunu ancak ahirette anlayacak. Yine bir kimse bu dünyada 'Ben Millî Görüş'ün ne olduğunu anladım.' derse yanılır, çünkü bir insan Millî Görüş'ün ne olduğunu ancak ahirette anlayacak." demesi siyasetin maneviyata açılan kapısının işaret edilmesinden ibarettir.

İNSANLIĞA BAŞ BELASI BİR MİKROP

Bugünlerde mikrop denildiğinde ilk akla gelen Covid-19 mikrobi oluyor. Başlığa bakınca sizin de aklınıza korona gelmiş olabilir ama bendeniz bu yazıda, daha insanoğlu yeryüzüne indirilmeden önce zuhur eden ve insanlık tarihi boyunca toplumlara zarar veren bir mikroptan; ırkçılık mikrobundan bahsedeceğim.

Kendisinin ateşten insanın ise topraktan yaratıldığını ve bu yüzden ona secde etmeyeceğini söyleyerek Allah'a isyan eden şeytan, ilk ırkçılığı yapan varlık olmuş ve Rabbimiz tarafından lanetlenmiştir.

İrkçılık mikrobi nasıl ki şeytanın gözünü karartıp onu isyana sürüklemişse; aynı şekilde yeryüzüne indirilen beşeriyetten de bu mikrobi kapanların gözünü karartmış ve insani hasletlerinden uzaklaştıran davranışlar sergilemesine sebep olmuştur.

Kendisini diğer insanlardan üstün gören, başkalarının yaşam haklarının kendilerine kölelik yapmakla var olabileceğini düşünen ırkçı zihniyetler; insanlık tarihi boyunca türlü soykırımlar, katliamlar ve zulümler yapılmıştır.

Yakın tarihimizde bile ırkçılığın verdiği asabiyetle işlenen onlarca zulme tanıklık ettik. 1992'deki Karabağ Savaşı'nda Azeri kasabası olan Hocalı'da savunmasız halkın tamamının Ermeniler tarafından soykırıma tabi tutulması ve şimdilerde yeniden alevlenen savaşta Ermeniler tarafından sivillerin katledilmesi tam bir ırkçılık göstergesidir. 1993'te Bosna Savaşı'nda Sırpların 8300 Boşnak'ı katlederek yaptığı Srebrenitsa Soykırımı ırkçı duygular barındırıyordu. 1994'te Ruanda'da başlayan iç savaşta 800.000 Tutsi'nin Hutular tarafından katledilmesi ırkçı bir eylemdi. Yasin Börü'nün bir apartmanın dördüncü katında aşağı atılması ve sonra-

sında kafasının taşlarla ezilip, cesedinin yakılması ırkçığin verdiği gözü dönmüşlüğün bir tezahürüdür. Geçtiğimiz mayıs ayında George Floyd'un boğazına basılarak katledilmesi ve bu olayın arka planında ABD kurulduğundan beri var olan zencilere karşı beslenen nefret ve yapılan zulümler ırkçı bir asabiyeğin ürünüdür.

İrkçilik sebebiyle işlenen katliamları saymaya bir dergi yazısı kifayet etmez. Ama şunu da hiç aklımızdan çıkarmamamız gerekir ki; günümüz dünyasında maddi gücü ve yönetimi elinde bulunduran, hâkimiyetini devam ettirmek için de dünyayı kan gölüne çevirmekten çekinmeyen ve İslam coğrafyasında, özellikle de Filistin ve Ortadoğu'da birçok katliam gerçekleştiren Siyonizm de ırkçılığı esas alan bir yapılanmadır.

Avrupa'daki ırkçılığın kirliliğini de geçtiğimiz aylarda Almanya'nın başkenti Berlin'deki en eski ve büyük camilerinden biri olan Mevlana Camii'ne yapılan baskında, Fransız yönetiminin Peygamber Efendimiz (sav)'e yönelik

çirkin karikatürleri kamu binalarına yansıtmasında ve Hollandalı siyasetçi Geert Wilders'in Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın şahsında İslam'a yaptığı hakaretlerde bir kez daha açıkça gördük.

Maalesef ülkemizde de sürekli revaçta olan ırkçılık son zamanlarda zirve yapmış durumda. Milliyetçi muhafazakâr bir dille, bazen gizli bazen açıkça gördüğümüz ırkçı hissiyatlar barındıran söylemler, davranışlar, haksızlıklar giderek artıyor. İktidarın politikaları ve kullandığı dilden, dizilerdeki içeriğe kadar birçok alanda "millilik" adı altında yapılan ırkçı uygulamalar var. Bu durum bazen saldırıya uğrayan mevsimlik işçilerde, bazen birine kimliği üzerinden yapılan psikolojik baskıda, bazen çifte standartlı bir uygulamada kendini gösterebiliyor.

Ülkemizdeki milliyetçi söylem ve uygulamalar, Türk-Kürt ayrıştırmasını her geçen gün daha da fazla artırıyor. Unutmamak gerekir ki Türklerin ve Kürtlerin kaderi müşterektir. Bu kader yoldaşlığı 1071'de Malazgirt'te başladı ve günümüze kadar da devam ediyor. Anadolu'nun kapılarını İslam'a Kürtlerin desteğiyle açan Türkler; Moğollara ve Haçlılara karşı yine birlikte mücadele etmiş, Çanakkale'de ve Kurtuluş Savaşı'nda birlikte destan yazmışlardır.

Türklerin ve Kürtlerin kardeşlik harcının batıla olan mukave-meti, bu toprakları yeniden Bizans toprağı haline getirmek ve Arz-ı Mevud'a dâhil olan kısmında da Siyonist histerinin Yahudi devletini kurmak isteyenlere fırsat vermediğinden;

ırkçı söylemler üzerinden düşmanlık tohumları ekilmektedir kardeşler arasına. Bunları göz önünde bulundurarak üslubumuza ve davranışlarımıza dikkat etmeliyiz. ABD'de bazı restoranlarda "Zenciler ve köpekler giremez!" yazan levhalarla "Ya sev ya terk

et" söylemi üzerinden Kürtlerin dillerini konuşmasına, geleneklerini yaşamasına tahammül edemeyen zihniyet arasında bir fark yoktur.

Günümüzde Türk milliyetçiliği üzerinden ırkçı davranışlar arttığı için örnekleri "Türkçülük" üzerinden veriyoruz. Yoksa sözlerimiz Kürtçülük şovenizmi yapanlar için de geçerlidir. Kardeşliğin inşası "Halkların Kardeşliği" sloganını ağızlarından düşürmeyip kardeşliğin temeline dinamit koyan-larla da "Ne mutlu Türküm diyene" anlayışını devlet politikası haline getirenlerin tek taraflı bakış açısıyla çözülmez. Çözüm, bu topraklarda hep birlikte yaşamak mecburiyetinde olduğumuzun bilincinde; hak, adalet ve kardeşlik temelli birliktelik anlayışını ülke genelinde uygulanabilir kılmakla mümkündür.

" Kendisini diğer insanlardan üstün gören, başkalarının yaşam haklarının kendilerine kölelik yapmakla var olabileceğini düşünen ırkçı zihniyet; insanlık tarihi boyunca türlü soykırımlar, katliamlar ve zulümler yapmıştır."

“BAŞKA”MISIN, “BAMBAŞKA” MI?

Başka ne okuyabilirim diye bakmıştım! Ne göreyim; “Varlık Ve Ölüm: Bir Okuma Rehberi” kitabının yazarı Kaan H. Ökten hocanın twitleri bambaşka! Zamana, mekana, davranışa, kurala, hayata dair “bam” teline basan ifadeler... herkes için 2019 başka, 2020 bambaşka ise biz de bir göz atalım.

“Kanaat başka, doğru bambaşka! Anlamı yok başka, anlamsız bambaşka! Vakit başka, süre daha başka, zaman ise bambaşka!

Kanun başka, adalet bambaşka! Kötümserlik başka, umutsuzluk bambaşka! Yapmak zorunda olmak başka, yapmamayı tercih etmek bambaşka!

Başarmak başka, baş etmek bambaşka! Çocuğa nasıl bir dünya bıraktığın başka, dünyaya nasıl bir çocuk bıraktığın bambaşka! Sevgi göstermek başka, sevgi görmek bambaşka!”

Sevince insanlar bir başka...

Neden başka bir arayış arar insan çünkü, "ah, insanın sağa sola bakması kendine bakmasından çok daha kolay..." Bu arayış için bazen "gerekir" demek lazım, bazen de "lazım" gerekir! Asıl gereken ise; akletme ile hissetme arasındaki ilintiyi "nutkun tutulması" şeklinde çok güzel ifade edilmesi!

Nutku tutulan insan sadece başka aramaz, benzer de arar. Sadece fark aramaz ortak yön de arar. Bunun için “okul demek ders demek değildir sadece, değildir şiir, her devrik cümle! Ya da hayatı dolu dolu yaşamak, pek çok şey yaşamak değildir!”

Aramak belki de sormaktır önce ama bu gücü kendinde bulmak için “canını yarım arzularla ve yarım düşüncelerle doldurup bezdirme ve sormaya devam et, ta ki yanıtı bulana dek!” bulana kadar, “bilmediğini bilmek de bilmedir ama bildiğini sanmak, bilmemekten

daha beter... İnsan önce kendini bilmeyi öğrenmelidir ki, sonra başka bir şeyi bilebilsin!”

İnsan kendini türküsünden bilir ya, ben de bir türkü tutturdum, güftesi başka, bestesi bambaşka:

“Görünmez göz ile hiçbir izi yok, saplandı sineme görünmez bir ok!

Kurşunsuz, hançersiz kansız bir yara, hiçbir tabip buna bulamaz çara!

Bu nasıl bir derttir dermanı yoktur, görünmez bir yara acısı çoktur!”

Neyse konumuz “Özgürlük: Mesele budur!” Çünkü mesele, “hayatta kalabilmekten çok, hayatı yaşayabilmek!” Ancak neredeyse “kaygı anahtar deliğinden bile sızar içeri, çünkü “kaygı, ertesi gündür ve ertesi güne kadarki boşluk, kaygı bile değil! Gına geldi, yanılının haddi yok, sahiden...” Çünkü, “bedenimde değil, ruhumda sızı!”

Selahattin Turan @... · 22 sa
Çocuğun öğrenme arzu, istek
ve motivasyonunu önce aile,
sonra okul bozar.

fatih portakal @f... · 1 gün
Okudular, öğretmen çıktılar,
para kazanıp hayallerini
gerçekleştirmek istiyorlar ve
sadece hakettiklerini talep
ediyorlar: Atanmak.
Bu kadar

Salim Ünsal @un... · 13 sa
Maalesef üniversiteler
nepotizmin kalesi haline geldi.
Akademik ve idari kadrolar
adeta aile soyağacı gibi!

Politikaloji @politikaloji

Gaziantep Üniversitesi'nin
internet sitesinde yer
alan bir vefat ilanı,
akademideki akrabacılık
ilişkilerini ortaya çıkardı.

Öğretmen TR @... · 11 sa
Adaylık süreci sonunda yapılan
ve öğretmenlere ekstra stres
yaratan bu sınav kaldırılmalıdır.
AKS'nin kaldırılması için herkesi
desteğe davet ediyoruz.

Kaç Saat Oldu? @... · 9 sa
Yönetiminde çok sayıda AKP'li
bulunan Maarif Vakfı'na 2021
yılında MEB bütçesinden 486
milyon lira aktarılacağı
anlaşılabiliyor kaç saat oldu

Hayta @samihayyat · 14 sa
Mezunlar atama beklerken
Din kültürü ahlak bilgisi dersine
neden beden hocası, Türkçe
hocası giriyor

Film Alıntısı @Film... · 11 sa
'Nankör insan herşeyin fiyatını
bilen fakat hiçbirşeyin değerini
bilmeyen insandır.'

Şafak Duman @niza... · 11 sa
Dinlemek, anlamak için ilk şart
ama yetmiyor...
Tatil değil. Öğretmenler
çalışmadan para almayacak.
Eğitim uzaktan devam ediyor.
Fark var tabii.
Artık öğretmenler "dinler misin,
oturur musun, susar mısın"
demeyecek.

ibrahimdemirkan @i... · 11 sa
İnsan ömrünün sonuna kadar
hayatı öğrenmeye muhtaçtır. Bu
yüzden peygamberimiz (sav)
'beşikten mezara öğrenin '

HAKSIZ GELİRLE KAZANÇ GELİR Mİ?

Oyun (kağıt oyunları) oynanan kahvelerde çay içmeyen, bu mekânlara karşı tavır alanlarla büyüdüm. Bu tavır alış oradaki insanlara karşı değildi, “kâğıda” mesafeli oluştan ya da o mekânda rahat edememe durumunun bir neticesiydi. Bu sebeple o kahveler hep soğuk gelir bana. Aslında kahvehane, kiraathane ve çay ocakları kültürümüzün harmanlandığı, insanların birbiriyle sohbet ettiği geleneksel terapi merkezleridir ve sıcaktır. Çayın buğusu, sohbetin tadı ve kafa dengi arkadaşlar ortamı ısıtır ama şu oyunlu kahveler bana hiç sıcak gelmemiştir; oyunun kumarı, kumarın ise kötülükleri çağrıştırdığı için büyük ihtimalle.

Ailelerimiz çocukluğumuzda bize “zar atılan oyunları oynamayın” diye sık sık tembihlerdi. Bizler de kâh uyar kâh

kaçamak yapıp zarlı oyunlar oynardık. Şimdi fotoğrafı daha net görebiliyorum. Büyüklerimizin sözünü ettiğim yerlerde çay içmemesi, falanca oyunu oynamayın demesi hep bir hikmet ve hakikat düşüncesinden neşet eden bilinçli eğitim faaliyetleriymiş. Ağacı yaşken eğme ve sulama çalışmaları da diyebiliriz buna.

Son aylarda canımızı iyice sıkan olayların başında bu kumar meselesi geliyor. Eskiden bilhassa TV’lerde yılbaşında milli piyango ile gündeme gelen bu haksız kazanç güzellikleri şimdi adım başı karşımıza çıkmakta, sorumsuz bazı medya organları ve resmi kurumların baskısı altında Türk milleti oyuna getirilmeye, ikna edilmeye çalışılmaktadır. Billboardlarda kumar oyunları gösterilmekte, TRT’de bahis sitelerinin reklamları yapıl-

makta, gazete sayfalarında kumarın incelikleri anlatılmakta; velhasıl toplum kötülüğe, tembelliğe ve haksız kazanca teşvik edilmektedir. Birkaç yıldır da Gençlik ve Spor Bakanlığı’na bağlı Türkiye Futbol Federasyonu’nun organize ettiği Süper Lig’e kumar oynatan resmi bir kurumsponsor oldu. Hakkını yemeyelim, aynı Gençlik Bakanlığı, Aliya İzzetbegoviç ve Sezai Karakoç’un da aralarında bulunduğu kıymetli yazarların kitaplarını basıp gençlere dağıtıyor. Böyle trajik bir durumun içindeyiz.

“Niçin bunlar yaşanmakta?” diye sordüğümüzde daha da ilginç şeyler karşımıza çıkıyor. Mesela anayasanın 58. maddesinde şöyle yazar:

“Devlet gençleri alkol düşkünlüğünden, uyuşturucu maddelerden,

suçluluk, kumar ve benzeri kötü alışkanlıklardan ve cehaletten korumak için gerekli tedbirleri alır.”

Sadece anayasada değil okullarda da bizlere zararlı alışkanlıklar anlatılırken, kumardan da söz edilir. Din Kültürü müfredatına baktığımızda (6. sınıf 3. ünite ve 10. sınıf 4. ünite) bu konuların hem ortaokulda hem de lisede anlatıldığını, eğitim müfredatına çoktan girdiğini görüyoruz. Konuyla ilgili ayetler herkesin malumu (Bkz. Maide suresi 90 ve 91. ayetler)

Haksız kazanç çeşidi olan kumar ve bahis oyunlarının kötü olduğunu anlamak için Anayasa ya da Milli Eğitim'in müfredatı da şart değil. Akıl baliğ olan, iyi ve kötüyü tefrik etme yaşına gelen herkes alın-teri olmadan “kazanmanın” iyi bir şey olmadığını pekâlâ anlayabilir.

Önceleri film ve dizilerde

izleyenlere teşvik edici bir şekilde sigara veya alkollü içki içilen sahneler yer veriliyordu. Şükür ki bu konuda devletimiz geç de olsa Anayasa'daki hükmün gereğini yerine getirdi. Önce sigara buzlandı, sonra alkollü içki... Benzer hassasiyeti maalesef şans oyunlarında göremedik. Bilakis şans oyunları daha da geniş bir alana yayıldı bu dönemde.

Şans oyunları ifadesi ne kadar da masum görünüyor değil mi? Dünyanın neresine giderseniz gidin herkesin kumar olduğu konusunda hemfikir olduğu bu oyunlara ülkemizde “şans”

sıfatının verilmesinin de elbette bir nedeni var; calibi dikkat kelimelerle toplumu ikna etmek... Birkaç yıldır ekonomik krizle yüzleşmemizden ötürü vatandaşa “şans” adı altında umut denen hayali ekmeğin daha geniş bir çerçeveden dağıtılması olarak da bu isimlendirmeyi yorumlamak mümkün. Billboardlarda yer alan “herkesin şansı” ifadesi, bu piyango çıkma ihtimalini “yüksek” göstermek için atılan bir ikna adımıdır. Bu oyunda hiçkimsenin “kazanma” şansı olmadığı önceki tecrübelerle

“Piyangodan yüksek miktarda para kazanan vatandaşların hayarları altüst olmuş ve hiçbiri kazanamamış, olanca imkânlarını da kaybetmişlerdir. Çünkü; Haksız gelir, kazanç olamaz.”

sabittir. Piyangodan yüksek miktarda para kazanan vatandaşların hayatları altüst olmuş ve hiçbiri kazanamamış, olanca imkânlarını da kaybetmişlerdir. Çünkü haksız gelir, kazanç olamaz.

ikna edilenler (veya oyuna gelenler) ve yaşanan acı tecrübelerle; bu toplumun temel değerlerinin, ahlaki yapısının ve aile kurumunun ne denli zarar göreceği, gördüğü aşikâr değil mi? Bu parçalanmışlığa etkili ve yetkili kurumların başında bulunan devlet büyükelimiz ne kadar daha sessiz kalacak? Yoksa daha önce yaptıkları gibi kumar oyunlarından elde edilen paralarla

imam hatip okulu mu inşa edecekler?

Kumar oynama internetin yaygınlaşması ile sanal alana da sirayet etti. Türkiye’de bu işi yasal ve yasadışı yapan yüzlerce internet sitesi var. Yasadışı bahis oynanan internet sitelerine kolluk kuvvetlerince yapılan hassas müdahale, ne zaman yasal kumar işlerine de yapılacak merak ediyoruz. Bu kötü alışkanlık insanlarda bağımlılığa yol açtığı gibi modern tıpta

hastalık olarak da kabul edilmekte, hastanelerde bu alanla ilgili poliklinikler bile açılmaktadır.

Resmi kanallarla desteklenen kumar oyunlarının insanımıza hiçbir kazanç getirmeyeceği, tam aksine bunun büyük bir kayıp/zarar/günah

olduğu ortadadır. Bu işe alışanlar maddi olarak zarar gördükleri gibi, psikolojik ve manevi olarak da bünyelerini tahrip etmekte.

Toplumu atalete sevk eden bu kirli oyunlara, inancından şüphe etmediğimiz ve her defasında dindar nesil hedefini tekrarlayan mevki makam sahibi kişiler biran önce “Durl!” demelidir. Aksi takdirde haram normalleşecek, kötülük çoğalacak; gençlerimiz, yetişkinlerimiz ve toplum olarak telefisi zor hastalıklara duçar olacağız.

"YARATILIŞTAKİ ÇATLAK" KİTAP TAHLİLİ

Bir kitabı "tahlil" etmeye girişirken öncelikle cevap verilmesi gereken soru, "kim/kimler için tahlil" olmalıdır. Bu yazıya konu olan Yaratılıştaki Çatlak kitabını, Milli Şuur Dergisinde, yayın yönetmeni Sayın Hüseyin Beyefendi'nin ifadesi ile "Ümmetin Müstefid Olması İçin" çözümlemeye çalışacağım. Keza yayın yönetmenimizin beyanı ile, Dergi, "Eğitim ordusunun her kademesine ulaşmaktadır." Böylesine geniş bir kitle için, bir kitabı tahlil girişiminde, geniş kitleyi oluşturan farklı düzeylerin varlığına duyarlık göstermeye, kullandığım dil ve teknik terimlerin düzey ve özelliklerin uygunluğunu gözetmeye çalıştım.

Akademisyen olarak "güncelliğimi" korumak amacı ile imkanlar ölçüsünde öncelikle üniversitelerin kitap ve zaman aralıklı (periyodik) yayınlarını izlemeye özen gösteriyorum. Son olarak eylül ayı başında (2020) Koç Üniversitesi 182 sıra numaralı UÇBEYLERİ BİLİM dizininde yayınlanan, Jennifer Doudna ve

Samuel H. Sternberg'in birlikte yazdıkları ve Mehmet Doğan'ın İngilizceden Türkçeye çevirdiği "Yaratılıştaki Çatlak: Gen Düzenlemenin Evrime Hükmeden İnanılmaz Gücü" kitabına ulaştım. Yaklaşık 250 sayfa; boyutları masada bulundurmaya, çantada taşımaya uygun; harf türü, kağıt rengi ve sayfa yerleştirme/düzenlemesi (mizanpaj) ile kitap kendini ele almaya, incelemeye ve biraz karıştırdıktan sonra okumaya teşvik eden bir yapıya sahip. Etiket Fiyatı 28 TL (dağıtım şirketleri ayrıca indirim yapıyorlar). Bu rakam salgın kapanık döneminin koşullarında okumak amacıyla Milli Şuur Dergisi okuyucularının çoğunluğunun alım gücü içinde gibi görünüyor.

Kitabın İngilizce baskısındaki özgün(ori-jinal) adı "A Crack in Creation: Gene Editing and the Unthinkable Power to Control Evolution" Türkçeye "Yaratılıştaki Çatlak: Gen Düzenlemenin Evrime Hükmeden İnanılmaz Gücü" biçiminde çevrilmiş. İlk anda kitabın ismi kışkırtıcı geliyor. Genellikle yara-

tılıştaki mükemmellik algılarımıza karşın, Yaratılıştaki Çatlak, sert bir ifade. Kitabın içeriğinde, kapaktaki bu "Çatlak" sözcüğünün insanın gen yapısında, doğuştan gelen, bir tür genetik düzensizlikleri (mutasyonları) karşılamak için kullanıldığı anlaşılmaktadır. Salgın nedeniyle kitaba ancak internet aracılığı ile ulaştım; yaş ve sağlık güvenliği açısından ikamet etmek zorunda olduğum köye çok geç sayılabilecek bir sürede, on günde ulaştı. Her yeni kitaba olduğu gibi, bir tür açlıkla, heyecanla hemen okumaya koyuldum; elimde kalemim çizmek için. Aynı anda birden çok kitabın okuyucusu olmak benim tercihimdir. Günlük yaşam ortamının değişik mekanlarında, okuma/çalışma odası, salonda orta masada, yatak odasında "başucu" kitabı olarak bulunan farklı kitaplar okumada bölünmüşlüğü değil, kesintisiz okuma durumunu, bir tür okumada sürdürülebilirliği sağlıyor gibi gelir bana. Ancak Yaratılıştaki Çatlak bu alışkanlığımda, el altındaki ve başucundaki kitaplara bir parça baskın çıktı. Bir taraftan

okurken, farkında olmadan ilgileneceğini umduğum meslektaşlarımla da telefonla veya internet üzerinden yazışarak paylaşmaya koyulmuştum. Bu, bilginin paylaşımcı kazanımının bir eylemidir. Okuduğumuz yeni, ilginç kitapların, makalelerin kendisini kaynak olarak veya içeriklerini, ilginç bulgu ve görüşleri uygun birileri ile paylaşmak, müzakere etmek, düşüncelerimizi karşılaştırmak karşılıklı gelişimin en etkili yöntemlerinden biri, genelde okumanın değerini artıran uygulama yollarından en etkili olanıdır. Zaten bu yazının da temel hedefi bir bakıma bu paylaşımı sağlamaktır.

Okuduğunuz kitapların yazarını/yazarlarını tanımak konusundaki düşüncelerinizi bilmiyorum. Genelde ya kitabı okuduktan sonra yazarı tanırız veya yazarı yakından, yüz yüze ki kitap fuarları, imza günleri ki bu amaç için uygundur; ya da yazılı görsel basından eserlerini veya kendisini izleyerek onun kitap ve makalelerine olan ilgimiz, ihtiyacımız oluşup, gelişebilir. Ancak ulusal veya uluslararası yarışmalarda değerlendirilen yazarların veya bilim adamlarının yayınlarını izlemek de günümüz koşullarında kaynaklara ulaşmada etkili bir yöntemdir. Ben Yaratılıştaki Çatlak kitabını okumaya başladıktan iki hafta sonra Kitabın yazarı Jennifer Doudna'nın, hemcinsi Fransız Andrea Chez ile birlikte 2020 yılı Nobel Kimya Ödülünü almaya hak kazandığını öğrendim.

Yaratılıştaki Çatlak kitabını okurken yazarın Nobel ile ödüllendirilmesi okuma sürecimi etkiledi. Daha yakın bir izleme ile, Nobel almış bir bilim adamının kitabını okumanın farklılığını yaşamaya çalıştım.

İki yüz sayfayı aşkın kitapta, hem de büyük harflerle yazılarak en çok tekrarlanan kelime, CRISPR kelimesidir (krispir diye okunuyor). Canlılardaki gen yapısını, genlerin dizilimini bir kitabın sayfaları olarak düşünürsek, CRISPR, bu sayfalardaki yazılım yanlışlarını bulup düzeltip, değiştirme

teknolojisi olarak tanımlanabilir. Yazarlar, sahip oldukları CRISPR tekniği ile "tarihte ilk kez, sırf yaşayan her insanın DNA'sını değil, gelecek nesillerin de DNA'sını düzenleme yetisine sahibiz" diyerek, atom bombasına sahip toplumların, ulusların uzaktan gelen ürkütücü tehdit dolu tavırlarını hatırlatıyorlar. Sonrasında ulaştıkları bu muazzam, çok yönlü gücün, bilimin hemen her dalında gözlenen "kötü amaçlar için kullanımı" endişesine kapılmamak mümkün değil. Tıpkı Alfred Nobel'in dinamiti keşfettikten sonra insanlığın felaketi için kullanıldığını gördüğü ana benzer bir duygu

"İlk anda kitabın ismi kışkırtıcı geliyor. Genellikle yaratılıştaki mükemmellik algımıza karşın, Yaratılıştaki Çatlak, sert bir ifade."

içinde okuyucu sorgulamaya başlamakta kendini alamıyor. "Üyelerinin pek fazla konu üzerinde, özellikle fikir birliğine varamadığı kavgacı bir tür olan bizler, bu muazzam gücü nasıl kullanacağız? İşte dünyanın CRISPR başarısının ardından karşı karşıya kaldığı soru ve bu sorunun yanıtı kitapta iki KISIM'da on BÖLÜMDE açıklanmakta, tanımlanmakta, irdelenmekte, müzakere edilmekte ve sonuçta "çok az teknoloji özünde iyidir ya da kötüdür; önemli olan bunları nasıl kullandığımız yargısı gelip çıkıyor önümüze. CRISPR'a gelince bu yeni teknolojinin sunduğu olasılıklar (hayır ya da şer) yalnızca hayal gücümüzle sınırlıdır. Bunu nasıl idare edeceğimize karar vermek, şimdiye dek yüz yüze geldiğimiz en büyük meydan okuma alanı olabilir."

Bu bilimsel gelişme şu ya da bu ulusu değil tüm insanlığı ilgilendiren bir alanı kapsamaktadır. Bu teknolojinin konuşulmasına sosyal bilimciler, politika belirleyiciler, dini liderler, düzenleyici makamlar, halk birlikte katılmalıdır. Yazarlar kitaplarının Birinci Kısım ALET başlığı altında, Şifa Arayışı Bölümünde, Yaşamın dili olan DNA'yı gen, kromozom, hücre bağlamında insanın biyolojik yapısı ile sunmaktadır. Bu bölüm 10. Sınıf düzeyinde her çocuğun ve öğrenim görmüş yetişkinlerin anlayabileceği temel dirim-bilim (biyoloji) bilgilerini vermektedir. Her insan kendi DNA'sının yaklaşık altı milyar harften yazılı bir bütün olduğunu ve daha evvelde söz ettiğim gibi bu kitapta bazı harflerin yanlış yazıldığı, bu nedenle yaşamı yanlış okumak zorunda kaldığımızı bilmesi gerekir. Bu "yanlış okuma" özüllü veya hastalık olarak nitelendirilebilir. DNA'yı meydana getiren dört kimyasal A,G,C,T uzun dizilimler meydana getirmektedir. Bu dizilimlerde bir harfin yerinin değişmesi veya yokluğu kişide normal içinde bir kısım farklılıklara yol açabilmektedir. CRISPR teknolojisi altı milyarlık bu dizi içinde söz konusu yanlış hafı bulmak, kesmek, gerekirse yerine düzeltilmişini yerleştirme teknolojisidir. İnsanın gen haritası (GENOMU) 2001 yılında ABD Başkanı Obama'nın üç milyar dolarlık yatırım desteği ile çıkarılmıştır. Bu çalışmadan yararlanarak bilim insanları çeşitli hastalıklara yol açan yaklaşık dört bin DNA mutasyonunu (bozulmasını/hatasını) belirlemiştir. Bu normal dışı dizilişin neden olduğu ve çoğu kez özür veya 'hastalık' olarak nitelediğimiz bazı durumlarda, 'ilaçla' dışardan müdahalelerle bu genin işlevini sağlamak mümkün olmaktadır. Ancak ilaçların kişilere farklı etkileri nedeni ile çoğu kez bir ilaç tüm insanların bu hastalığında etkin olamamakta, her gen dizilim yanlış (mutasyon) ilaç ile düzeltilmemektedir. Bu durumda o genin doğrudan kendisinin onarılması daha etkili sonuç verebilmektedir. Bu

süreçte ilginç olan, bu onarım işlemlerinde 2019 yılının sonlarından beri tüm dünyayı alt üst eden korona virüsü gibi virüslerin araç olarak kullanılmış olmasıdır. Bu aşamada tüm dünya, 2020 yılını Covid-19 yılı olarak anacak herhalde. Çin'in bir kentinde bir kısım hayvanlardan bulaştığı tahmin edilen bu salgında "virüs" adı, yaşamımızı medya ve bilim insanlarına kilitledi. Doudna, CRIPS çalışmalarında bir tür araç olarak kullandığı virüsleri, anlaşılır bir dille tarif etmektedir: "Virüsler tasarımı gereği ölümcüldür. Milyarca yıl değişim (evrim) geçirip bakterilere amansız bir verimlilikle bulaşır hale gelmişlerdir. Tüm virüsler (fajlar) sağlam bir protein dış katmanından oluşur. Bu katmanın görevi hepsi virüs genomunu koruyacak ve genetik malzemeyi bakteri hücrelerine etkili şekilde aktarmak için en uygun şekle kavuşmuştur. Virüslerin iş görme usulleri, tıpkı göründükleri gibi çeşitli ama kesinlikle etkili ve merhametsizdir... Asalak tarzda virüs genomu konakçının genomuna sinsice yerleşir; (gerekirse) nesiller boyu burada gömülü kalıp harekete geçmek için en doğru anı bekler. Bunun aksine enfeksiyon tarzında virüs genomu derhal konağının kaynaklarına hükmetmeye başlar; bakterinin kendi proteinleri yerine virüs proteinleri üretmesini ve virüs genomunun defalarca kopyalanmasını sağlar, ta ki yapıştığı hücre artan basınç sonucu şiddetle yarılıp komşu hücrelere bulaşacak taze virüsleri etrafa saçana dek. Bu hücre istilası, kaynak hırsızlığı, kopyalama ve yayılma döngüsü sayesinde virüs birkaç saat içinde koca bir bakteri popülasyonunu yer yüzünde silebilir"

Sanırım bir yıla yakın bir süredir farklı medya kanallarından, değişik daldaki tıp uzmanlarından ve sağlık yöneticilerinden dinlediğimiz açıklamalar biraz daha netlik kazanıyor. Yazarın dili ile

özetlemek gerekirse: "Virüsler her tip hücreye inanılmaz etkili biçimde sızacak şekilde evrimleşmişlerdir. Yaşam var olduğu müddetçe tüm alemlerden organizmalar (bakteriler, bitkiler, hayvanlar vs.) asalak virüslerle mücadele etmek zorunda kalacaktır. Bu asalakların yegâne hedefi hücrelere tutunmak, kendi DNA'larını bu hücrelerin içine sokmak, hücreleri oyuna getirip daha fazla virüs kopyası üretmelerini sağlamaktır." Bunun 2020 yılı için günlük hayatımızdaki adı: COVID 19.

Kitabı başka açılardan da tahlil etmek mümkündür. Bu aşamada CRIPS teknolojisine giderken yaşananları ve aşamaları dikkate alarak ABD gibi kapitalist bir ülkede bilimsel çalışmaları/araştırmaların seyrine de değinmek isterim. Kitap yaklaşık yedi yıllık bir araştırma/çalışma sürecini nakletmektedir. Yazar bilim alanında çalışanları tanımlarken, "Araştırmacıların yakıtı maceraperestliktir, merak, içgüdüdür, cesarettir." sıfatlarını kullanmaktadır. Bu alanda genellikle yüksek lisans ve doktora ve sonrası düzeyinde öğrenim görenlerin iş görüşmelerine çağrılmaları, çoğu kez gelenlere çalışmak istedikleri alanları sorulmakta ve getirdikleri projeleri, hipotezleri incelenerek hemen karar verilmesi, işe alınmaları çalışmaların doğasındaki düşünme ve eylemsel hız bir gereği olarak yorumlanabilir. Hipotez, titiz bilimsel çalışmaların ilk

adımıdır. Hipotezin, sınanma sürecinde, kurama giden yolda onlarca hatta yüzlerce deneyle kanıtlamaya ya da çürütülmesini sağlayan verilerin toplanması esastır. Araştırmacılar çalışmaların gerektiği yerde/yerlerde, gereken coğrafyalarda veya laboratuvarlarda yaşamlarını sürdürürken çocuk, aile, mutfak, spor işlerini de ihmal etmiyorlar. Ancak çocuğun altını değiştirirken, tavada patlıcan kızartırken, parkta koşarken zihnen laboratuvarındaki son sınavının sonuçlarını anlamaya, yorumlamaya, yeni deneyleri tasarlamaya odaklanıyorlar. Hayatlarını bilime vakfetmişler ancak yaşamı da ıskalamıyorlar; "hem çocuk doğurum hem kariyer yaparım" değişinde yaşamaktadırlar, ama esasdavaları kesintisiz olarak doğanın sorunlarına cevap aramak biçiminde tanımlanabilir.

Liberal ekonominin desteklediği araştırmaların hızı ve titizliği nefes kesicidir. Hemen her araştırmayı ya bir şirket, kurum desteklemekte veya araştırmacılar kendi araştırmaları için özel şirketler kurmaktadır. Araştırmacılar, araştırma sonuçlarını hemen güvenilirliği yüksek mesleki bilimsel dergilerde yayınlamakla ulaşılan son bulgunun kendine ait olduğunu beyan etmekte, böylece bu yayınlar yoluyla herkes başka veya benzer araştırmalardan, ulaşılan sonuçlardan haberdar olmaktadır; bu paylaşım bilimin özel sahipliği ile evrenselliğini çakıştıran bir yapı oluşturmaktadır. Araştırmaların ürünü olarak yayınlanan her makale, bilimsel alanın yapbozunda bütüne giden bir parçanın yerleşmesini sağlamaktadır. Zaman zaman bazı alanlarda ve konularda iş birliği girişimleri görülmekle birlikte, rekabet ve kazanç esas güdüleyici unsur olarak bilimin temelinde yer almaktadır.

Yazar, Kitabın Yedinci Bölüm başlığını “Hesaplaşma” olarak belirlemiştir. Bu bölümde CRISPR tekniği ile insan embriyosunda genleri düzenlemenin muhtemel tekniklerini açıklıyor, özellikle “tohum hattının düzenlenmesi” yönteminin olası kullanımları ile ilgili kestirimlerini, kaygılarını vurgulamaya yönelirken bölümün başlığını “Hesaplaşma” olarak belirlemesi uygun olmuştur. Tohum hattının düzenlenmesi, yumurta ve spermin deney tüpünde döllenmesi ve ardından CRISPR vasıtasıyla embriyoda öngörülen gen düzenlemelerinin yapılarak anne rahmine yerleştirilmesi sürecidir. Böylece ilk kez yaşayanların değil, gelecekteki insanların bir kısım özelliklerinin değiştirilmesi, var olanın üzerine yeni kodların yazılması gibi zihinleri ve geçerli değer yargılarını altüst eden bir işleme yönelmektedir insanoğlu. Yazarın kaygılı ve haklı sorusu şu: “bu tekniğin ne zaman nasıl kullanılacağı?” Bu süreçteki kaygı günümüzden önceleri bir kısım uygulamalarda da yaşanmıştı. Hitler’in Saf Alman Irkı yaratma hayalleri, hatta hayalden de öte girişimleri, bu kaygıları haklı çıkaracak ilk örneklerden biri olarak anımsanabilir. Yazarın “CRISPR tekniği ile doğum hattının düzenleme uygulamasına ilgili kararları toplum vermelidir” yargısına katılmamak mümkün değil. Ancak bu beklentinin cevabını da gene yazar kendisi veriyor: “Yalnızca bilgili bir toplum bu tür kararları bilgece verebilir.” İşte benim bu kitabı sınırlı boyutta “tahlil” hatta bir boyutta “tanıtmaya” yönelik girişiminin altında yatan itici duygu ve düşünce bu: Toplumumuzu bu bilgilerden haberdar etmemiz gerekir, daha geliştirici bir deyişle bu bilimsel gelişmeleri toplumumuza kazandırmamız, bunlar üzerinde düşünsel alanlar ve bariyerler oluşturacak güce ulaştırmamız gerekmektedir. Çünkü toplum, anlayamadığı teknolojiler hakkında karar alamaz, bilimin cahili olmak, toplumun söz söylemek konu-

munda olduğu demokrasilerde bireyi ve grupları susmak, uymak, itaat etmek konumunda bırakır. Ulusal hayallerimiz bütünüyle teknolojiye bağımlı olmamalıdır; ülkemiz, milletimiz için neyin doğru, neyin yanlış olduğunu, “ahlaki temelleri neyin tehdit ettiğini tasarlamak, düşünmek bilimin değil, demokrasinin görevidir.”

Kitapta Sekizinci Bölümün başlığını, Bizi Neler Bekliyor? Sorusu oluşturmuş. Haklı ve tüm dünya insanlığının birlikte cevaplaması gereken bir soru. Tohum hattı düzenleme uygulama-

“Yazarın "CRİSPR tekniği ile doğum hattının düzenleme uygulamasına ilgili kararları toplum vermelidir" yargısına katılmamak mümkün değil. Ancak bu beklentinin cevabını da gene yazar kendisi "Yalnızca bilgili bir toplum bu tür kararları bilgece verebilir" şeklinde veriyor.”

maları laboratuvar ortamında insan embriyoları üzerinde sınındığına göre, bu tekniğin klinik ortamlarda denemesinin an meselesi olduğu söylenebilir. Dünyanın bir yerlerinde olasıdır ki Çin’de ya da ABD, İtalya vs, sınamalar bir üst aşamada uygulama olarak denemektedir demek, o kadar hayali bir kestirim değil. Ülkelerin gizli servisleri CRISPR gibi kimyasal veya biyolojik malzemelerin “ikili kullanım” (hem barış hem savaş) stratejilerini geliştirmektedirler. Zaten küresel ekonomide bu tür bilgilerin elden ele geçmesi çok zor bir durum değildir. Bu durumda ulus olarak uygulamaları karşılayacak güvenlik, etik ve hukuki/yasal düzenlemeler için öne geçmemiz gerekiyor. Bu öncelikte önderlik için milli şuur bir hareket noktası olabilir. CRISPR toplumumuzun eğitim, sağlık, adalet, ekonomi, sosyal yaşamını nasıl etkileyecek, ön tedbirlerimiz neler olacaktır?

Yazar, Kitabın sonundaki Başlangıç bölümünde “başa” dönerek, “insanların kendi emellerini mi kontrol edeceğini yoksa emelleri tarafından mı kontrol edileceklerini dayatmaksızın tartışm aile seçmek zorunda olduklarını hatırlatmaktadır. Bilimin dünyayı tanımamıza, iyileştirmemize katkı sağladığına ilişkin yerleşik duygumuzu, kuşku alanımıza almaktan sakınmamızı öneren yazar, “bilimin araştırmacılar arasındaki kadar bilim insanları ile halk arasında da serbestçe dolaşımını, akışını sağlamak gerekir.” diyor. Bu amaçla halkın bedava verilen “çevrimiçi” özel derslere yönelmesini, her yaştan yurttaşın öğrenci olmasını, gelişmesini sağlamak milli bir dava olarak görülmelidir. Eğitim kurumları öğrencilerin bilgiyi edinme biçimlerini, kendi bilgilerini toplumsal ve ulusal sorunlara nasıl uygulayabileceklerini yeniden gözden geçirmelidir. Her yönüyle hızla değişen dünyada Türk Milleti olarak varlığımızı sürdürmek ve daha üst düzeyde gelişmeler için uyum değil, “uyuşum” tasarımları geliştirerek, bu tasarımlara ilişkin eylem planları etrafında Milli Şuur’un güncel örgütlenme biçimleri ile milletin varlığına gönül koymamız gerekir.

Jennifer A. Daudna ve Samuel H. Sternberg’in Yaratılıştaki Çatlak kitabını sizlerle paylaşmaya çalıştım. Bu çalışmanın bir “kitap tahlili” mi yoksa tanıtımı mı olduğunun kararını size bırakıyorum. GDO’lu, hormonlu bir dünyada yaşarken, CRISPR teknolojisinin insanlığı, dünyayı, memleketimizi nerelere götürebileceğini dayatmaksızın tartışma ortamında paylaşmak üzere, öncelikle kitabı okumuş olarak yeniden birlikte olabileceğimizi düşünüyorum. Yakın gelecekte inşallah.

RÜTÜK'E ÇOKTAN SEÇMELİ BİR SORU

İnsanlar gemilerde veya yüksek duvarlarla çevrili korunaklı bölgelerde izole bir yaşam sürdürmek zorunda kalmıştı ve bütün yönetim silahlı kuvvetlerdeydi. Başrolünü Brad Pitt'in oynadığı "Dünya Savaşı Z" ve Will Smith'in başrolünü oynadığı "Ben Efsaneyim" adlı Pentagon ismarlamalı iki filmden hatırladıklarımız... Her iki filmde de salgın bir hastalık sonucu insanlığın geleceği tehlikeye girmişti. Corona salgınından beri dünyamız bu iki filmde yaşananları andırıyor.

Covid-19 salgını çıktığından beri, dünyanın bahsettiğim iki filmde olduğu gibi bir kaos ortamına dönüştüğü; insanların, ülkelerin tecrit alanları belirleyip izole bir yaşam sürdüğü günümüzde, yine birileri düğmeye basmış. Hatırlanacağı üzere İstanbul Sözleşmesi'nin mahsurları ile ilgili gerek STK'lardan, gerekse hükümet kanadından epey bir eleştiri gelmişti. En yetkili ağızdan İstanbul Sözleşmesi'nin tekrar inceleneceğine dönük bir takım açıklamalar yapılmıştı. Tam da bu açıklamalardan sonra sihirli bir el, TV kanallarındaki dizelere el attı. Her kanaldaki hemen hemen her dizide kadına şiddet konuları işlenmeye başlandı. İstanbul Sözleşmesi'nin sadece kadına şiddeti önlemek amacıyla hazırlandığı imajı oluşturularak toplum nezdinde destek sağlanmaya çalışılıyor.

İlluminati'nin ileri karakolu görevini üstlenen TV8 adlı kanalda başlatılan üç dizide bütün konular kadına şiddet üzerine kurgulanıyor. Evli kadın, kocasının kendisine karışmasına hakkı olmadığını savunuyor. İstedikleriyle yatıp istedikleriyle kalkacağını ve buna da kocasının karışamayacağını, çünkü özgür bir kadın olduğunu ifade ediyor. Sorun şu ki evli bir kadın veya bir erkek ne kadar özgürdür? Eş ve aile sadakati ne demektir? Bu sorular sorulmuyor. Bu dizide sorgulanmayan sadakat konusu Kanal D'deki "Sadakatsiz" adlı dizide sorgulanıyor ve sadakatsizliğin kitabı yazılıyor adeta. Başkasıyla zina ilişkisi yaşayan kocasından intikam almak için kadın, sadakatsizlik öyle olmaz böyle olur dercesine, kocasının ortağı ve en yakın arkadaşıyla zina suçu işliyor. İşte İstanbul Sözleşmesi'nin eşlere, sözleşmede geçen kavramı kullanacak olursak, partnerlere tanıdığı özgürlüğün boyutu bu. Öte yandan en yakın arkadaşının eşiyle zina eden adamın eşi boşanma çıkmazına giriyor. İstanbul Sözleşmesi'nin partnerlere(!) tanıdığı sınırsız özgürlüğün sonu mahkeme salonlarında sonlanıyor.

Bahsettiğim dizilerde bir şey çok belirgin olarak ön plana çıkarılmaya çalışılıyor, o da erkek ne yaparsa bunu kendisinde hak olarak görüyor, ancak karısı kesinlikle evden çıkmamalı. Eğer çıkarsa savaş çıkar mantığı... Yani bildi-

ğimiz klasik Türk mantığı işleniyor. Bu dizilerde bu mantık şöyle kırılmaya çalışılıyor; kocan yapıyorsa sen de yap. Kocan biriyle zina ediyorsa, senin de hakkın, sen de yapabilirsin mesajı veriliyor. Oysa yapılması gereken eşler arası sadakatin işlenmesi... Ancak amaç belli; eşler arası sadakati perçinlemek değil, sadakatsizliği daha da derinleştirmek ve sadakatsizlik üzerine kurgulama yaparak aile yapısını çürütmek ve boşanmalarla ortadan kaldırmaktır asıl amaç. Son dönemdeki kadın temalı dizilerde yapılan tek şey bu...

Bir de gündüz kuşağı kadın programları var tabi. Eskiden hükümetin sesi konumunda olan ATV'de vardı sadece. Şimdi üç dört TV kanalında daha var. Ne hikmetse zina suçları, zina suçları sonucu doğan gayri meşru çocukların hayatları, zina suçu sonrası işlenen cinayetler irdelenen temel konular. Memlekette başka konu yok. Yakın zamanda Türkiye'nin gündemine sokulan Palu ailesi hala hafızalarımızdan silinmiş değil örneğin. Bir kanaldaki programda geçen KJ aynen şöyle: "Şule'nin Çocuğunun babası kim?" Alın size çoktan seçmeli bir soru... Bütün bu sapkınlıkları sadece izleyen, bu türden KJ'leri okuyan ve bu iğrençlikler dururken Elazığ depremiyle ilgili bir haberden dolayı TV5'e ceza kesen RÜTÜK'e, aynı çoktan seçmeli soruyu sormak gerekmez mi?

 sekeroglu

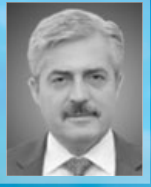

**KAHVE
SAATİ**

Saray Lezzeti

*Damaktan Dimağa,
Lezzet Yolculuğu*

www.sekeroglugroup.com
www.sekerogluonline.com

MODERN OKULUN KRİZİ VE TÜRKİYE'YE YANSIMALARI

Son otuz yılda toplumların en önemli sorun alanlarından birini eğitim sisteminden beklenenlerin yeterince karşılanmaması oluşturmaktadır. Büyük umutlar bağlanarak zaman, emek ve para harcanan eğitim hizmetlerinin umutları diri tutma gücünü hızla yitirdiği bir dönemden geçiyoruz. Eğitim hep mi böyleydi, yoksa son yıllarda eğitim hizmetinin kalitesinden kaynaklı bir sorun mu var? Eğitimin içeriğin eve uygulamalarına baktığınızda bir geriye gidişten söz etmek imkânsız. Hattâ büyük çaplı bir değişimden söz edilemezken sıra, kitap, yazı tahtası ve öğretmen dörtlüsünün ne konumu ne de işlevi değişti. Makyaja dair değişiklikleri(elektronik tahta, üstü çizilmeyen renkli sıralar, renkli resimlerin olduğu kitaplar, beyni kravatsız ama serbest kıyafetli öğretmen gibi) değişim diye ifade etmeye lüzum yok. Bu durumda akla gelen soru şudur: Yoksa okul hep mi böyleydi, aslında okulun insan yaşamındaki yeri hep mi sınırlıydı?

Yukarıda sıralanan sorular günümüz eğitim krizinin açmazlarından sadece birkaçını oluşturuyor. Okulun varlık

sebebini sorgulayan yüzlerce soru sorulmaya devam ediyor. Peki, dün umut kaynağı olan okul bu gücünü neden yitirmeye başladı? Bu sorunun temel cevabı yaşamdaki değişim hızıyla ilgili olabilir. Yaşamdaki değişimin çok yavaş olduğu dönemlerde okulun gerçekleştirdiği küçük değişiklikler, bir anlam taşıyan ve insan yaşamında yer tutabilecek değişiklikler olması yönüyle okulun konumunu güçlendiriyordu. Oysa bugün okul -bırakın değişime öncülük etmeyi- değişim hızına ayak uydurmakta bile güçlük çekiyor

Okulun yapısı ve işlevi konusunda oluşan soru işaretleri, kitlesel eğitim anlayışının eğitim almak zorunda olan büyük kitleyle baş etmedeki çaresizliği ve elindeki araçların iş görmez duruma gelmesi eğitimi; kalitesiz, işlevi olmayan ve varlık gerekçesini gittikçe kaybeden bir hizmete dönüştürmüş durumda. Modern okulun düştüğü bu açmaz, işlevsizleşme ve anlamını yitirmeye başlama şeklinde kendini göstermektedir.

Okula yüklenen anlamın yitilişinin temelinde okulda verilenlerin/kazan-dırılanların anlamsızlaşması ve gerekçesini yitirmesi olduğu söylenebilir. Modern okul, üretilmiş ve kitaleşmiş rasyonel bilginin mutlak doğrular olarak aktarım aracı şeklinde kurgulanmıştır. Bilimsel dogmalara dönüştürülen birtakım bilgilerin aktarımı aracına dönüşen okul, bu dogmaların bir kısmının yanlışlanması, değişmesi, bir kısmının ise hayatı kavramada yetersiz kalması nedeniyle cazibesini yitirmiş; dışarıdan motivasyon araçlarıyla işletilen hantal bir sistem olarak varlığını devam ettirmeye çalışıyor. Okulu bu açmaza sürükleyen temel etmen insanı kavramaktan uzak pozitivist bilgi anlayışıyla sınırlı kalması ve insani birçok özelliğin göz ardı edilmesidir.

Verilen eğitiminin yaşamdan kopuk, statik bilgi yapısıyla boğuşan bir ameliye hâline gelmesi yapının ahlaklığını sorgular duruma getirmiştir. İnsanların emeğini, zamanını, parasını sömüren ama nihayetinde hiçbir karşılığı olmayan bilgi yığını yüklemesinin ötesine geçmeyen ve bireyleri

“sınav” denen sopyayla hizaya getirme dışında bir anlam ifade etmeyen eğitim sürecinin kime ve neye hizmet ettiği de sorgulanması gereken bir diğer husustur. John Dewey, 20. yüzyılın başında yaşamda karşılığı olmayan ve işe yararlılığı tartışmalı bilgi yığınıyla işleyen eğitim uygulamalarının ahlakiliğinin sorgulanması gerektiğini söylerken bugün okulun geldiği noktayı tanımlıyordu.

Modern okul, bireyi gerekli olan bilgilerle donatmayı vaat etse de günümüzde bunun mümkün olmadığı aşikârdır. Uzun eğitim yıllarına rağmen üretilmiş bilgiye sahiplik imkânsız bir hâl almıştır. Okulun oluşturduğu yapay öğrenme düzeni, özünde insanın yaşamsal ihtiyacı olan öğrenme işlemini başkaları için zorunluluk ve zorlamayla yapılan bir aktiviteye dönüştürmüştür. Oysa öğrenme; yeme, içme, uyuma gibi insana haz veren temel yaşam gereksinimlerindendir. Doğal -yani otantik- öğrenme düzeni bozulduğu için öğrenme hastalıkları/sorunları ortaya çıkmıştır. Öğrenmekten kaçınma yada hiçbir amaca hizmet etmeyen yığın öğrenmeler nedeniyle, öğrenme obezitesi olma gibi sorunlar yoğun bir şekilde yaşanmaktadır. Özünde insan öğrenmesine yön vermek üzere kurgulanan okul, insanın doğal öğrenme düzenini bozan bir aktöre dönüşmüştür. Okul ve onun sopyası olan sınavlar bitince bireyler öğrenme ameliyesine kendini kapatır hâle gelmiş ve okul, öğrenme anoreksiyası diyebileceğimiz öğrenmeden kaçınma, yada öğrenmeye kendini kapatma şeklinde yaşamsal aktivite bozukluklarının sebebi hâline gelmiştir. Bu olumsuzluğun ortaya çıkardığı sorunlar “öğrenmeyi öğrenme” ve “hayat boyu öğrenme” gibi bazı yeni girişimlerle çözülmeye çalışılsa da ARIZANIN asıl sebebi düzeltilmedikçe bu tür girişimlerin başarı şansının yüksek olacağını söylemek güç gözüküyor.

Yapay öğrenme düzeni okulun yaşamdan koparılmasına sebep olduğundan okul öğrenmelerinin yaşamsal değeri de ortadan kalkmış, öğrenme için oluşturulan yapay gerekçeler öğrenilen bilgi ile yaşam arasında bağ kurmaya yardım etmekten uzak, tersine “bilmek için öğrenme” dışında başkaca da bir gerekçesi olmayan

bir işlem hâlini almıştır. Oysa bütün eğitim sistemlerinin varlık gerekçesi bireyi yaşama hazırlayabilmek olarak ifade edilmekte, bireyin daha nitelikli ve kaliteli bir yaşam sürmesi hedefi güdüldüğü iddia edilmektedir. Yaşamla bir bağ kur(a)mayan, sınav günü odaklı eğitim faaliyetlerinin bireyi yaşama hazırlayabilme şansının olmadığı fikri artık herkesçe kabul edilir hâle gelmiş ve okulun anlamının sorgulanmasına neden olmuştur.

Sınav günü odaklı öğrenme anlayışı okulu; yüzeysel, işlevi olmayan, kontrol amaçlı bir kuruma dönüştürdü. Bireyin yaşamının en enerjik ve üretken çağını donuklaştıran, bireyleri benzeştirerek farklılıklarını yok eden bir kontrol mekanizması gibi işleyen eğitim sistemi, egemen para-

**“Oysa bugün okul
-bırakın değişime
öncülük etmeyi- değişim
hızına ayak uydur-
makta bile güçlük
çekiyor.”**

digmanın insan mühendisliği uygulaması işleviyle öne çıkıyor. Egemen paradigma farklılıkları, yenilikleri yok ederek kendisine uyum sağlayan ve varolan döngünün devamına yardım edecek sınırlı sayıda bireyi ödüllendirirken geriye kalan büyük çoğunluk en verimli yıllarını harcadığı bu yaşamsal aktiviteyi neredeyse hiçbir yarar sağlamadan tamamlamaktadır. Eğitimli genç işsizlerin geldiği bugünkü nokta, bunun apaçık göstergesidir. Uzun yıllar süren eğitimin, bireyin hayatını idame ettirme noktasında bu derece işlevsiz kalması ve bu kitlenin hızla büyümesi isteğe bağlı üniversite eğitiminde etkisini gösteriyor. Üniversite okuma çağına girmiş üç milyonu aşkın genç nüfusa rağmen birçok üniversitenin kontenjanlarında boşluklar olması, hattâ hiç tercih edilmediği için öğrencisiz bölümler bulunması,

verilen eğitimden ümitlerin kesilmeye başladığının açık göstergelerinden biridir. Benzer şekilde üniversite eğitimine başlayıp bir süre sonra vazgeçen, okuldan ayrılan birey sayısında da büyük artış yaşanmaktadır. İki milyona yaklaşan okul terk oranı söz konusu olup bu rakamlar toplumun üniversite eğitiminin anlamı, işlevi ve gerekliliği konusundaki soru işaretlerinin en bariz göstergeleridir. Benzer bir akımın yakın gelecekte zorunlu eğitim sınırlamasına rağmen ortaöğretime de sırayeti kaçınılmaz duruyor.

Lise eğitimini sadece üniversite sınavına hazırlıkla anlamlı hâle getirme çabası geleneksel liseleri tüketmek üzere. İmkânı olan öğrencilerin lise eğitimlerinin son iki yılında dershaneden dönüşmüş temel liselere yoğun şekilde yönelimleri bu eğilimi daha belirgin kılıyor. Nitelikli lise diye anılan birçok okulun da en büyük marifeti bu sınav gününe öğrencileri ne ölçüde hazırlayabildiğiyle ölçülüyor. Dört yıl gibi uzun lise eğitimini dört saatlik bir sınavla anlamlı hâle getirme çabası, lise eğitimini birkaç dersten alınabilecek özel kurstan daha değersiz bir noktaya taşımış durumda. Aslında bütün eğitim süreçlerinin neredeyse bu merkezî sınavlarla anlamlı kılınıyor olması, işlevsiz bilgi yığını aktarıcılığının da kaçınılmaz sonucu. Sistemin sorunlarına çıkış bulmak için adım atılan her girişiminin bu soruna -amiyane tabirle- toslaması eğitim kurgusunun dayandığı temel dayanakların yanlışlığından kaynaklıyor. “Varlığının bilincine ulaşmış, kendini tanıyan, ilgi ve yeteneklerini keşfedip bunları geliştirme imkânı bulmuş, iyi insan, topluma katkı sunan, üretime katılımı desteklenmiş birey” gibi eğitim hedefleri sadece söylemde kalmaya mahkûm birkaç cümle olacak gibi görünüyor.

Toplum, kendi geleceği olan çocukları için umut olacağını varsaydığı eğitime ve onun işlevsiz araçlarına çaresizce ve hunharca saldırırken çocuklar, gençler ve genç yetişkinler okula dair umutlarını bu hızla yitirmeye devam ediyor. Eğitim alanında Hemingway’in deyişiyle, “Çanlar kimin için çalıyor” acaba ?

EĞİTİMDE İSLAM AHLAKI MI, CAHİLİYE HEDONİZMİ Mİ?

Ahlâk: huy, tabiat, seciye anlamına gelen 'hulk' veya 'huluk' kelimesinin çoğuludur. Kavram olarak ise Ahlâk: "İnsanın zorlanmadan, kendi hür iradesiyle inandığı değerlere bağlı olarak gerçekleştirdiği fiil ve davranışlar bütününe" yahut "İnandığı değerlere bağlı olarak kendi isteğiyle iyi davranışlarda bulunmak, kötülüklerden sakınmaktır." (TDV-İslam Ans. Ahlak Mad.) Eğitim ise, bir insanın; duygusal, bedensel, zihinsel olarak sahip olduğu yeteneklerini belirlenen amaç doğrultusunda geliştirmesidir. Bilgi kazanmak, davranışlarını geliştirmek yolunda atılan adımların hepsi eğitimin kapsamında yer almaktadır. İsteyerek ve kasıtlı olarak değişimler geçirmek eğitimin bir parçası olarak tanımlanmaktadır. Çağlar boyunca ahlak ve eğitim üzerinde çeşitli tartışmalar yapan ve farklı yorumlarda bulunan felsefe, din ve bilim çevreleri önceleri her ikisini bir diğerinin tamamlayıcısı veya eş anlamlı birer kavram olarak ifade edip iç içe değerlendirirken, sonraki yakın dönemlerde pozitivist ve seküler düşüncelerin etkisiyle ayrı değerlendirmeye tabi tutulmuşlardır. Yunus Emre'nin: "İlim ilim bilmektir/ İlim kendin bilmektir/ Sen kendini bilmezsen/ Bu nice okumaktır." Dizeleri tam da eğitimle davranış arasındaki ince bağlantıya işaret ederken materyalist düşünce bunun aksini savunarak eğitimi bir statü ve madde kazanma aracı olarak görmüş ve etik dediği ahlaki kuralları ise bireyin kendi doğrusu ve tercihi olarak değerlendirmiştir.

İslam'dan önce hem Câhiliye Araplarında hem de çağdaşı olan diğer medeniyetlerde ahiret hayatına pek inanılmadığı ya da hiç önemsenmediği için bu dünyanın zevk ve sefasından olabildiğince faydalanmak hayatın gayesi sayılmıştı. Kadın, aşk, şarap ve kabile savaşları Câhiliye şiirinde

deki temaların başında yer alır. O dönemin ünlü şairi Tarafe, Mu'allaka'sında, ebedîlikten söz edilemeyeceğine göre insan için yapılacak en iyi şeyin bütün varlığıyla hayatın zevklerini yaşamak olduğunu belirtirken Câhiliye döneminin bu hedonist ahlâkını dile getiriyordu. (TDV-İslam Ans. Ahlak Mad.) "Allah insan nefesine fücûrunu da takvâsını da ilham etmiş", (yani ona iyilik ve kötülüğün kaynakları olan kabiliyetleri birlikte vermiştir) . Dolayısıyla "nefsini temiz tutan kurtuluşa ermiş, onu kirletense hüsrana uğramıştır" (Şems Suresi, 9-10. Ayetler) Ayetlerinin işaret ettiği gibi İslam dininin varoluşundaki en büyük gaye güzel ahlak sahibi kâmil bir insanın yetiştirilmesidir. Bununla ilgili Peygamber Efendimiz (S.A.V.); "Ben ancak güzel Ahlâkı (üstün ahlâk değerlerini) tamamlamak üzere gönderildim" (Muvatta, Hüsnül Hulk, 8. Hadis) buyurarak ahlakın dinde ve toplumda ne derece de önemli bir yerinin olduğuna işaret etmiştir. Ahlak ve fazilette insanların en üstünü olan Hazreti Peygamber (S.A.V.) tüm hayatı boyunca inananlar için en güzel bir örnek olmuş, Kur'an-ı Kerim'de O'nun bu durumunu: "Muhakkak ki sen büyük bir ahlak üzeresin." (Kalem Suresi, 4. Ayet) Diye doğrulamıştır.

İslam dininin temel akidesini oluşturan ve tüm inanç sistemini tamamen kuşatan tevhid ilkesi Yüce Allah'ın isim, sıfat ve fiillerinde bir ve eşsiz olduğu; tek yaratan, yaşatan, öldüren, tazim edilen, kural koyan ve ma'bud olduğunu ifade eder. Oysa cahiliye inancı ve onu besleyen çok tanrılı şirk inancında kendisi dışındakileri hor görme, ezme ve yok etme düşüncesi yatmaktadır. Aynı şekilde günümüzdeki eğitim felsefesinin etkilendiği Darwin, Freud, Comte, Feuerbach ve Karl Marx gibi doğayı ve maddeyi ilahlaştırmış materyalistlere göre ise hayat yoğun bir reka-

betten ibarettir. Bu nedenle ayakta kalabilmek ve hayatı sürdürebilmek için güçlü olmak gerekir ve bu amaçla aynı ortamı paylaşan hemcinsler birbirinin rakibi olduklarından güçlü olan zayıfı yok ederek daha da güçlenmelidir. Bu açıdan bakıldığında günümüz eğitimindeki sınav sistemi bir bakıma her öğrencide farklı olan yetenekleri göz ardı ederek tamamını bir arada yarıştırmak bireysel gelişime büyük bir darbe vurmakta ve böylece akranlar arasında kibir, kin ve kıskançlığı doğmasına zemin hazırlamaktadır.

Kapitalist düşüncenin ortaya attığı: “daha çok üretmek ve daha çok tüketmek” sloganı ile piyasaya peşpeşe sürülen tüketim maddelerinin çokluğu karşısında moda rüzgârının da etkisiyle sarıyan gençler okul ortamında ve çevrelerinde bunun sancılarını yaşamaktadırlar. Sahip oldukları ile yetinmeyip hep daha yükseklerle gözünü diken bir nesle şükür, kanaat, paylaşma, yardımlaşma ve dayanışma gibi İslami erdemler verilmediği sürece moda rüzgârı ve onun sebep olduğu israf, gösteriş, kibir ve haset devam edecek sonuçta huzurlu bir aile ve okul ortamı sağlanamayacaktır. Bu nedenle okullarda kıyafet serbestliğinin getirilmesi pedagoglar tarafından eleştirilmiş, bunun öğrenciler üzerindeki olumsuz sonuçları dile getirilmiştir.

İslam medeniyetinin ve eğitim sisteminin temel esaslarından biri de adalettir. Adalet herkese hakkı olanı vermektir. Eğitimde adaletin varlığı çok önemlidir. Başarının ödüllendirilmesi, olumsuz davranışların ise cezalandırılması gerekir.

İslam ahlakını esas almış eğitim modelinde öğrenciler arasında kardeşliğin tesis edilmesi de çok önemli bir hedeftir. Bu hedefe ulaşılması için bireye sadakat, cömertlik, fedakârlık, isar ve vefa gibi erdemli davranışların kazandırılmasına çalışılır. Arkadaşını kendisine tercih edebilen ve okul hayatından sonra da aynı hukuku gözetip kardeşliğini devam ettiren idealist bir öğrenci yetiştirilmesi ancak İslam ahlakıyla mümkündür. İslam'ın talim ve terbiye yönteminde ezbere dayalı öğretiden ziyade düşünmeye, araştırmaya ve hakikati kavramaya yönelik teşvik ve yöntemler uygulanmaktadır. Bu minvalde Kur'an ve sünnet tefekkürü, hikmeti, ferasetli ve basiretli hareket etmeyi övmüş bu hasletlerin zıddı olan taassup vb. davranışları ise yermiştir. Modern eğitim diye takdim edilen mevcut eğitim sistemlerinde ise Darwin teorisi gibi akla ve bilimsel gerçeklere ters düşen, akla ziyan teoriler hala daha bilim diye okutulmakta ve öğrencilere kesin bir bilgiymiş gibi dayatılmaktadır. Bu açıdan İslam ahlakı dinamik ve özgür bir yapıya sahipken, modernist anlayış dogmatik ve bağınazdır.

İslam'ın ahlak anlayışında var olan ihlas, ihsan, tevazu, doğruluk, emanet, şefkat, merhamet, rıfk, hilm, edep, haya,

iffet, nezaket, hüsnü zan, vakar, tazim, hürmet, muhabbet, izzet ve şeref gibi üstün ahlak ve fazilete dair övülmüş vasıf ve davranışların sadece birkaçı Cahiliye döneminin hedonist ahlak anlayışını temsil eden günümüz modern eğitim anlayışında bulunmaktadır. Erkek ve kız öğrencilerin ergenlik dönemi öncesinde ve sonrasında aynı ortamda zorunlu olarak öğrenim görmeye tabi tutulmalarının arkasındaki niyet ve kasıt hedonist ahlak anlayışının ürünüdür. Fıtrata ters düşen bu uygulamanın olumsuz sonuçları ve zararları psikoloji, rehberlik, disiplin ve pedagoji gibi alanlarda tartışılmakta ise de bu çıkmaz sokaktan seküler zihniyetin etkisiyle de kesin bir çıkış yolu ortaya konulmamaktadır. Edep ve hayânın, helal ve haramı gözetmenin, takva ve zühdün adeta törpülenerek asgariye indirildiği bu ortamlar artık okul dışında da tüm sosyal etkinliklerde görülmekte erkek ve kadınların her platformda beraberlikleri sayesinde karşı cinsten olanlar birbirlerinden çekinmemekte, utanmamaktadırlar.

“Çareyi uzaklarda aramanıza, birilerini taklit etmenize gerek yok. Cesur olun doğruları söylemekten korkmayın.”

Sonuç olarak İslam ahlakı her iki dünya saadetini esas alan, temelinde Allah korkusu ve muhabbetinin bulunduğu ferdi ve toplumu islah etmeyi amaçlamış, tevhid inancına dayalı, kendisinde tüm erdemli ve övülen davranışları barındıran, bunun yanında insanlık onuruna zıt, zararlı tüm davranış ve tutumları dışarıda bırakan en idealist bir ahlak anlayışı ve sistemidir. Oysa temelinde Roma kültürü, Yunan Felsefesi, Materyalizm, Pozitivizm, Rasyonalizm, Pragmatizm ve Sekülerizm gibi manayı dışlayıp maddeye sarılan paradigmalara bulundugu modern eğitim

anlayışı İslam'dan önceki Cahiliye dönemine ait anlayışı temsil etmektedir. Bu açıdan günümüz eğitim sistemi ve felsefesinin erdemli, kâmil ve idealist bir insan yetiştirmesi asla mümkün değildir. Bu konuda refah seviyesi bize göre çok yüksek olan Avrupa ülkelerindeki ahlaki erozyon ve zararlı alışkanlıklardaki hızlı artış örnek olarak gösterilebilir. Sigara, alkol, uyuşturucu, kumar ve fuhuş gibi birey ve toplumu helake götüren kötü alışkanlıklar batı toplumlarını derinden sarsmakta, geleceğini karartmaktadır. Kurtuluş ve mutluluk İslam ahlakındadır. Bunun farkına vararak İslam'ı seçip hidayete kavuşan Batılılar günümüz Müslümanlarından daha iyi İslam'a dört elle sarılmakta ve onu azami şekilde yaşamaya gayret etmektedirler. Eğitim modeli arayışı içerisinde Batıya, Doğuya, şu ülkeye, bu ülkeye koşuşturan, sürekli sistem değiştiren eğitimin yöneticilerine sesleniyoruz: “Çareyi uzaklarda aramanıza, birilerini taklit etmenize, fazla kafa yormanıza ve uğraşmanıza gerek yok. Cesur olun, doğruları söylemekten korkmayın. Sizin acizliğiniz, korkularınız ve dünyevi çıkarlarınızı kollamanız sayesinde bu sistemin çarkları dönmekte ve nesilleri ögütmemektedir. Evet, sağa sola bakmayın, aynaya bakın size sesleniyorum! Aslinıza dönün, kendinize gelin! Her kimseniz.

ALLAHIN SIFATLARINI ANLAMAK

İlkokuldan itibaren okullarda Allah'ın sıfatları konusu 'Zatî' ve 'Subutî' sıfatlar şeklinde anlamlarıyla ezberletilerek öğretilirdi. Kuran ve sünnette Allah'ın sıfatlarından bu şekilde kategorize edilerek başlıklar halinde bahsedilmez. Bu yüzden İslam uleması daha kolay öğrenilmesi için Allah'ın sıfatlarını eğitim amaçlı sınıflandırarak anlatmışlardır. Bunların en yaygın olanı da Zatî ve Sübûtî şeklinde verilen ilahi sıfatlardır. Öğretmenlik yapmaya başladığım yıllarda, yine aynı sıfatların farklı şekilde kategorize edilerek ama metot olarak yine sadece anlamlarıyla verilmeye çalışıldığını gördüm. Hâlbuki bu ilahi sıfatların tabiatan, hayattan örnekler verilerek ispatlanması öğrencinin ilerde karşılaşacağı pozitivist ya da materyalist akımların vermek isteyeceği şüphelere karşı yardımcı bilgiler olacaktır. Bu konuda Bediüzzaman'ın yazdığı Risale-i Nurların, faydalandığım önemli bir kaynak olduğunu belirtiyim.

Esma-i Hüsnâ, yani Allah'ın güzel isimleriyle bu sıfatların arasında sıkı bir ilişki vardır. Çünkü esma (isimler) bu sıfatlardan doğar. Örneğin Alim ismi Subutî sıfatlardan olan İlim sıfatından gelir. Kadir ismi Kudret sıfatından geldiği gibi... Yine Baki ismi Zatî sıfatlarından olan Beka'dan gelir. Ehad ve Vahid isimlerinin Vahdaniyet sıfatından geldiği gibi...

Bu sıfatların ispatlarıyla ilgili bir örnek verelim:

Zatî sıfatlardan Muhalefetü'n-Lil-Havadis, yani Allah'ın yarattığı hiçbir varlığa benzememesi... Bir binayı yapan ustanın o binaya benzemesi gibi, bizi yaratan Allah da bizlere benzemez. Bunu okullarda öğrencilerin hafızasında kalsın diye çeşitlendirdiğimde olmuştur. Örneğin okuldaki masa ve sırayı yapan ustalar masa ve sıraya benziyor mu? İşte bunun gibi bizi

ve dünyamızı yaratan Allah da bizlere benzemez. Bir sonraki kademe ise Allah'ın varlığının cinsinde bize benzemesiyle ilgili şu örnekte verilebilir: Binayı ya da sırayı, masayı yapan usta etten, kandan ve kemikten; bina ya da masa ise demirden, çimentodan, tahtadan... Bu da gösteriyor ki Allah'ın mahiyeti, varlığı biz yarattıklarına da benzemez. Soyut düşünceye yatkın olmayan küçük yaştaki çocuklarda genelde antropomorfik düşünce tarzı gelişmiştir. Yani Allah'ı illa ya insan ya da çevresindeki bir varlığa benzeterek düşünmek gibi... Bu tür misaller öğrencilerin yanlış düşünce tarzından uzaklaşmasına yardımcı olabilir.

Allah'ın Sübûtî sıfatlarının ispatları ise daha kolaydır. Çünkü bu sıfatlar Allah'ın kendi varlığının anlaşılması için insanlara da sınırlı olarak verilmiştir. Bir insan görmenin dereceleri olduğunu hayata baktığında anlar. Bir kartalın binlerce metre yüksekten (1500-2000 metre) kendini kamufle eden bir tavşanı görmesi gibi... Keza günümüzde gece kameraları gece karanlığında çıplak gözle göremediklerimizi kaydedip bize gösterebilmektedir. Allah'ın görmeside bizim görmemizin çok üstündedir. Kuran göremeyenin ilah olamayacağını şu örnekle anlatır: "Kitapta İbrâhim'i de an; gerçekten o, doğruluğu hayat tarzı haline getirmiş bir peygamberdi. Babasına demişti ki: Babacığım! İşitmeyen, görmeyen ve sana hiçbir yararı olmayan şeylere niçin tapıyorsun? Babacığım! Bana, sana gelmeyen bir ilim geldi. Bana uy ki seni dosdoğru bir yola ileteyim." (Meryem:42-43)

Allah'ın sıfatlarının ispatı konusunda tabiatan ve yaşadığımız hayattan örnekler verebiliriz. Son bir örnek demülk ve melekût hakkında verelim: Birçok ayette göklerin, yerin ve onların arasında bulunan her şeyin; yani bütünüyle tabiat mülkünün Allah'a ait

olduğu vurgulanır (Bakara Suresi,107. Ayet). Ayrıca mülkte Allah'a ortaklığın söz konusu olmadığı (Furkan Suresi, 2. ayet) belirtilir. Kısaca mülk görünen âlemdir. "Her şeyin melekûtu O'nun elindedir" (Yasin Suresi, 83. ayet) gibi ayetlerde bahsedilen "Melekût" kavramıyla ilgili farklı tefsirler, açıklamalar yapılmış olsa da biz buna kısaca; işlerin yapıldığı, yaratılışın gerçekleştirildiği, perde arkasındaki âlem, gayb âlemi diyebiliriz. Tasavvufta melekûtun ilahi sıfatlar içinde kullanıldığı söylenir (TDV İslâm Ansiklopedisi, Melekût maddesi, Cild 29, Sayfa 47-48).

Kâinattaki mülk ve melekût bilgisayarı işleyişine benzeterek açıklayabiliriz. Bilgisayarda bir siteye baktığımızda ya da oyun oynadığımızda gördüğümüz mülk yüzüdür. Fakat gerek site gerekse oyunla ilgili bizim göremediğimiz ama bilgisayarın arka planında çalıştırdığı yazılımda binlerce, milyonlarca gerçekleşen işlemler ise melekût yüzüdür. İşte kâinattaki yaratılış ve değişimlerde bunun gibi gerçekleşmektedir denilebilir. Melekût cihetinden gelen emirler mülk cihetinde gerçekleşmektedir.

Hız. Ali (ra)'nin Kuran'da geçen dört ilahi isim Evvel (İlk), Ahir (Son), Zahir (Görünen) ve Batın (Görünmeyen, İç yüz) ile yaptığı bir duasıyla yazımızı bitirelim: "Kendisinden önce başka varlığın olmadığı Evvel, kendisinden sonra başka varlığın olmadığı Ahir; kendisinden daha açık bir şeyin olmadığı Zahir; kendisinden daha gizli bir şeyin bulunmadığı Batın olan Allah'a hamd olsun." (Nehcü'l Belâga, Sh. 104, Beyan Yayınları)

DÜNYA.....?

*Dünya nedir? sonra
Dünya iki hecedir
Bir gündüz bir gecedir
Oyundur eğlencedir*

*Gönül bağlama ona
Çözülmez bilmecedir*

*Dünya nedir? sorana
Dünya fanidir boştur
Bir iniş bir yokuştur
O kafes, insan kuştur*

*.....
Kuş kafesten uçmuştur*

Mahmut BOZKURT

Mahmut BOZKURT

02.11.1957 - 13.11.2020

HZ. PEYGAMBER'İN KUR'AN ÖĞRETİMİ VE DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ - 2

Peygamberimiz Suffe'de gerekse Mescid-i Nebî'de Kur'an halkaları oluşurdu. Seslerin birbirine karışarak anlamların karışmaması için daha alçak sesle okumasını istemişti. Hz. Peygamber'in faaliyetlerini üç grupta incelemek konunun anlaşılmasına yardımcı olacaktır.

1. Çocukların Kur'an Öğretimi: Ümmetine karşı baba konumunda olan Hz. Muhammed, çocuklar dâhil ümmetinin tüm fertlerinin öğretimiyle meşgul olmayı risalet görevinin bir gereği olarak kabul etmiştir. Kur'an öğretim yaşı olarak O, çok erken bir yaşı seçmiş ve Abdulmuttalib Oğullarına konuşmaya başlar başlamaz İsra Suresinin 111. ayetini öğretmiştir. Bu rivayeti doğrular mahiyette Abdullah b. Abbas şöyle demiştir: "Ben on yaşında iken Kur'an-ı Kerim'in el-Muhkem kısmını okumuş olduğum halde Rasulullah vefat etti, İbni Abbas'ın da belirttiği gibi çocukların eğitimi ihmal edilmemiştir. "Üç kişi bir araya geldiklerinde onların en iyi Kur'an bilenlerinin imam olmasını" emreden Hz. Peygamberin yanına Amr b. Seleme babasıyla beraber gelmişti. Hz. Peygamber onları Kur'an

eğitiminden geçirmiş ve o kavmin en çok Kur'an bilenlerinin onlara imam olmasını söylemiştir. Amr b. Seleme, o kavmin yaşça en küçüğü olmasına rağmen herkesten çok Kur'an bildiği için onlara imam tayin edilmiştir. Hz. Peygamberin velayetinde yetişen ve çocukken İslâm'ı kabul ederek onun öğretiminden geçen Hz. Ali (ö: 40/661): "Allah'ın kitabından istediğini sorunuz. Allah'a yemin ederim, hiçbir ayet yoktur ki, o ayetin gece mi gündüz mü indiğini bilmeyeyim." Diyerek Rasulullah'nın denetiminde, çocukluktan itibaren başlayan eğitiminin kalitesini göstermiştir. Böylece o, kazanmış olduğu ilmi şahsiyetle daha sonra da ilk üç halifenin sürekli fikrine müracaat ettiği fikhî bir otorite olmuştur. Kendi ailesinden bir çocuğun eğitimiyle ileri derecede ilgilenen Hz. Muhammed, bu davranışıyla ümmeti için de bir sünnet koymuştur.

2. Yetişkin Erkeklerin Kur'an Öğretimi: Sahâbe nesli, kültürel anlayışını sadece Kur'an vahyinden ve Rasulullah'nın Hadislerinden alıyordu. Buna bağlı olarak, cahiliye döneminin kötü inançlarını ve değerlerini siliyor,

Allah'tan gelen yeni manalarla kalplerini dolduruyorlardı. Bu insanların ortamını değiştiren şey, vahiyle günlük buluşmalarıdır. "Nefisler, Allah'tan inen vahiyle reaksiyona girmiş ve kişi önceki haline hiç benzemeyen yeni bir insan oluvermişti; değerleriyle, duygularıyla, sevinmesiyle, üzülmeleriyle, kızmalarıyla, rızasıyla, sevgisiyle, gazabıyla, ümidiyle ve elemiyle yepyeni bir insan." Onların yepyeni bir insan ve medeniyet modeli oluşturmalarındaki temel etken Rasulullah'nın gözetiminde Kur'an terbiyesinden geçmeleridir. Çünkü onlar, Kur'an'ın inişinde olduğu gibi, "Peygamberden on ayeti alıp öğrendiklerinde, o ayetlerdeki ilim ve ameli bellemeden başka bir on ayete geçmezlerdi. Diyorlardı ki: Biz Kur'an'ı, ilim ve amelle birlikte öğrendik." Onların okuma ve öğrenmelerindeki ana gaye Allah'ın rızasını kazanmaktır. Yanlış bir alanda bilgi pazarlamak ve hatalı bilgiye bağlı bir çatışma kültürü oluşturmak onlarda yoktu. Bu durumu İbni Abbas şöyle ifade ediyor: "Allah'ın kitabının bir kısmını bir kısmıyla çatıştırmayın. (Ön kabullerinizi ayetlerle destekleyerek bir çatışma ortamı oluşturmayın.) çünkü böyle yapmanız kalplerinizde şüphe meydana getirir."

Hasan el-Basrî'nin (ö: 110/728) ifade-
siyle Kur'an; "Kendisiyle amel edilmek
için indirilmiş bir kitaptır. İnsanlar,
bugün onun tilâvetiyle amel etmekte-
dirler. Tilâvetiyle amelle yetinerek onu
hayata katmayı terketmektedirler."
Hasan el-Basrî'nin anlattığı böyle
olumsuz bir yaklaşımdan sahâbe
uzaktır. Onlar, Peygamber (s.a.v.)'in
öğretiminden aldıkları ruhla Kur'an'ı
hayata katmayı temel gaye edinmiş-
lerdir. Hem sübjektif yaklaşıma hem
de onu yaşamamaya reddiye kabi-
linden Ebû Musa el-Eş'arî (ö: 44/664)
şöyle söylemektedir: "Kur'an-ı Kerim,
yaklaşımınıza bağlı olarak size sevap
kazandırdığı gibi bazınız için de yük-
tür. Kur'an'a tabi olunuz, Kur'an size tabi
olmasın. Kim ki Kur'an'a uyacak olursa
o bu davranışıyla cennete girer. Kim
de kendi (hevasına) Kur'an'ı uyduracak
olursa Kur'an onu kafasından tutup
cehenneme fırlatıp atar."

Kur'an-ı Kerim'i anlama ve yaşama
konusunda sahâbeyi eğiten Rasulullah,
şu iki hususu prensip edinmiştir:

1. Komşu kabilelerden gelen kişiler
on günden altmış güne kadar
Hz. Peygamber'in yanında kalır,
İslâmiyetin esaslarını öğrendikten
sonra kabilelerine döner ve onlara da
bildiklerini öğretirlerdi.

2. Medine'ye yerleşenlere daimî
dersler vermek. Ahlâk ve akaid esasla-
rını öğretmek. Hatta onların bu konu-
larda derinleşmesi ve anlamadıkları
konuların kalmaması için onlara özel
bir gün bile tayin etmişti. Gelen ayet-
leri önce bu yetişkin erkek sahâbesine
okuyordu. Hz. Peygamberin sürekli
eğitiminden geçen sahâbî ile bu
eğitimden geçmeyen arasında kıraat
ve Kur'an'ın anlamına vakıf olmaları
konusunda büyük derece farkı vardı.
"Cihad beni Kur'an'ın çoğunu öğren-
mekten alıkoydu" diyen Halid b. Velid
(ö: 21/642), gelmiş geçmiş en büyük
komutanlardan birisi olmasına rağmen,
Hudeybiye'den sonra Müslüman
olduğu için, katıldığı savaşlar nede-
niyle de her an Peygamber'le beraber
olamadığından Kur'an konusunda bir
otorite olamamıştır. Yukarıdaki sözü
de bir sureyi akşam namazı kıldı-
rırken değişik şekilde okuduğu için

ve okuduğu biçim sahâbe tarafından
yadsındığından dolayı söylemiştir.
Medine'ye öyle insanlar geliyordu ki
okuma, yazma ve öğrenme kabiliye-
tinin hiç olmadıklarını söylüyorlardı.
Bu kişiler Peygamber'le görüştü diye
model olarak insanlara sunulmama-
lıdır. Fakat Hz. Muhammed "Ben
kesinlikle Kur'an'dan bir şey öğrene-
miyorum, ne yapmam lazım" diyen
böyle kişilerle de ilgilenmiştir. O kişiye
Kur'an'ın tevhidi boyutunun özü olan;
"Subhanallah, elhamdulillah ve la
havle ve la kuvvete illa billah ve la
ilahe illallahu vallahu ekber," tesbi-
hatını sık sık okumasını söylemiştir.
Hiç olmazsa Kur'an mesajının özü
olan tevhidi kavrarlar ve hayatlarını
Müslüman olarak devam ettirebilirler.

**"Hz. Peygamber
mektuplarında,
hutbelerinde ve
davranışlarında
Kur'an merkezli bir
hayat sergilediği için
Kur'an onun ahlâkı
olmuştur."**

3. Kadınların Kur'an Öğretimi:
İslâm'a göre kadın veya erkek olmak
insanın özgür iradesine bırakılma-
mıştır. Tamamen ilahî bir bağıştır. Bu
bakımdan, insanın özgürlük alanına
girmeyen konularda üstünlükten
bahsedilmez. Hatta özgürlük alanına
girmeyen hususlarda üstünlük iddia
etmek cahiliye davranışdır. İnsanlar
arasındaki üstünlüğün göstergesi;
sorumluluk bilincinin ve bu bilincin
salih amel biçiminde hayata yansı-
ması olan "Takva"dır. Cinsiyet ayrılı-
ğının Allah'ın kudretinin eseri oldu-
ğunu bilen Hz. Muhammed, kadın
sahâbîlerinin eğitim ve öğretimiyle de
yakından ilgilenmiştir. Eğitimi bütünlük
çerçevesinde düşünersek, çocuk-
ların ve erkeklerin eğitiminin kadın-
larla, kadınların eğitiminin erkeklerle
ilgisi vardır. Çünkü eğitim ve öğretim

faaliyetinin sonucunda ortaya çıkan
olumlu davranışlar mutlaka tarafları
etkiler. Bu açıdan, toplumsal eğitimde
etkileşimin olumlu yönde tamamlan-
ması için Rasulullah kadınların eğitim
ve öğretimini de ihmal etmemiştir.

Hz. Muhammed, kendisine gelen
vahiyleri erkeklere okuyup tebliğ ettiği
gibi kadınlara da okuyordu. Kendisiyle
beraber hanımları da bu çalışmalarda
vazife alıyorlardı.

Kadınların Kur'an öğretimini
İslâmî eğitimin merkezine alan Hz.
Muhammed, evlenmek isteyip fakat
mehir bulamayan bazı erkeklere,
bildikleri Kur'an surelerini hanımlara
öğretmeyi mehir olarak tayin etmiştir.
Kadınların öğretiminde devamlılı-
ğını esas alan Hz. Peygamber, kendi
evinde ümmetine örnek olacak bir
uygulama yapmıştır. Hz. Aişe ve Hz.
Meymune'nin (ö: 51/671) rivayetlerine
göre, Peygamber'in hanımları hayız
halinde oldukları zaman O, başını
onların göğüslerinin üzerine kor ve
onlara Kur'an okumuştur.

Hz. Peygamber ve sahâbesinin yaşadığı
tarihten çıkan sonuç şudur: Rasulullah
toplumunun tüm fertlerini; çocuk,
kadın ve yetişkin erkekler dâhil Kur'an
eğitim ve öğretiminden geçirmiştir. Bu
eğitimden daha çok ona yakın olan
insanlar istifade etmiştir. O mektupla-
rında, hutbelerinde ve davranışlarında
Kur'an merkezli bir hayat modeli sergi-
lediği için Kur'an onun ahlâkı olmuştur.
Hayatının genişlik alanına baktığımız
zaman Hz. Peygamber'in Kur'an ahlâklı
hayatını daha ayrıntılı olarak göre-
biliriz. Kur'an'ın nüzul sürecinde Hz.
Peygamberden Mekke ve Medine'de,
savaş ve barış halinde gereğince isti-
fade edebilen Müslümanlar, bunları
yapmayanlardan elbette daha iyi bir
Kur'an anlayışına sahip olacaklardır.

24 KASIM ÖĞRETMENLER GÜNÜ VE ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNİN İTİBARI

Her 24 Kasım'da 7 den 77'ye herkesin öğretmenlik mesleğinin kutsallığı hakkındaki görüşleri, mesajları kaplar her yeri. Devlet adamları, Millî Eğitim Bakanlığı yetkilileri, bakanlar sayfa sayfa öğretmenlik mesleği güzellemleri yaparlar. Öğretmenler çok itibar etmezler konuşulanlara ve o günlerde verilen mesajlara. Çünkü hepsi lafta kalacaktır ve hepsi o güne has güzellemlerdir.

Yapılanı da es geçmemek adına 24 Kasım Öğretmenler Günü'ne ait gerçek olan birkaç icraatı bazı kurumlar başlatmıştır. Mesela PTT'nin kargo indirimi, THY'nin uçak bileti ve TCDD'nin tren bileti indirimi. Lakin öğretmeni memnun edecek, iyi ki öğretmenim detirtecek hiçbir somut icraat görülmez bugünde. Sadece süslü sözler ve bilindik övgüler.

Son Millî Eğitim Bakanımız Ziya Selçuk Bey'le birlikte öğretmenlik mesleğinin itibarının düzeltilmesine dair bir ümit belirdi eğitimcilerde. Eğitimci kimliği ile bakanlığa Ziya Hoca'nın gelmesi eğitim camiasında, "Mesleki itibarımız iade edilir, maaşlarımız nitelikli hâle gelir, eğitimin, eğitim yöneticilerinin, okul idarecilerinin birikmiş sorunları artık çözülür bu dönemde." diye bir beklenti oluştu. Ve bu iki yıllık süreçte ihtimal azalsa da beklenti hâlen devam ediyor.

Bakan Bey'in il toplantılarında sosyal medya üzerinden yaptığı öğretmen buluşmalarında eğitimcilerle yakın diyalogları, eğitimcilere ve mesleğe yönelik övgü dolu sözleri, eğitimcilerle toplantı çıkışlarında selfie çekirtmeleri ve öğretmenlere yönelik sıcak tavırları farklılık arz ediyor ve eğitim camiasına hâlen umut veriyor.

İki yıl önce büyük bir heyecanla açıklanan 2023 Eğitim Vizyonu'nun en önemli maddelerinden biri de Öğretmenlik Meslek Kanunu'ydu. 2023 Eğitim Vizyonu açıklandığında kulağa çok hoş gelmişti. Bakan Bey'in Öğretmenlik Meslek Kanunu, öğretmenlik mesleğinin ve eğitimimizin geleceği açısından büyük bir öneme sahip konuşmaları ilgi uyandırmıştı.

Öğretmenler arasındaki ayrım kaldırılacak, öğretmen mesleğinin saygınlığı artırılacak ve yasal bir düzenlemeyle öğretmenlik mesleği sağlam bir zemine kavuşturulacak, maaşlar lisans mezunu en düşük memur maaşı olmaktan kurtarılacaktı.

"Öğretmenliğin itibarı, öğretmenliğiyle gurur duyan bir bakan döneminde değil de ne zaman korunacak, ne zaman yasası çıkacak?" sorusu eğitim camiamızda çokça sorulur olmaya devam etmektedir.

Şuurlu Öğretmenler Derneği(ÖĞ-DER) Erzurum Şubesi yöneticileri olarak okullardaki idareci ve öğretmenleri ziyaret ediyor il ve ilçe idarecileri, okul müdürleri ve öğretmenlerin görüşlerini, sorunlarını ve çözüm önerilerini sık sık dinliyoruz. Bu ziyaretlerde çokça dile getirilen sorunlar ve çözüm önerilerini yazılı hâle getirerek dergi aracılığı ile Bakanlığımıza sunmak gerekirse özetle şunları yazabiliriz.

1- 657 Sayılı DMK'dan kazanılan haklar baki kalmak kaydıyla öğretmenlik mesleğinin itibarını ve statüsünü artıracak şekilde Öğretmenlik Meslek Kanunu biran önce çıkarılmalıdır.

2- İnsan mühendisliği yapan bir öğretmenin maaşı kamudaki bir mühendisin maaşına çıkarılması eşitlenmesi zorunluluktur. Lakin Türkiye'de yeni başlayan bir öğretmen lise mezunu bir bekçiden bile az ücretle çalışmaktadır. Mesleğe itibar kazandırılması konusunda bakanlığımız, maaşları iyileştirmekle işe başlamalıdır.

3- Defalarca eğitimcilere söz verilen 3600 ek gösterge yürürlüğe konulmalıdır.

4- Maaşlarda vergi kesintisi kaldırılmalıdır.

5- Öğretmene şiddetin ve tehditin cezası kanunlarla ağırlaştırılmalı, yasal koruma getirilmelidir.

6- Okul idareciliği kadro hâline getirilmeli, okul yöneticilerine 4 yıl sonra il içi ve dışı tayin hakkı mutlaka verilmelidir. Okul idarecilerinin maaş ve ücretleri iyileştirilmelidir.

7- Eğitimcilerin meslekte ilerlemesini sağlayacak, eğitimcilere araştırma ve kendisini geliştirme imkânı kazandıracak kariyer sistemi mutlaka getirilmelidir.

8- Eğitimcilere yönelik veli ve öğrencilerin iftirası had safhada. Mahkeme

kapılarında cinsel istismar, FETÖ gibi konularda iftiraya uğramış, onlarca yıl hapis cezası almış çok sayıda eğitimciden bahsediliyor. FETÖ konusunda ve "Kadının beyanı esastır." deyip ağızsız dilsiz istismar konusunda iftiraya uğrayan eğitimcilerle ilgili bakanlığımızca masa kurulmalı, adli takip ve yardımlar yapılmalıdır. Eğitimciler iftiraya kurban verilmemelidir.

9- Hangi temel mesleklerin sözleşmeli, ücretli var ki bu kutsal öğretmenlik mesleği mensuplarına bu ayırım reva görülüyor? 100 bin civarında öğretmen açığı varken neden bu kadrolara atama yapılmıyor da hem öğretmenlerimizi hem de eğitim sistemimizi erozyona uğratan sözleşmeli, ücretli vs öğretmenlik modelleri hâlâ dayatılıyor?

“Öğretmenler için sadece bir gün icraat yapmak yerine, onlara hakettikleri değer verilmeli, onlara verilen sözler tutulmalıdır.”

10- Ücretli öğretmenlik emek sömürsüdür, eşit işe eşit ücret verilmesi gerekir. Ücretli öğretmenlik kalkmalı, vekil öğretmenlik gelmeli! Ücretli uygulaması ile 1000 TL ile öğretmenlik yapan eğitimciler üzerinden mesleğin saygınlığı azaltılıyor. Bu durum kaliteyi de düşürüyor. Ücretli öğretmenlere aşağılanmanın, hor görülmenin, mobbingin âlâsı yaşatılıyor.

11- Ücretli öğretmenlere verilen sözler de tutulmadı. Kadro bir kere verildi. Bekleyen, açıkta kalan yüzlerce öğretmen var. İyileştirme sözü verildi, ders saati başına 1 lira zam yapıldı. Asgari ücretin altında yarım sigor-

tayla çalışıyoruz deniliyor. Ücretli öğretmenlik insan hakları ihlali ve ayrımcılıktır. Öğretmenleri kadrolu - sözleşmeli - ücretli diye kategorilere ayırmak, aynı görevi yapan, aynı okul mezunu öğretmenlere farklı ücret ve hak uygulamaları Anayasamızın eşitlik ilkesine aykırıdır. 2021 atamasının 60 bine çıkması yönünde çok büyük istek ve beklenti var. Umarız gerçekleşir ama atama bekleyen genç öğretmenlerimiz, çok daha önemli olan kadro dağılımının adil olmasını bekliyor.

12- Üniversiteyi başarı ile bitirmiş, KPSS'den geçerli notu almış öğretmen adaylarının mülakatta elenmeleri vicdanları yaralamaktadır.

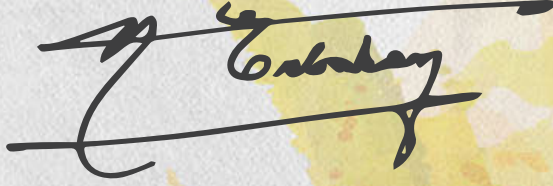
13- Özel sektörde emek veren öğretmenlerin özlük hakları düzeltilmeli. Devlet okulundan daha fazla performans gösteren özel okul öğretmenlerinin düşük ücretlerle haftada 40-50 saat derse girmesinin önüne geçecek tedbirler alınmalıdır.

14- Hiçbir şey olamazsam öğretmen olurum mantığı ile herkesin seçebildiği bir meslek olmamalı. Bu mesleğe yetenekli, istekli, başarılı ve yüksek puanlı gençlerin seçmesinin temini şart. Polislik ve askerlikte olduğu gibi ön mülakat sistemi oluşturulmalı. Okulunu okuyup mülakata almak yerine okumadan önce mülakata almak daha doğru olur diye düşünüyoruz.

Eğitimde değerlerine bağlı, dünya ile yarışabilecek nitelikli bir genç yetiştirebileceğimiz uzun vadeli eğitim sisteminin kurulduğu, eğitimin ve eğitimcilerin yıllardır süren sorunlarının çözülüp, mesleki itibarının kazandırıldığı, eğitim yöneticilerinin haklarının geri verildiği, okullarımızın öğrenci sayısına orantılı bir bütçeye sahip olduğu günleri görmek ümidiyle tüm eğitimcilerimize başarılar diliyoruz.

SÖZÜN GÜCÜ

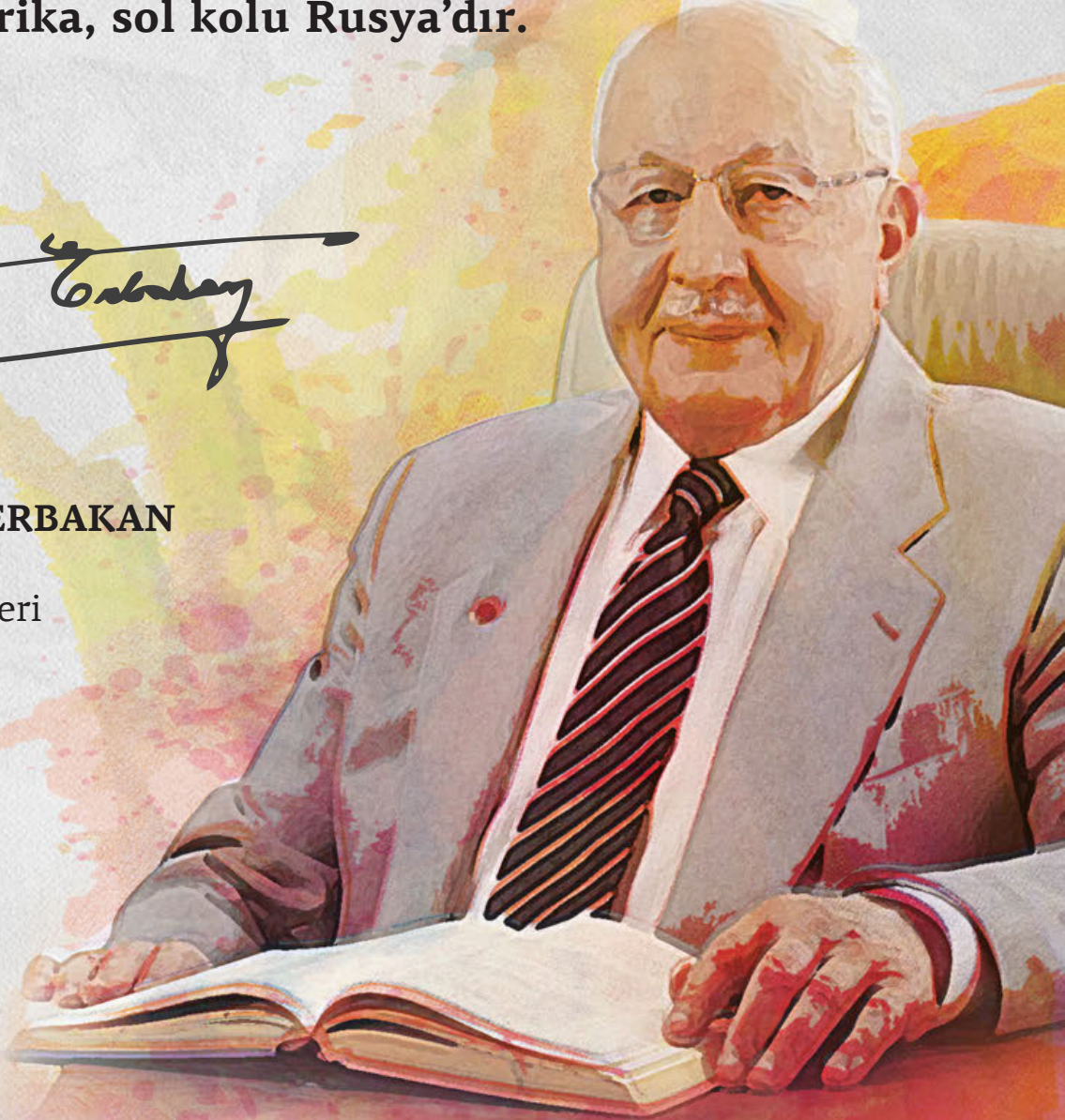
**Dünyayı ezen sömürü canavarının
beyni Siyonizm, kalbi haçlı Avrupa,
sağ kolu Amerika, sol kolu Rusya'dır.**

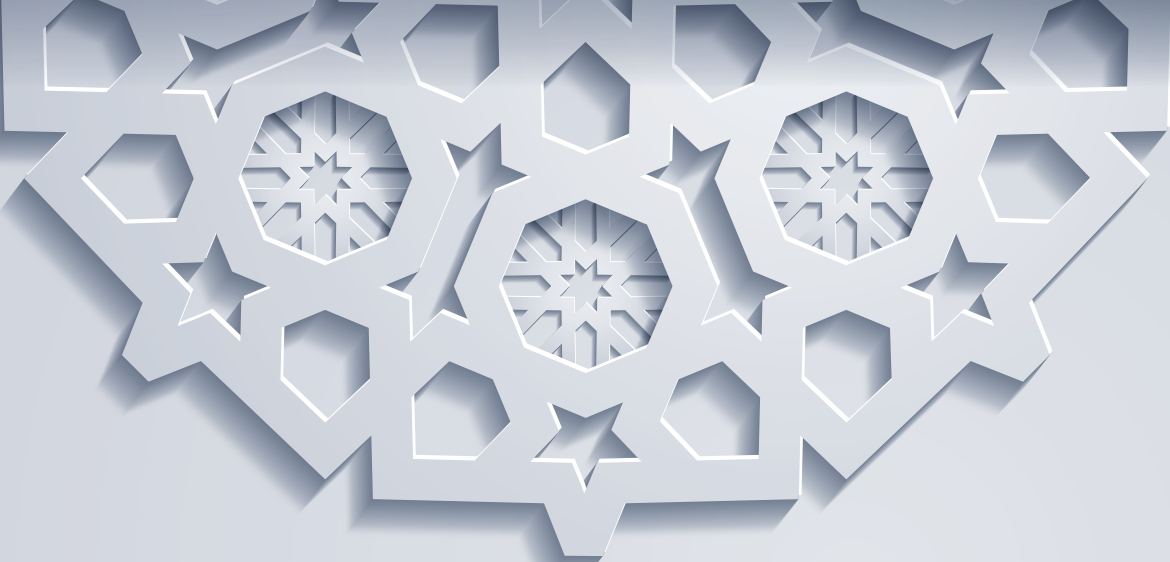

Prof. Dr. Necmettin ERBAKAN

T.C. 54. Başbakanı

Millî Görüş Kurucu Lideri

Hayat Suyu

CENNETLİKLER

İslam, Allah'tandır. İslam, Allah'ın insanlara rahmetinden dolayı bildirdiği saadet yoludur. Dünya hayatında, itikat ve düzen olarak İslam'ı yaşayan insanlar, Müslüman olarak ölürlere ve ahirette cennet ile ödüllendirilirler. Kur'an ve Sünnet bize, Müslüman olarak ölmeyi başarabilenlerin ebedi olarak içinde ömür sürecekleri cenneti tanıtır. Cennetliklerin ahvalini peygamberimizden dinleyelim. Peygamberimiz buyuruyor:

Müslim: "Cennetlikler cennette yiyip içerler, ama büyük, küçük abdeste çıkmaz ve sümkürmezler. Sadece hoş kokulu bir geçirti ve ter çıkarırlar. İnsanın kendiliğinden nefes alması gibi, onlar da kendiliklerinden, Cenabı Hakkiulûhiyet makamına yakışmayan sıfatlardan tenzih eder, tekbir getirirler."

Müslim: "Cennette, cennetliklerin her hafta gittikleri bir çarşı vardır. Orada, yüzlerine ve elbiselerine cennet kokuları üfleyen bir kuzey rüzgârı eser ve böylece güzellikleri daha da artar. Eskisinden daha güzel ve yakışıklı olarak eşlerinin yanına döndükleri zaman, aileleri onlara: Vallahi güzelliğinize güzellik katılmış, derler. Onlar da: Vallahi yanınızdan ayrılalı beri siz de daha bir güzel olmuşsunuz, derler."

Buhari ve Müslim: "Cennete ilk girecek kimse-lerin yüzleri, dolunay gibi parlak olacak. Onların ardından gireceklerin yüzleri, gökyüzündeki en parlak yıldız gibi aydınlık olacak. Orada insanlar ne küçük ne büyük abdest bozarlar ve ne de tükürüp sümkürürler. Onların tarakları altındandır. Kokuları mis gibidir. Buhurdanlıklarında tüten hoş koku, cennetin hoş kokulu ağacındandır. Eşleri hurilerdir. Cennetliklerin hepsi de babaları Âdem'in şeklinde yaratılmış olup boyları altmış arşındır."

Buhari ve Müslim: "Şüphesiz mümin için cennette, altmış mil yükseklikte içi boş incinden yapılmış bir çadır vardır. Orada müminin gidip ziyaret ettiği aileleri vardır. Fakat bu aileler birbirlerini görmezler."

TEKNOLOJİ BAĞIMLILIĞI

“Bağımlılık” kelimesi anlam itibariyle oldukça geniş yelpazede kullanılmaktadır. Kişinin kendi kendine yetememesi, kendi sorunlarını çözme becerisinden yoksun oluşu, hayatına yön verme noktasında bireysel hareket edememesi ve başkalarının desteği olmadan hayatını idame ettiremeyeceği düşüncesi bağımlılığın tanımlarından biridir. Bağımlılık kelimesini büyüklerimize sorduğumuzda kuvvetle muhtemel bize verecekleri cevap, bağımsızlığın karşıtı olan bağımlılık yani toplumsal grup ya da toplumun siyasi, ekonomik, kültürel, dini vb. bakımlardan başka grup ya da toplumların güdümünde olması şeklinde olacaktır.

Bağımlılığı ayrıca psikotrop bir madde ile merkezi sinir sistemi arasındaki etkileşimden kaynaklanan, maddenin keyif artırıcı ruhsal etkilerini hissetmek ve madde alınmadığında yaşanacak huzursuzluktan kaçınmak için maddeyi sürekli veya belirli aralıklarla alma anlamıyla da kullanılmaktadır (madde, tütün, alkol bağımlılığı vb.). Günümüzde bağımlılık dendiğinde aklımıza gelen anlamı genellikle bu olmaktadır. Ancak son yıllarda kumar, yeme, alışveriş gibi bazı davranışların da bağımlılık yaptığı görüşü hâkimdir. Bu durum bilgisayar, online (çevrim içi) oyun, cep telefonu, tablet, internet gibi teknolojik cihaz ve uygulamalar için de geçerlidir. Teknolojik ürünlerin aşırı ve kontrolsüz kullanımı bireyleri teknoloji bağımlılığının kollarına atmaktadır. İnternet ve teknoloji bağımlılığı tıpkı diğer bağımlılıklarda olduğu gibi bireyin bağımlı olduğu teknolojik ürüne ulaşma imkânı olmadığında yoksunluk yaşamasıdır. Teknoloji bağımlılığının belirtileri;

- Kişinin yalnızca birkaç dakika bakıp çıkacağım diyerek teknolojik aletin başına oturması ancak o teknolojik alet başında saatlerce vakit geçirmesi
- Kişinin insanlarla online (çevrim içi) iletişim kurmayı yüz yüze görüşmeye tercih etmesi.
- Ekran süreleri hakkında çevresindeki insanlara yalan söylemesi,

- Bilgisayar başındayken aşırı zevk alması ama bilgisayar başında fazla zaman geçirdiği için de suçluluk duyması ve bu iki duygu arasında gidip gelmesi,

- İnternete girmeyi ve orada zaman geçirmeyi gündelik aktivitelere tercih etmesi ve internette zaman geçirmek için sorumluluklarını aksatmaya başlaması,

- Herhangi bir şey yaparken yaptığı işi hemen bitirip internetin başına geçtiğinin hayalini kurması,

- Uzun süreli bilgisayar kullanımına bağlı fizyolojik rahatsızlıklar yaşamaya başlaması (uykusuzluk, bel ağrısı, baş ağrısı, duruş bozuklukları, gözlerde yanma, boyun kaslarında ağrı ve sertleşme, elde uyuşukluk, halsizlik vb.),

- Sosyal anlamda; akademik başarıda düşüş, kişisel sorunlar, aile ve okul sorunları, zamanı idare etmede başarısızlık, uyku bozuklukları, yeme bozuklukları, aktivitelerde azalma, internet arkadaşları dışında izolasyon gibi sorunlar yaşaması,

- Bağımlı olunan teknolojik aletten uzak kalındığında boşluk hissi yaşaması ve huzursuzluk duyması.

WeAreSocial 2020 Türkiye İnternet Kullanım İstatistikleri'ne baktığımızda Türkiye'de internet kullanıcıları internette 7 saat 29 dakika, sosyal medyada ve televizyon başında 3 saat vakit geçirmektedir. Online müzik dinleme süresi ortalama 1,5 saate, oyun konsolunda oyun oynama süresi ise 1 saate yakındır. Bu rakamlar teknoloji bağımlılığının toplumumuza ne kadar tehdit ettiğinin göstergesidir.

Unutma! Teknoloji senin esirin, kuralları sen koyarsın!

"Paracelsus(1493-1541) "Her madde zehirdir. Zehir olmayan madde yoktur; zehir ile ilacı ayıran dozdur." der. Yani zehri miktar doğurur. Bu teknoloji için de geçerli bir paroladır. İhtiyaç dâhilinde, gündelik işlerimizi aksatmayacak ve kişisel gelişimimize katkı sağlayacak şekilde sınırlandırılarak ve zamanı verimli geçirmemizi temin maksadıyla kullanılan internet bizim lehimize olacaktır. Aksi takdirde interneti kontrolsüz ve zaman öldürmeye yönelik kullanma,

ahlaki ve kültürel yozlaşmaya zemin hazırlayan içerikler takip etme ve kendi kimliğimizden çıkıp farklı kimliklere bürünme, insani vasıflarımızı dejene edecektir. Bu durum bizi yavaş yavaş zehirleyecek, bizi kendisine esir edecek, aklımızı ve irademizi felç edecektir.

Çocuklarda ve ergenlerde internet kullanımı

Amerikan Pediatri Akademisi (AAP), 2 yaş ve altı çocukların ekrana maruz kalmamalarını, 3 ila 5 yaş arasındaki çocukların bir ekran önünde günde bir saatten fazla zaman geçirmemelerini ve 6 yaş üzeri çocuklarda ise ekran süresinin mutlaka sınırlandırılmasını önermektedir. İlköğretim çağındaki çocuklar için ödev ve online dersler haricinde oyun ve eğlence için internet kullanımı 45 dakika ile sınırlandırılmalıdır. Ortaokul çağındaki çocuklarda 1 saat yeterlidir (hafta sonu biraz daha esnetilebilir). Lise çağında ise günlük 2 saat ile sınırlandırılmalıdır.

Ergenlik dönemi heyecan arama ve risk alma davranışlarının arttığı bir dönemdir. Dolayısıyla ergenlik dönemi bağımlılıklara yatkınlığa zemin hazırlamakta ve internet bağımlılığı, çevrim içi oyun bağımlılığı, akıllı telefon bağımlılığı, sosyal medya bağımlılığı gibi teknolojik bağımlılıklar açısından kritik dönem olmaktadır. Veriler yetişkinlere nazaran ergenlerde internet ve sosyal medya bağımlılığının daha yaygın olduğunu göstermektedir.

Nasıl önlem almalıyız?

Hudeybiye Antlaşması'nda Mekkelilere büyük tavizler verildiğini düşünen Müslümanlar üzüntü içinde iken Resûlullah (aleyhisselatü vesselam) onlara kurbanlarını Hudeybiye'de kesmelerini ve tıraş olmalarını emrettiği ve bunu üç defa tekrarladığı hâlde onlar hiç tepki vermediler. Bunun üzerine Hz. Peygamber (aleyhisselatü vesselam), Ümmü Seleme'nin yanına giderek üzüntüsünü dile getirdi. Ümmü Seleme Efendimiz'e (aleyhisselatü vesselam) dışarı çıkıp kurbanını kesmesini ve kendisini tıraş ettirmesini, ardından ahashabının da mutlaka bu davranışlarını izleyeceğini söyledi. Hz. Peygamber onun tavsiyesini uyguladı ve gerçekten Ümmü Seleme'nin dediği gibi oldu (Buhârî, "Şürû't", 15).

Efendimiz (aleyhisselatü vesselam)'in kıssasında olduğu gibi bizim ilk olarak yapmamız gereken örnek olma. Elinden akıllı telefonunu düşürmeyen bir baba, televizyonun karşısından ayrılmayan bir anne çocuklarını teknoloji bağımlılığının pençesinden nasıl kurtarabilir? Ayinesi iştir kişinin lafa bakılmaz sözüne binaen çocuklar da ebeveynlerinin davranışlarına bakar ve davranışlarını model alırlar. Dolayısıyla ilk olarak kendi özdisiplinimizi sağlamalı ve çocuklarımıza güzel örnek olmalıyız.

Hem kendimiz hem çocuklarımız için neler yapabiliriz?

- Haftalık internet kullanım çizelgesi hazırlanıp o çizelgeye uyulmasını sağlayabiliriz.

- Günlük internet kullanım zamanını değiştirebiliriz. Kabul edilebilir düzeyde teknoloji kullanımının hemen ardına yapılması zorunlu bir iş planlayabiliriz.

- Teknoloji dışında evde keyifli vakit geçirmeyi sağlayarak aile içi iletişimi arttıran aktiviteler yapabiliriz. Kitap okuma, çocuğun yaşına göre mandala, puzzle, ailecek oynanabilecek kutu oyunları internette vakit geçirmeyi azaltacak ve sosyal ilişkilerimizi de koruyacaktır.

- Yapmayı isteyip de fırsat bulamadığımız faaliyetleri not alabilir ve teknolojik aleti kullanmak için yoğun istek duyduğumuzda bu faaliyetlerden birini yapabiliriz.

- Çocuklarımızın bilgisayar kullanımını ve sanal arkadaşlıklarını kontrol etmeli ve bilgisayarımızda güvenli internet uygulamalarının olmasına özen göstermeliyiz.

- Bilgisayarı ortak kullanım alanında bulundurmamak ve aile üleriyle ortak kullanmak internet kullanımımızı sınırlandıracaktır.

- Çocuklarımızın sosyal ortamlarını güçlendirmeli, arkadaşlarıyla yüz yüze olacakları faaliyetleri desteklemeli, onları bir araya getirecek aktiviteler planlamalıyız.

- Çocuklarımızın maneviyatını desteklemeli ve güçlendirmeliyiz. Ahlaki değerlerimizi lisan-ı hâl ile onlara göstermeliyiz.

- Duygu ve düşüncelerini bizimle rahatça paylaşabileceği ortamı çocuklarımıza sunmalı ve onları etkin şekilde dinlemeli, onları ihmal etmemeliyiz.

- Çocuklarımızı ilgi ve yetenek alanlarına göre sosyal ve sportif faaliyetlere yönlendirebiliriz. Bu sayede yoğun olan enerjilerini yararlı faaliyetlere kanallandırmış oluruz.

- Eğer teknolojiyle aramıza mesafe koyamıyorsak destek gruplarına katılabilir ya da terapistlerden destek alabiliriz.

Nelerden uzak durmalıyız?

- Laptop, akıllı telefon, tablet gibi aletleri çocukları teselli etmek, susturmak için asla çocukların ellerine vermemeliyiz

- Çocukların ekran başında yemek veya atıştırma ürünleri yemesine izin vermemeliyiz. Yemekte ve çay saatlerinde mutlaka bize katılmalarını sağlamalı ve onlarla hasbihal etmeliyiz.

- Çocukların kontrolsüz ve uzun saatler internet kullanımına asla müsaade etmemeliyiz.

- Televizyon veya teknolojik aletlerin merkezde olduğu bir ev düzeninden kaçınılmalı ve asla çocukların odalarında televizyon bulundurmamalıyız.

"Hepiniz çobansınız ve götüğünüz sürüden mesul-sünüz" hadis-i şerifi mucibince bunlar bizim ailemiz ve çocuklarımıza karşı görevlerimizdir. Aksi takdirde ailemizi ve gelecek nesillerimiz her türlü bağımlılıktan alıkoyamaz hâle gelebiliriz.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1					34. Osmanlı Padişahı	→	Hicrette Peygamberi-mizi yakalamaya çalışan kişi	→	İlaç	→	Buluş	→	Bir ilimiz	→
2					31. Osmanlı Padişahı	→	Magnetik Kaya	→	Mikroskop camı	→			Öğle ile akşam arasındaki	→
3					Tartılan nesnenin kabının ağırlığı	→					Su taşıyan kimse	→		
4					Bir erkek ismi	→					Fazla bön, avanak	→		
5					Bir yapım eki	→				Kaldıraç		Gömlek	Bir olumsuzluk eki	→
6	35. Osmanlı Padişahı	→	Düz, enlice, uzun ve az, kalın biçilmiş ağaçlar	→									Madagaskar da yaşayan bir maymun	→
7	Hayırlı olmayan	→	Mısır'da güneş tanrısı	→										Keçi tüyü
8	Hırsız, haydut, eşkiya	→		Bir ölçek	→		Bir yerde oturma	Kerem, ihsan inayet						
9	İz, işaret	→		Söylenti	→									
10			Kemiklerin iç boşluklarını dolduran yağlı madde	→										
11			Yurt	→										
12	Mera		Allah'ın isimlerinden biri	→										
13														
14														
15														
16														
17														
18														
19														

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	N	S	K	A	A								
2	H	E	L	I	K	O	P	T	E	R			
3	C	A	N	A	N	A	S	I					
4	I	M	I	H	T	I	L	A	F				
5	E	S	K	I	E	M	E						
6	S	Y	T	I	N	E	T	I	M				
7	C	E	Z	A	T	N	T	E	Z				
8	V	E	S	T	I	Y	E	R	T	A	Z		
9	I	K	R	A	N	A	M	E	K	S	A		
10	E	D	E	L	E	S	T	I	R	M	E		
11	E	T	A	J	E	R	L	A	O	S	N		
12	K	L	E	B	E	T	R	I	A	D	E		
13	S	A	I	T	A	K	A	O	Z	M	O	Z	
14	Z	O	R	K	I	N	O	S					
15	S	A	H	N	A	M	I	K					
16	N	A	S	N	L	I							
17	A	M	S	A	A	S	A						
18	H	A	S	A	N	D	A	V	A				
19	F	E	H	I	M	A	D	A	K				